

ONS ZUIDEN PANORAMA

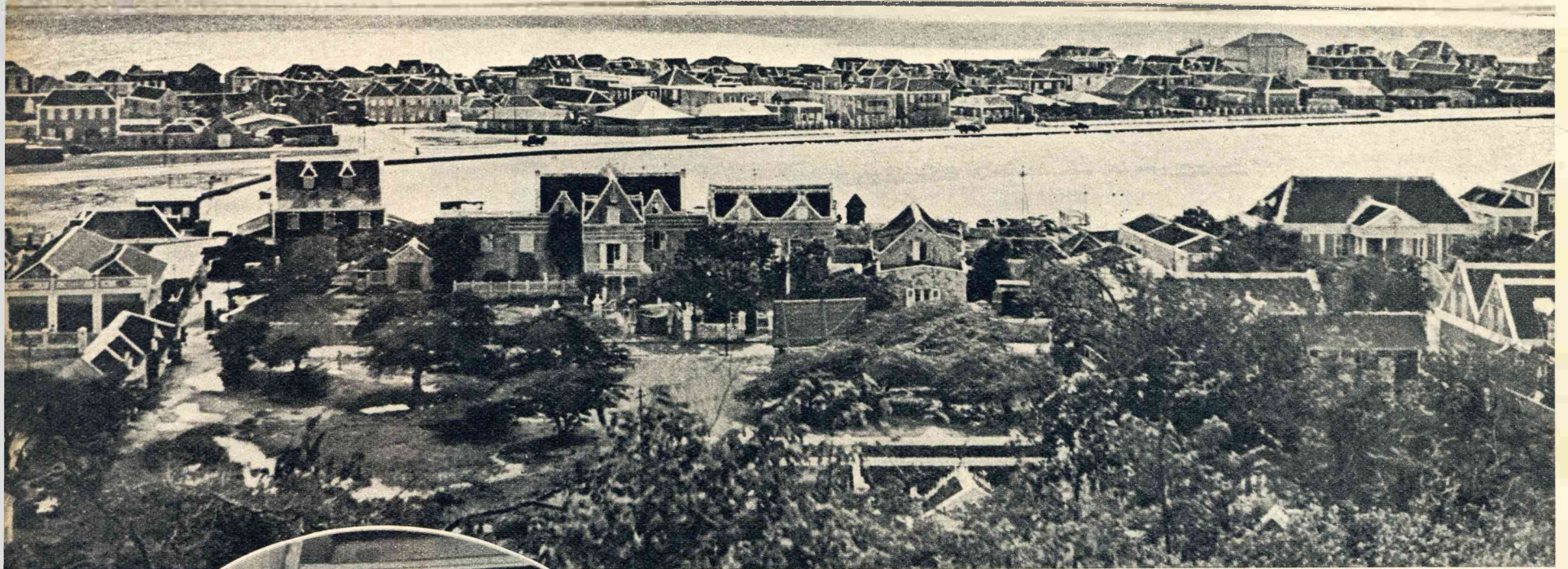
19 AUGUSTUS 1937 — No. 33

LOSSE NUMMERS 15 CENT

STRANDGENOT

LEES HET ARTIKEL: EEN VARANENIACHT OP KOMODO

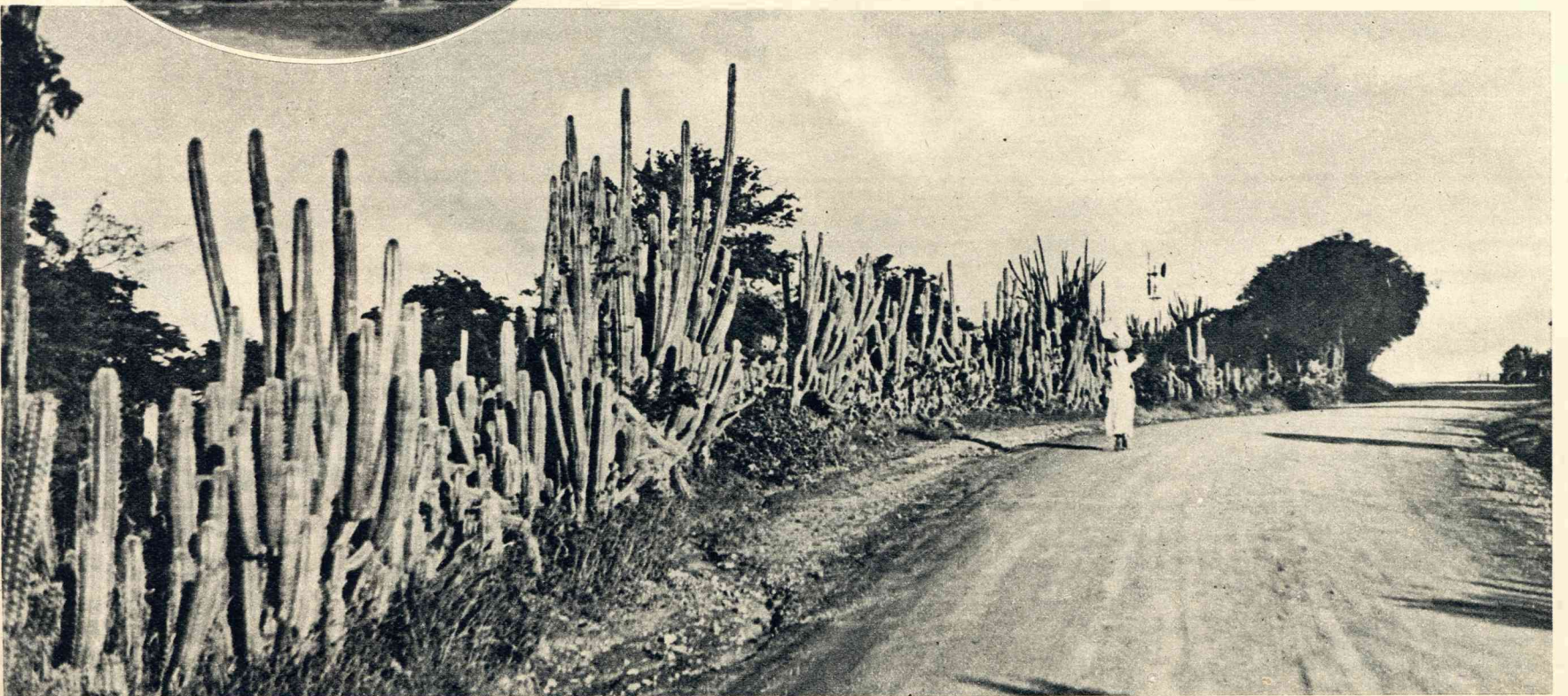

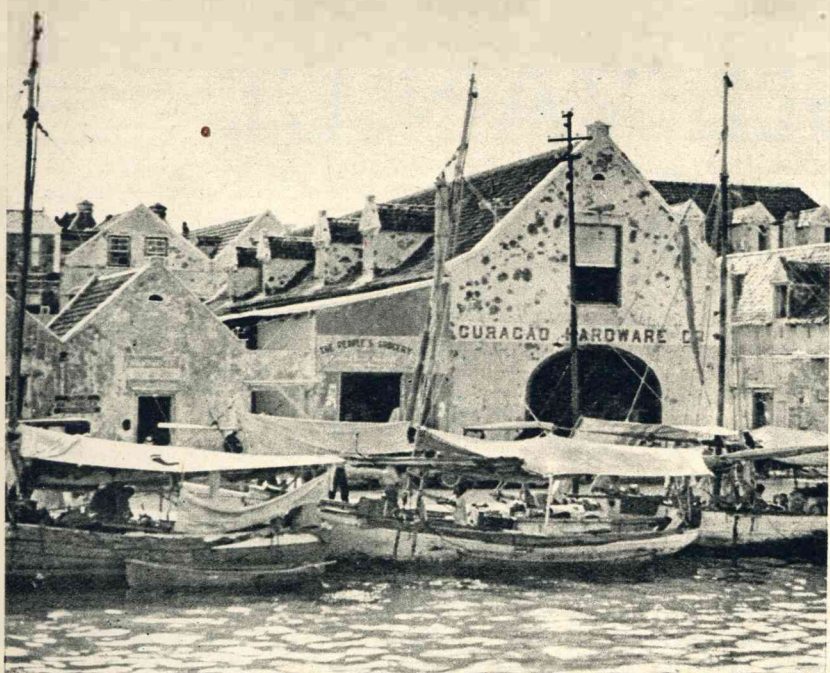
Gezicht op Willemstad, de hoofdstad van Curaçao. Het typisch Nederlandsche karakter van 't stadsbeeld komt op deze foto wel bijzonder sterk naar voren. Niet alleen door den vorm van de daken, maar ook door de manier waarop de huizen liggen verspreid. Curaçao werd in 1499 door de Spanjaarden ontdekt en in 1527 door hen in bezit genomen. De Nederlandsche West-Indische Compagnie veroverde het in 1634. De bevolking bestond toen uit een klein aantal Spanjaarden en verder uit Indianen, die tot den stam der Caquetios behoorden. „Gebraden priesters” noemden de Indianen 't eiland, daarbij doelende op de martelingen, die zij de Spaansche missionarissen deden ondergaan. In 1792 ging Curaçao, evenals de overige koloniën der West-Indische Compagnie, over aan den Nederlandschen Staat. Nadat 't eiland tweemaal door Engeland veroverd was — ook Frankrijk stelde enkele vergeefsche pogingen in 't werk 't eiland in z'n bezit te krijgen — kwam het in 1814 voorgoed in Nederlandsch bezit en is dit sindsdien ook gebleven.

SNAPSHOTS — ☆ — VAN — ☆ — CURAÇAO

Links: Een buurpraatje op Curaçao. De bevolking van 't eiland bestaat voor het grootste gedeelte uit negers en kleurlingen. De volkstaal is 't Papiamentsch, een zonderling mengelmoe van Nederlandsch, Spaansch, Engelsch, Afrikaansch en Indiaansch.

Een cactusheg op Curaçao... het lijkt 'n heel wat betere afrastering dan 't prikkeldraad rond onze Nederlandsche akkers en weiden! Door 't warme klimaat en de groote droogte bereiken deze cacteeën geweldige afmetingen.

Dit zou 'n foto kunnen zijn van een Nederlandsch zeehaventje langs de Zuiderzee of de Noordzee en toch.... het is Willemstad, de hoofdstad van Curaçao! Vóór de geweldige ontwikkeling der petroleumindustrie werden op Curaçao zeer veel zeilschepen gebouwd. De houten goelets, tweemast-gaffelschoeners, waren bekend om hun sierlijke vormen en schitterende bezeildheid. Thans worden alleen nog herstellingen verricht aan de in de vaart zijnde zeilschepen.

Door de dorre bodemgesteldheid wordt 't eiland haast overwoekerd door geweldige cactusplanten. Een alleraardigst tafereeltje voor de muren van een der oude forten te Willemstad. De groote stroohoed, dien de jongedame in de hand draagt, is op Curaçao vervaardigd. Men heeft daar een aparte stroohoeden-industrie met eigen opleidingsscholen. De uitvoer geschiedt voornamelijk naar Amerika en Engeland.

Nederlandsche bouwstijl op Curaçao! Willemstad, de hoofdstad, werd gesticht in de zeventiende eeuw. Zij werd reeds spoedig de stapelplaats der West-Indische producten, vooral van de Spaansch-Amerikaansche koloniën. Daar er op het dorre, droge eiland geen rivieren liggen, was de watervoorziening eeuwenlang een der grootste zorgen voor de bestuurders. Er waren wel bronnen, doch hun debiet hing geheel af van de hoeveelheid regen, die er tijdens den regentijd in October en November valt. Zoo ook de putten. Sinds 1928 bezit Willemstad een waterleiding, zoodat dit nijpende vraagstuk voor de bewoners der stad thans is opgelost. In de buitendistricten van 't eiland moest men zich nog steeds behelpen met openbare waterputten, die echter meestentijds droog staan. Bovenstaande foto werd genomen tijdens 't regenseizoen, hetgeen valt op te maken uit de plassen op den grond en de zware bewolking.

Voor een winkeltje op Curaçao... kleeren en schoenen, een verweerde muur, een oude, houten deur. Het is een stukje romantiek op Nederlands „petroleum-eiland“!

DE SCHUTSENGEL VAN DE „ALBATROS“

door
Erik Larsen

Een onverwachte windstoot had bijna Sigrid's hoedje meegenomen. Zij greep het nog bijtijds en tornde tegen den straffen wind op, die een ziltten smaak van zeewater op haar lippen achterliet. Bij den havendam hield zij den pas in en zette zich schrap om staande te blijven. Op haar gelaat, dat een hoogroode kleur droeg van inspanning, teekende zich teleurstelling af. De „Hildesheim“ was reeds vertrokken en in de haven van Reikjavik lag geen enkel ander stoomschip, dat de Noorsche vlag voerde.

Sieve Jorgens, de Deensche havenmeester van Reikjavik, had juist een boom over de vliegerij opgezet met den kapitein van de „Albatros“, toen hij onverwacht damesvisite kreeg. Er trad een rank meisje zijn bedompt kantoortje binnen, gehuld in een ruime oliejas en met een potsierlijk klein hoedje op haar blonde haren. De mannen keken die ongewone verschijning verbluft aan, totdat Sigrid's zangerige stem hen plotseling tot zichzelf bracht.

„De „Hildesheim“ van Drontheim, heeren?“ „Gisteren vertrokken,“ antwoordde Sieve Jorgens prompt. „Had u misschien een boodschap? U kunt van hieruit een radiogram aan den kapitein zenden.“

Sigrid schudde haar warrige lokken. „Ik had de reis mee willen maken,“ zei ze terneergeslagen. „Kapitein Undset wist het niet, anders had hij het vertrek wel een dag uitgesteld. Nu zal er niets anders op zitten, dan op de „Stavanger“ te wachten.“

„Dat duurt wel een maand,“ merkte Sieve Jorgens op. „Bent u uit Noorwegen?“

„Uit Drontheim, ik ben hier een paar weken op bezoek geweest bij vrienden. Jammer, is er geen ander schip, dat spoedig naar Noorwegen vertrekt?“

Sieve Jorgens wisselde een snellen blik met den kapitein van de „Albatros“. „Misschien wil Per Varland u meenemen,“ wees hij haar op zijn vriend.

Sigrid wendde zich vregend tot den man, die zich bescheiden teruggetrokken had, toen zij het woord tot den havenmeester richtte. Hij had een prettig gezicht en was een hoofd groter dan zij. „U?“ vroeg zij, blozend onder zijn onderzoekenden blik.

Om den wilskrachtigen mond van Per Varland verscheen een besluitelooze trek. „De „Albatros“ is maar een klein stoomschip en niet ingericht voor het vervoer van passagiers, jongedame.“

„Dat zijn de „Hildesheim“ en de „Stavanger“ ook niet,“ zei Sigrid vlug. „Ik ben met weinig tevreden en gewend me te behelpen. Ik zal u graag den vollen vrachtprijs betalen.“

„Neem haar mee, Per; je hebt toch nog een hut open,“ viel Sieve Jorgens haar bij.

Per Varland haalde de schouders op. „U moet het zelf weten; als u het bekrompen verblijf aan boord van de „Albatros“ voor lief wilt nemen, kunt u zich mijnentwege inschepen. We vertrekken morgenmiddag om twaalf uur. Ik zal zorgen, dat er om half twaalf een boot voor u aan den steiger ligt.“

„Dank u wel, ik zal op tijd zijn, kapitein,“ glimlachte Sigrid. Zij wendde zich met een hoofdknikje naar de deur en keerde zich daar eensklaps om. „Ik hoop, dat u geen gezouten huiden geladen hebt, kapitein Varland?“ vroeg zij met een ondeugenden blik.

„Bronwater,“ antwoordde Per Varland kortaf.

Sigrid liet de hand, die reeds naar den deurknop uitgestoken was, plotseling zakken. „Grappig,“ zei ze aarzeland, terwijl zij Per Varland nieuwsgierig aanzag, „dan zijn we dus zooiets als concurrenten.“

„Concurrenten?“

„Ik ben de dochter van Henrik Fritjof,“ antwoordde Sigrid glimlachend. „Ik hoop een prettige reis met de „Albatros“ te maken, kapitein.“

De deur ging open en dicht en Per Varland keek verbluft naar den verveloozen deurknop. „Als ik dat eerder geweten had, zou ik haar niet meegenomen hebben,“ wendde hij zich grimmig tot Sieve Jorgens. „De oude Fritjof heeft me op alle mogelijke manieren den voet dwars gezet en als hij zijn zin gekregen had, zou de „Albatros“ thans niet gereed liggen om haar eerste reis met een lading bronwater te maken. Ik hou toch al niet van rokken aan boord, vrouwen loopen je altijd in den weg. Ik heb het haar nu echter eenmaal beloofd en ik zal dus wel door den zuren appel heen moeten bijten. Maar als ik geweten

had, dat zij de dochter van Henrik Fritjof was . . .“

Hij trok hevig aan zijn pijp en verliet met driftige passen het kantoor.

Per Varland mocht er een hekel aan hebben met vrouwenrokken te varen, hij had in ieder geval geen reden zich over Sigrid Fritjof te beklagen. Zij liep hem nergens in den weg, viel hem niet lastig met onnoozele vragen en drong aan niemand haar gezelschap op. Stipt op tijd verscheen zij aan tafel, lokte geen conversatie uit, als hij zelf niet begon en verdween weer naar het dek of naar haar hut, zoodra de maaltijd achter den rug was. Den dag bracht zij grootendeels door in een beschut hoekje op het voordek en de eenige, met wien zij nog wel eens een praatje maakte, was de tweede stuurman, een jonge Engelschman, die wanhopige, doch minder geslaagde pogingen deed haar het hof te maken.

„Zij blijft ijskoud,“ beklagde John Dickson zich op de brug, toen hij zich op den tweeden dag na het vertrek met Per Varland alleen bevond. „Als je haar een complimentje maakt, heeft zij een manier om je aan te kijken, die je doet bevriezen.“

„Ze zal een aardje naar haar vaartje hebben,“ schamperde Per Varland. „Die zou iemand, die hem in den weg staat, éven ijskoud den nek omdraaien.“

„Kent u haar vader?“ informeerde de stuurman. „Nooit gezien en ik zou vloeken, als ik zei, dat ik gebrand was op de kennismaking.“

„Waarom hebt u dan een hekel aan hem?“

„Waarom?“ brieschte Per Varland. „Jarenlang heeft hij het monopolie gehad van het vervoer van geneeskrachtig bronwater van IJsland naar het vasteland en hij is er rijk van geworden. Dit jaar was echter zijn contract met de Deensche regeering afgelopen en ik wierp ook een balletje mee naar het vervoer. Ik zat dik in de schuld met de schuit en had een geregelde vracht nodig als brood. Zoodra hij ervan hoorde, nam hij de scheepshypothek over en een week later dreigden zijn advocaten de „Albatros“ in beslag te zullen nemen, als ik niet betaalde. Ik heb betaald, maar voor de rente zal ik een jaar voor niets moeten werken. Maar dat kan me niet schelen. Ik heb 'n derde gedeelte van de vracht toegewezen gekregen en de rest krijg ik later nog wel.“

„Dat meisje is wel aardig,“ zei de jonge stuurman dromend.

„Ieder zijn smaak,“ antwoordde Per Varland kort, terwijl hij den ander zijn rug toewendde. Hij voelde zelf, dat hij niet oprecht was. Soms speet het hem wel eens, dat het meisje een dochter was van den gehaten Henrik Fritjof. Zij had een aardig gezichtje en haar zangerige stem maakte hem altijd warm. Maar de gedachte aan haar vader was voldoende om de vlam te blusschen, die zij onwetend en tegen zijn wil in hem ontstak. Zij was een Fritjof en die naam had denzelfden klank in zijn oor als een vloek.

Het was op een regenachtigen dag dat het stoomschip „Hildesheim“ van de Henrik Fritjof-Reederij de haven van Drontheim binnenliep. Het tijdstip van aankomst was radiografisch aan de reederij medegedeeld en Henrik Fritjof was de eerste, die aan boord verscheen, toen het schip aan de boei lag.

„Is mijn dochter meegekomen?“ was zijn eerste vraag aan kapitein Undset. Sigrid was zijn eenig kind en het was een publiek geheim in Drontheim, dat hij om haar te plezieren zelfs een poging zou hebben willen doen, om de sterren van den hemel te plukken.

„Neen,“ antwoordde kapitein Undset en de koude grijze oogen van Henrik Fritjof zwierven over het watervlak naar de „Stavanger“, die gereed werd gemaakt om den volgenden morgen uit te varen. „Dan komt zij met de „Stavanger“ mee,“ mom-

pelde hij, terwijl hij den gezagvoerder naar de kajuit volgde.

Toen zij binnen waren, deed hij zorgvuldig de deur dicht. „En?“ vroeg hij nieuwsgierig.

Kapitein Undset ging zitten. „Een klein schuitje,“ antwoordde hij geringschattend. „Maar de „Albatros“ heeft een kapitein aan boord.“

„Je bedoelt?“ informeerde Henrik Fritjof ongerust.

„Dat Per Varland ruggegraat heeft, meneer Fritjof. Hij zal er zich niet „uit“ laten concurreeren; zelfs niet, als hij met verlies zou varen. . . .“

„Hij vaart reeds met verlies,“ viel Henrik Fritjof hem in de rede.

„Dan zal hij het blijven doen, totdat er niets meer te verliezen is,“ zei kapitein Undset kort en bondig. „Ik heb hem gesproken, meneer. Hij is uit dat harde soort hout gesneden, waarop het scherpste mes zich bot snijdt. . . .“

Henrik Fritjof ging met ruzie van boord. Hij verdroeg het niet, dat anderen aan zijn levenswerk knaagden. Als self-made man was hij trotsch op hetgeen hij tot stand had gebracht: een bloeiende rederij met slechts twee schepen, die echter met de grootste scheepvaartmaatschappijen kon wedijveren wat rendabiliteit betrof. De duivel zou den man halen, die hem te na gekomen was. . . .

Henrik Fritjof bezat geld in overvloed. Hij had het lang niet allemaal nodig, want hij leefde zuinig. En hij wist, dat Sigrid het evenmin nodig zou hebben. Zij was een verstandig meisje, dat haar eenvoudige visschersafkomst noch in haar leven, noch tegenover de menschen verloochende. Maar het was hier geen kwestie van geld. Het ging om de eer van een naam en het is overbekend, dat de eer in een menschenleven gevoeliger wordt, naarmate het geld er een onbeduidender rol in gaat spelen.

Dien avond zat Henrik Fritjof met een somber gezicht in de pompeuze bibliotheek van zijn villa aan de Drontheimfjord. Als een versnelde film trok zijn levensloop aan zijn donker blikkende oogen voorbij. Hij was een doodarme visser, toen het vasteland de geneeskrachtige waarde ontdekte van de geysers op IJsland. De Deensche maatschappijen wilden met geringe middelen de zaak groot-scheeps aanpakken en hij had de kans gegrepen. Zakendoen was risico en hij had niets dan een schuit te verliezen.

Het geluk is met de stoutmoedigen, zegt een spreekwoord. En de waarheid daarvan had Henrik Fritjof ondervonden. Het bronwater vond aftrek en het transport groeide uit tot massavervoer. Hij werd er de man van, die hij thans was, en vandaag stonden anderen gereed, om óók van den boom te plukken, dien hij met vereelde handen geplant en met zijn zweet bevochtigd had. De duivel zou dien Per Varland halen, die, met een beroep op het Deensche burgerschap van de IJslanders, de Deensche regeering had weten te bewegen, hem ook een deel te gunnen van de vruchten, waarvan een ander de kiem had gelegd. . . .

Henrik Fritjof ging dien avond wraakzuchtig gestemd naar bed.

Zooals het geluk doorgaans is met de stoutmoedigen, zoo is het gunstige toeval vaak met de boozen. Henrik Fritjof liep twee dagen op plannen te broeden om zijn concurrent in den grond te boren en in dien tijd voer de „Albatros“ een zeker noodlot tegemoet. In den laten avond van den tweeden dag reed Henrik Fritjof naar de haven. De „Albatros“ werd verwacht en hij kon geen rust vinden, voor hij den man, die hem van een deel van zijn rijkdom dreigde te berooven, met eigen oogen had aanschouwd.

Er hing een dichte, loodzware mist aan de kust, die van het licht van den vuurtoren niet meer doordiet dan een wazig schijnsel, dat op vijftig meter afstand reeds onzichtbaar was. Naargeestig en zwak klonk de misthoorn door den nacht, de eenige stem, die de schepelingen waarschuwde voor de gevaarlijke riffen, die hen voor de kust met schipbreuk en ondergang bedreigden.

In de haven was alles tot rust gekomen, het werd middernacht en nog altijd zat Henrik Fritjof met gespannen aandacht te luisteren naar de twee stooten op de fluit, die het teeken zouden zijn, dat de

„Albatros” de haven binnenvoer. Plotseling verliet hij zijn plaats achter het stuur. Verbeeldde hij het zich niet? Hoorde hij den misthoorn inderdaad niet meer? Hij luisterde scherp en keek ongerust in de richting van den vuurtoren. Hij had zich niet vergist, de stem van den misthoorn op het rif was werkelijk verstomd.

Zijn eerste gedachte was aan het gevaar, dat de „Albatros” liep. Hij begaf zich naar den voet van den vuurtoren. In het huisje van den ouden Bjornstom brandde licht. Hij wierp een blik door het venster en zag, dat de vuurtorenwachter voorover op tafel in slaap gevallen was. Hij hief zijn hand reeds op om hem te wekken, toen hem plotseling een boos denkbeeld inviel. Waarom zou hij den man niet laten slapen? Het was toch niet zijn plicht voor de veiligheid van de binnenvallende schepen te waken? En de „Albatros” — wel, die Per Varland verdiende zijn noodlot. Aan 'n concurrent was niets verspeeld....

Henrik Fritjof verliet op zijn teenen het venster. Hij keerde naar den auto terug en bleef nog een oogenblik luisteren. De misthoorn zweeg nog. Als de „Albatros” reeds dichtbij was, zouden zij en haar bemanning 'n bijzonderen schutsengel noodig hebben, om hen voor den ondergang te behoeden. Alsof de duivel hem op de hielen zat, reed hij snel terug naar zijn villa.

Dien avond was Sigrid Fritjof niet naar bed gegaan. In een warme jas gehuld liep zij heen en weer op het dek, de koude en den mist trotseerend, om getuige te kunnen zijn van het binnenloopen in de haven. Per Varland stond zelf op de brug, met de handen begraven in de diepe zakken van zijn jekker en scherp luisterend naar de signalen, die hij elk oogenblik van de landzijde kon verwachten.

„Gemeen weer,” bromde hij tegen den matroos, die het roer hield. Hij wierp nogmaals een blik op de kaart en greep naar de machinetelegraaf. „Halve kracht,” commandeerde hij. De „Albatros” moest reeds dicht onder de kust zijn en voor het Drontheimrif koesterde hij een heilige vrees.

Beneden zag hij Sigrid heen en weer wandelen. Met de handen in haar zakken en een vasten stap, als een echte zeemannsdochter. Het kon hem spijten, dat zij hem straks verliet, en als zij geen Fritjof was geweest....

Droomend waakte hij over het lot van de „Albatros”. Daar beneden bleef Sigrid rusteloos op en neer

wandelen, nu en dan stampend met haar voeten om de kou te verdrijven. Tevergeefs trachtte zij den dikken mist te doorboren. Op geen mijlen na viel te raden, hoever zij zich nog van de kust bevond; het wachten was op den misthoorn van het Drontheimrif. Traag verstreek de tijd. Sigrid werd plotseling opmerkzaam op de aanwezigheid van eenige zeemeewen. Zij wiekten rond de „Albatros”, scheerden langs het water en verbieven zich krijschend in de lucht. Het waren de bewoners van het Drontheimrif, die nooit nalieten een schip tegemoet te vliegen, of eenige mijlen uitgeleide te doen. Zij volgde hun speelsche vlucht en legde luisterend het oor in den wind. Kon zij den misthoorn niet hooren?

De meeuwen werden talrijker en langzaam maakte zich een gevoel van onrust van haar meester. Zij kende de kust en verstond de kunst aan sommige verschijnselen en de kleur van het water de plaats te bepalen, hoever zij zich nog van het land bevond. Maar thans was het mistig en donker en was die kunst waardeloos geworden. De onrust, die zich van haar had meester gemaakt, deed haar op haar hoede zijn. Met het gezicht in den wind gekeerd bleef zij luisteren. Zij hoorde niets dan het gekrijsch van de meeuwen, het stampen van de machine en het sterke gedruisch van het schroefwater. Doch plotseling rók zij ook iets: een sterke lucht van creosoot en teer, geuren, die overwoeien van de Sogne-werf. M'n God, de „Albatros” moest reeds zéér dicht onder de kust zitten....

Een ondeelbaar oogenblik stond zij als verlamd van schrik. Doch eensklaps kwam zij tot zichzelf. Zij stormde de trap op en verscheen met een doodsbalek gezicht op de brug.

„Achteruit!” gilte zij Per Varland toe, terwijl zij hem bij den arm greep. „We zitten vlak bij het rif....”

In de blauwe oogen van Per Varland kwam een uitdrukking van ongeloof, maar de angst in dat bleke meisjesgelaat greep hem zoo aan, dat hij als onder dwang aan haar bevel gehoorzaamde.

„Langzaam — stop — volle kracht achteruit!” gingen zijn snelle bevelen langs de machinekamer-telegraaf.

De „Albatros” stampte en trilde onder 't plotselinge geweld, dat haar werd aangedaan; zij scheen een oogenblik stil te liggen en stampte daarna achteruit. Per Varland wendde den boeg naar het veilige

Zuiden en kreeg eindelijk een oogenblik tijd om een verwonderde vraag te stellen.

„Hoe weet u dat....?” vroeg hij onzeker en nog steeds twijfelend aan haar bewering.

Sigrid stond bleek en bevend naast hem. „Ik rook de teerlucht van de werf,” gaf zij hem met een afgewend gelaat ten antwoord, terwijl haar scherpe oogen het dichte mistgordijn trachtten te doorboren. „Kijk — dáár — dáár....” vervolgde zij eensklaps met een stem, die huiverend oversloeg van angst.

Per Varland keek in de richting, die zij hem wees. Aan bakboord, nauwelijks tien meter van hen vandaan, dreven zij een wazig schijnsel voorbij, het lichtbaken, dat het gevaarlijke Drontheimrif aangaf. Verschrikt keek hij haar aan.

„De „Albatros” en haar bemanning hebben hun behoud aan u te danken,” zei hij met een trillende stem en geen van beiden schenen zij te bespeuren, dat zij nog altijd hand in hand stonden....

In den vroegen morgen viel Sigrid Fritjof als een bom de werkkamer van haar vader binnen. De mist was allang opgetrokken en geen noodshot had de bewoners van de kust in den afgelopen nacht verontrust, maar Henrik Fritjof zag er uit, alsof hij geesten had gezien. Sigrid bracht een verlegen gast mee, wiens arm zij omknelde hield, alsof zij het innig met hem eens was.

„Ik ben met de „Albatros” meegekomen, vader,” zong haar stem door het kille vertrek.

„Met de „Albatros” zeg je?” stamelde Henrik Fritjof en thans zag hij er eensklaps uit, of hij op het punt stond door een beroerte te worden overvallen.

„Jawel en ik heb Per Varland meegebracht,” schalde Sigrid de tweede strophe van een lied, waarvan hij de melodie voelde trillen in zijn hart.

Per Varland stond daar met zijn pijjekker nog aan en zijn pet in zijn hand. „Zij hield niet op, meneer Fritjof,” zei hij bedremmeld. „Dat wil zeggen,” verbeterde hij haastig, „ik zou toch gekomen zijn. De „Albatros” is aan een groot gevaar ontsnapt en ik moest u even zeggen, dat zij de schutsengel is geweest, aan wie wij ons behoud te danken hebben gehad....”

„De schutsengel,” liet Henrik Fritjof zich schor ontsnappen, maar niemand hoorde zijn „God dank”, dat naar den hemel opsteeg.

WASCHDAG AAN DE MAAS BIJ POEDEROOIJEN

n Reuzenvaraan uit
Artis. Men lette op de
gespleten tong, waar-
mee hij de schildpad
aanraakt.

EEN VARANENJACHT OP KOMODO

In het begin van Juni van dit jaar vertrok uit Tandjong Priok met de „Melchior Treub” naar Flores en Komodo een onder de auspiciën van den Bataviaschen Planten- en Dierentuin reizende expeditie, die zich allereerst als doel had gesteld den stand van den beroemden Varanus Komodoensis te onderzoeken en in de tweede plaats voor verschillende dierentuinen (in Indië zoowel als Holland en 't buitenland) een aantal exemplaren van deze vrijwel uitgestorven diersoort te bemachtigen.

De Varanus Komodoensis is nog niet zoo heel lang bekend. Een twintig jaren geleden wist men — zelfs in wetenschappelijke kringen — nog niets van het

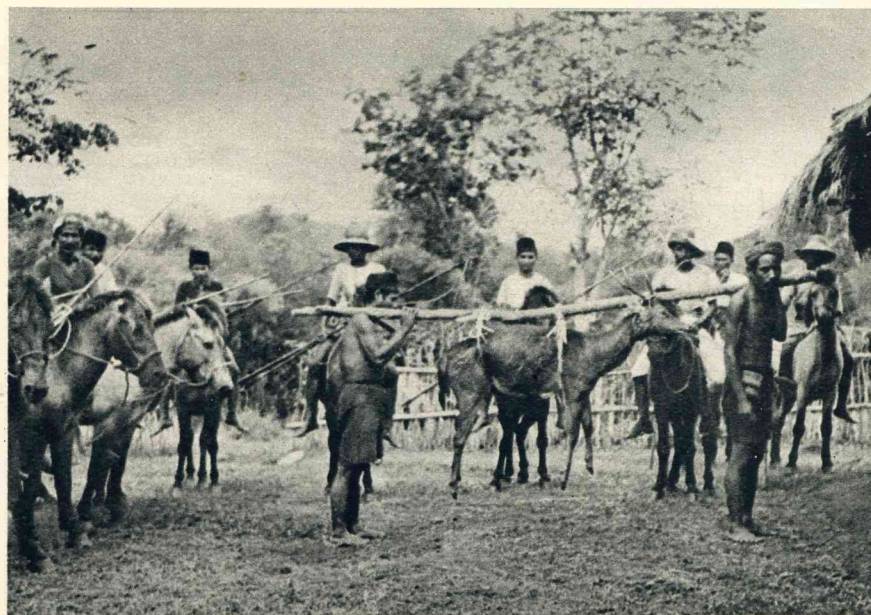
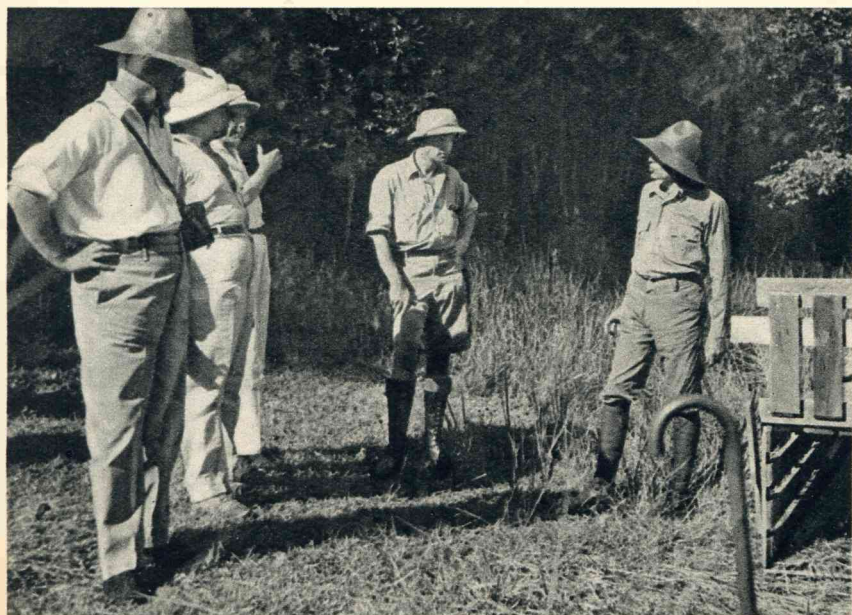
★
**Een expeditie slaagt er in
negentien exemplaren
te bemachtigen**

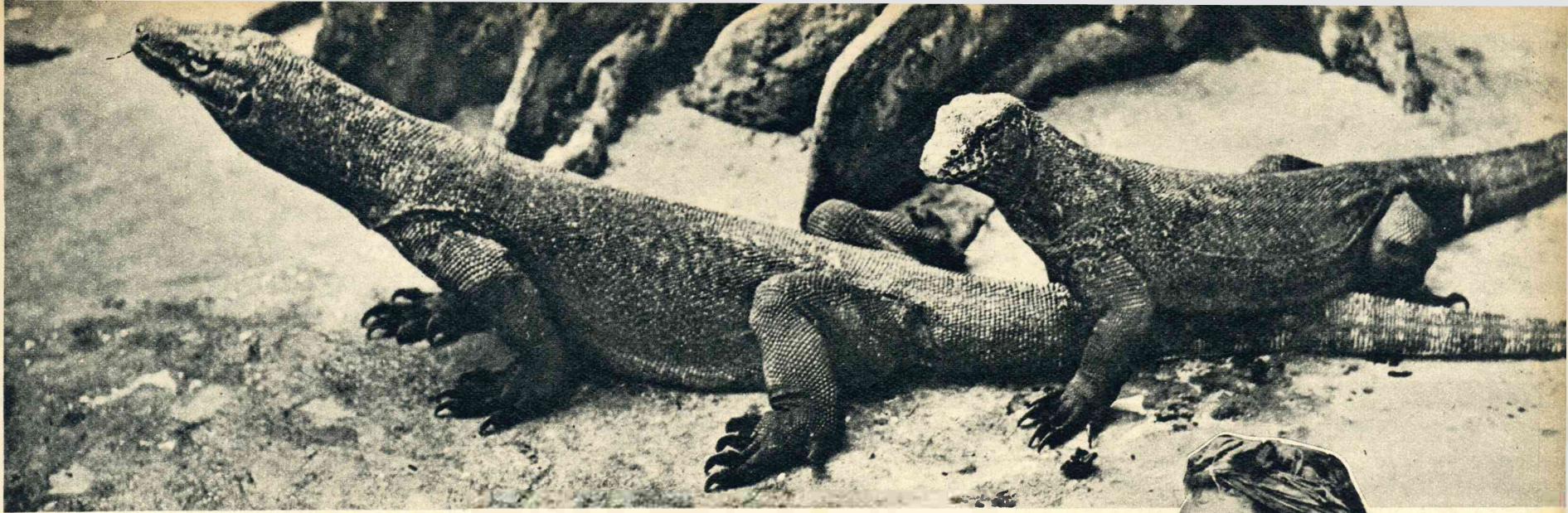
bestaan van de varanen af en 't waren militairen, die enkele exemplaren onder den titel „voorhistorische monsters” opzonden naar het zoölogisch museum te

Buitenzorg. Dr. Houtman maakte toen een volledige beschrijving van den reuzenvaraan. Vanaf dit tijdstip dateert eigenlijk de groote belangstelling voor den „Bijawakh”. Hij is de grootste der nog levende hagedis- soorten en hoewel het dier in zijn uiterlijk voor een leek eigenlijk maar weinig verschil demonstreert met een ordinairen krokodil (vandaar dat de bevolking den varaan den boeaja darat, den landkrokodil, noemt), is het dier aan den krokodil in geen enkel opzicht verwant. Met zijn voor zijn lichaamsomvang betrekkelijk kleinen kop, zijn lange, gespleten tong en ruwe huid doet de Komodo-varaan inderdaad sterk aan een voorhistorisch monster denken en het is volkomen

Dr. de Jongh (geheel rechts) verklaart aan de fotografen en den resident van Timor (geheel links) de werking van zijn varanenval.

Met lansen gewapend jagen de eilandbewoners met hun kleine paardjes op wild. Een voor lokaas bestemd hertje wordt naar het bivak gevoerd.

Een tweetal varanen die door de expeditie bemachtigd werden.

te begrijpen, dat niet wetenschappelijk georiënteerde waarnemers in de overtuiging verkeerden, dat het dier moest behooren tot het geslacht der praehistorische dieren. Intusschen is de Komodo-varaan ondanks de uitvoerige beschrijving van dr. Houtman, welke uitsluitend van anatomischen aard was, nog zeer onbekend. En ook in wetenschappelijke kringen weet men weinig van het dier af.

Worden de varanen van Komodo vijftig, honderd of tweehonderd jaar oud? Hoe is hun leventje georganiseerd... ziedaar enkele van de vragen, welke nog moeten worden beantwoord. Men weet, dat ze,

evenals alle andere hagedissoorten, eieren leggen maar van de gewoonten van het dier is maar weinig bekend. Er zijn natuurlijk enkele, van de bevolking afkomstige, gegevens opgeteekend, maar zooals de meeste op die manier bemachtigde bijzonderheden zijn ze niet al te betrouwbaar.

Men weet, dat de varaan groot wild als voedsel zoekt. Herten en zwijnen schijnen zoo'n beetje zijn hoofdschotel te vormen. Geen hagedisje dus, om zonder handschoenen aan te pakken.

Het is wonderlijk, dat de sterke en groote Komodo-varaan voor den mensch op de vlucht slaat. Men zal dit vermoedelijk moeten toeschrijven aan het feit, dat de varaan nooit menschen ziet en dus niet beter weet, of, zooals bij alle viervoeters dat het geval is, achter kop, borst en voorpooten volgt een lichaam. Bij den aanblik van een mensch zal de Komodo-varaan dus vermoedelijk zich stom verbaasd afvragen, waar de rest van dat dier blijft. Hij ziet dus den mensch op zijn manier voor een voorwereldlijk monster aan en gaat er vandoor.

De bocaja darat is een landdier, dat maar weinig water noodig heeft. De varaan woont in holen, liefst in nogal heuvelachtig terrein en hij gaat in de ochtenduren, liefst als de zon al eenige uren heeft geschinen, op roof uit.

Hoogst waarschijnlijk stelt de varaan zich op bij een herten- of zwijnenpaadje in de rimboe en wacht zijn kans af: hij grijpt een der herten of zwijnen bij de achterpooten en maakt het dier verder af.

Eieren, vooral kippen-eieren, vindt de varaan een heerlijkheid. Hij overwint voor kippen-eieren zelfs zijn groote schuwheid en waagt zich voor het bemachtigen ervan zelfs wel in bewoonde buurten.

Overigens is het maar gelukkig, dat de varaan een soort bijgeloovigen afkeer heeft voor de heeren der schepping. Een Komodo-varaan, zelfs een jong, klein exemplaar, kan gemakkelijk met één slag van zijn langen, kegel-

'n Typische inlander van Flores.

vormigen staart een mensch van de beenen slaan.

De grootste varanen, welke men heeft waargenomen, hadden een lengte van $3\frac{1}{2}$ à 4 meter, doch gemiddeld treft men slechts exemplaren van drie meter aan. Behalve op het weinig bekende eiland Komodo vindt men den varaan op West-Flores en op Rindjai.

Expedities, die achter varanen heenzitten, vestigen zich bij voorkeur op West-Flores, omdat hier de moeilijkheden, verbonden aan het transport der gevangen dieren, het kleinst zijn. Zoo deed ook de expeditie De Jongh, die op 6 Juni met de „Reyniersz” te Laboean Badja aankwam. Nadat de komst van den resident van Timor en Onderhoorigheden (dienzelfden dag) was afgewacht, trok de expeditie op Maandagmorgen 7 Juni naar het voor haar in gereedheid gebrachte bivak te Mboera, een twaalf kilometer landinwaarts gelegen.

Op Komodo en Flores is betrekkelijk weinig te krijgen en ook op de arbeidsmarkt is maar weinig te koop, zoodat alle benodigdheden voor het vangen en transporteren der dieren, zelfs de timmerlui, die kratten en vallen moesten maken, uit Batavia waren medegenomen.

Bij een vorige expeditie ving men de varanen op de eenvoudigste wijze: men wierp ergens een stuk aas neer, spande 'n grooten strik ervoor en de gulzige varaan strikte zichzelf, wanneer hij het adellijke reeboutje wilde verschalken. Deze methode van vangen had het nadeel, dat de dieren, die als wanhopigen worstelden om zich te bevrijden, niet onbeschadigd bleven. Dr. de Jongh besloot daarom ditmaal gebruik te maken van vallen: zware, houten kratten van een meter of vier lengte.

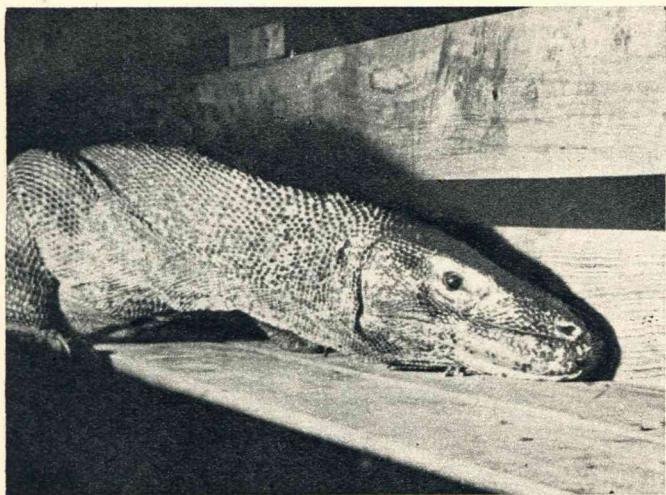
Dinsdagmorgen 8 Juni werd vrij dicht bij het bivak de eerste val opgesteld. Voor zoover er nog twijfel bestond of de Komodo-varaan wellicht te pienter zou zijn, om zich in deze vallen te wagen, werd dit vraagstuk al heel snel opgelost, want nog geen half uur stond de eerste val aan den rand van het bosch in de alang-alang of daar klonk in het bivak het signaal door van dr. de Jongh: een korte stoot op een traillieursfluitje, ten teken, dat hij de val bij de inspectie dichtgeklapt had gevonden. Men had er van afgezien om in de nabijheid van de vallen

Het kampement van de expeditie De Jongh naar Flores te Mboera (West-Flores).

Een prachtig exemplaar in gevangenschap gefotografeerd.

Een varaan in de val.

waarnemers op te stellen, omdat de varanen bijzonder scherp zien en de waarnemers zich dus door de geringste beweging zouden hebben verraden. De vangst zou dan mislukt zijn.

Onmiddellijk werd de reis met het transportkrat naar de val aangevangen.

Het exemplaar, dat al zoo vlug in de val was gelopen, bleek een jong beest te zijn (hoewel in verband met de zeer weinige gegevens over de varanen niet te schatten viel, hoe oud dit aanminnig exemplaar was (2, 6 of 12, misschien 50 jaar!).

Het is bekend, dat de Komodo-varaan zéér

slecht hoort en men heeft er zelfs wel eens aan getwijfeld, of hij überhaupt hooren kan. De twijfel dienaangaande werd nu nog grooter, want dr. de Jongh constateerde, dat de varaan zich door het geluid van het dichtklappen van de val niet had laten storen en rustig aan den hertenbout zat te knagen. Eerst toen het dier den bioloog ontdekte, keerde het zich bliksem-snel om, teneinde er vandoor te gaan... om toen tot de ook voor een varaan heel pijnlijke ontdekking te komen, dat de uitgang was afgesloten. Het dier gedroeg zich allesbehalve als een lammetje en gaf met zijn staart zulke enorme klappen tegen de zijanten van de val, dat het er naar uitzag, alsof die het wel eens niet zou kunnen uithouden. Kort nadat het eerste signaalfluitje

had geklonken, bevond zich de eerste gevangen varaan in het transporthok in het bivak.

Er werd nog een bijzonderheid opgemerkt: het scheen, dat de hertenbout, die meer dan voldoende substantieel was om een niet te groot weeshuis voor een vollen dag van vleesch te voorzien, door den varaan afgeknaagd was. Het bleek echter, dat het dier nog niets van het vleesch had

vororberd, doch dit in kleine stukjes van den bout had afgerukt en naast zich gedeponeerd. Klaar blijkelyk maakt de varaan dus van zijn herten vleesch eerst biefstuk tartare en gaat hij er pas dan van genieten.

Nu was de vangst in vollen gang: een deel der expeditie reisde door naar Komodo, een ander deel bleef achter op Flores en eerst wanneer er negen tien levende exemplaren zouden zijn bemachtigd, zou de terugreis aanvaard worden. Den 5en Jul.

had men dit aantal reeds gevangen.

Het ligt in

Geen wonder dat de inlanders den varaan een landkro-kodil noemen.

de bedoeling van Buitenzorg om in den Planten en Dierentuin te Batavia een speciale studie te maken van de varanen. In deze tuinen is dan ook in overleg met Buitenzorg een luxueus verblijf voor de monsters klaar gemaakt, waar ze zoo goed als in hun natuurlijke omstandigheden zullen leven. In gevangenschap heeft de varaan zich tot dusver niet voortgeplant, doch men hoopt, dat ook dit te Batavia gelukken zal.

Het eiland der varanen.

ONS ZUIDEN

LIMBURG IN BEELD - MAASTRICHT, STATIONSSTRAAT 20, TEL. 5851
BRAB. ILLUSTRATIE - DEN BOSCH, STATIONSWEG 27, TEL. 1215

Onder de boomen van de Haven.

Zon en bloemen op de Markt te Breda.

LANGS DE STRAAT van 't Brabantsche Haagje

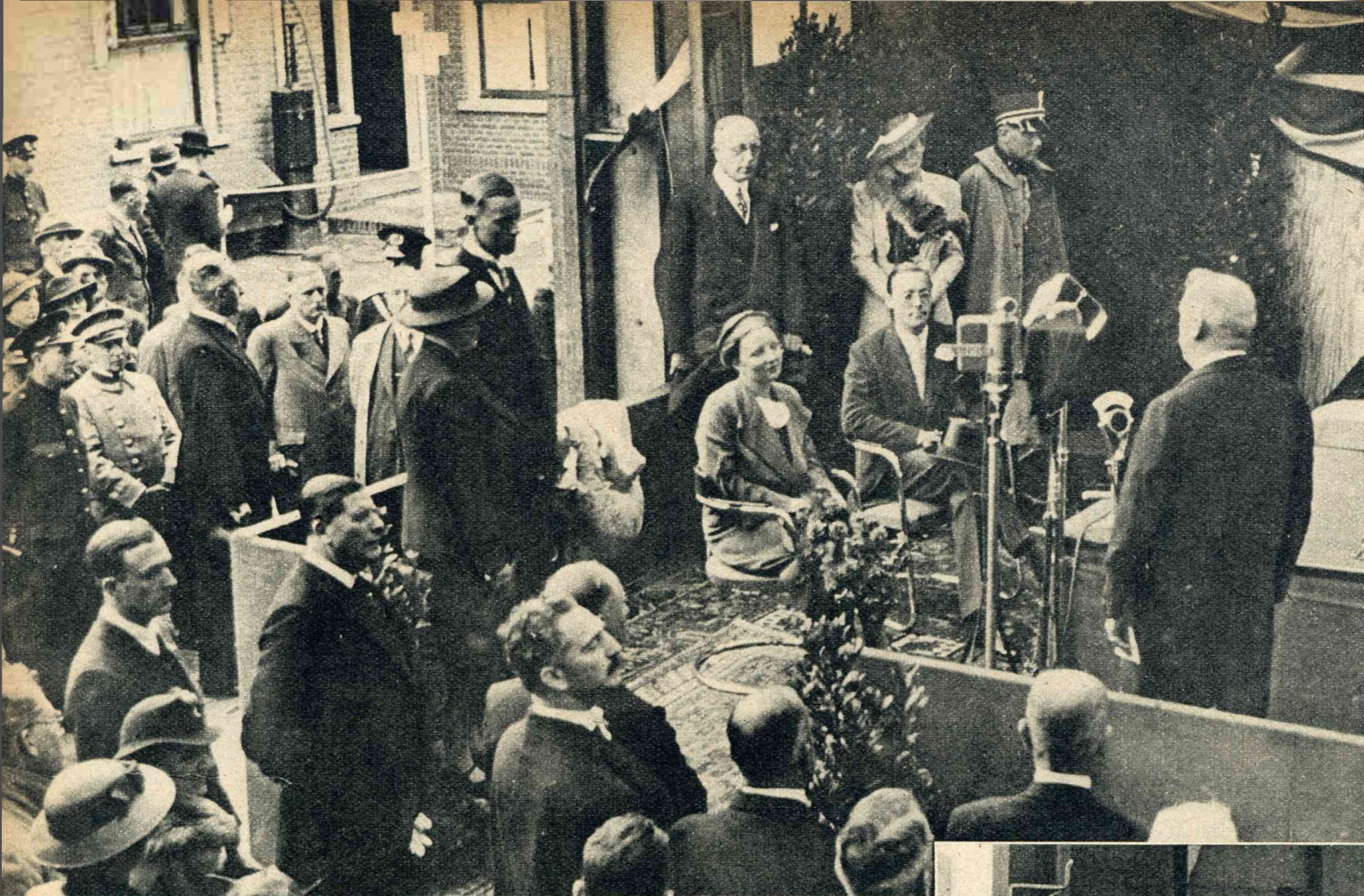
In de Karrestraat te Breda, van waaruit men zulk 'n frappant gezicht heeft op den prachtige toren.

Bij het schip van Van der Schuyt.

Ruiters bij het militaire feestmaal.

H.K.H. prinses Juliana en Z.K.H. prins Bernhard luisteren naar de toespraak van mr. Trip, den president van de Nederlandsche Bank, den voorzitter van het comité tot aanbieding van het huwelijksge-schenk.

Na de tewaterlating be-gaven H.K.H. prinses Juliana en Z.K.H. prins Bernhard zich naar het einde der werf om het schip in z'n nieuwe element in oogenschouw te nemen.

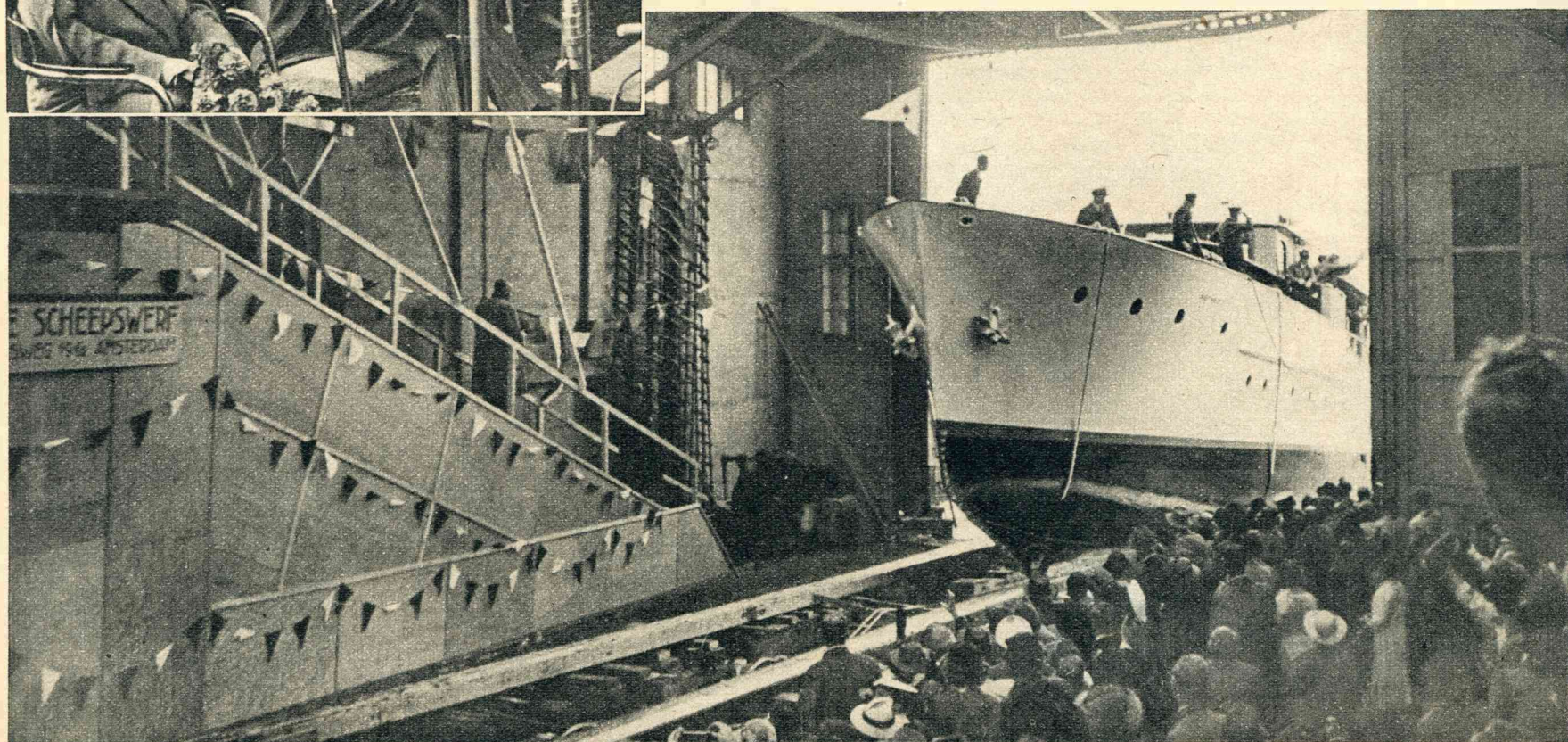
DE „PIET HEIN“ TE WATER GELATEN

Links: Een snap-shot van het prinse-lijk paar.

Onder: De „Piet Hein“ glijdt te water.

RUST IN LEUR

Voor eenigen tijd gaven wij een paginaatje, waarop de marktdrukke in Etten tot uiting kwam. In tegenstelling daarmee brengen wij nu foto's, die de rust in Leur uitdrukken. Daar, langs het smalle watertje, heerscht rust, heerscht stilte. Onze fotograaf kieke zeer idyllische plekjes. Neigende boomen langs het blinkende water en een fraai kerkorentje, dat naar de luchten wijst! Een glanzend en sierlijk bruggetje, een wachtend paard, stille woningen, al die „lieflijkheden”, sprekend tot de ziel, bracht hij in treffend beeld.

Stille en schoonheid in Leur.

Een paard oefent dikwijls geduld.

Het zilveren stroompje en de neigende boomen.

Woningen langs het water.

Het glanzende, rustieke bruggetje.

HARKO DE HERAUT

door Freeman Tilden

Knorrig, kribbig, kriebelig schopte de groote koning de zijden deken, met goud geborduurd, van zich af; hij kwam opzitten en klapte in zijn handen. Een Libysche slaaf gleed nader uit een spleet in het tapijtwerk en boog diep voor het koninklijke rustbed.

„Stuur mij mijn oppersten schrijver! En laat hem gauw komen! Ik ben in geen stemming om op het getalm van luie schelmen te wachten!”

De secretaris, die in een aangrenzend vertrek had zitten dobbelen, met weinig geluk, kwam jachtig binnen met zijn toebehooren.

„Neem een brief op,” beval de groote koning. „Schrijf als volgt:

De groote koning van Perzië, aan zijn onwaardigen vertegenwoordiger, den satraap van Sogdiana, gegroet: Zes maanden zijn nu gewassen en geweken, sinds onze koninklijke persoonlijkheid u vereerde met de aanvraag om een geschikten heraut. Is het mogelijk, dat die holle harde galmende pot, die bij u als hersenen dienst moet doen, niet in staat is te begrijpen, wat ik met een geschikten heraut bedoel? U hebt me achtereenvolgens vier vogelverschrikkers met kippeborsten gestuurd, die geen van allen meer stem hadden dan noodig is, om kolibrietjes in slaap te zingen. Gewetenlooze onverschillen en bedrieger van het koningschap! weet dit: als ik vraag om een heraut, moet ik een heraut hebben; dan bedoel ik een menselijk wezen met een stem als de daverende donder, iemand die voor de muren van een belegerde stad zoo'n macht van galmende woorden kan uitstooten, dat de inwoners krimpen voor de macht van den grooten koning! Als u de verknogte onderdaan bent, waar ik u voor hield, toen ik u tot satraap benoemde, zult u me een goeden heraut sturen, vóór de zon andermaal een uitreis heeft volbracht. In de hoop op minder en betere satrapen,

de groote koning van Perzië.”

„Die heeft voor ditmaal z'n bekomst,” gnuifde de schrijver vlelend.

„Hoe vind je dat regeltje over dien hollen galmenden pot, die bij hem als hersenen dienst moet doen?” vroeg de groote koning, buitensporig ingenomen met zichzelf.

„U hebt u zelve overtroffen, o groote koning,” grijnsde de schrijver.

„Zoo, zet er nu onder: gedictieerd maar niet overgelezen,” beval de koning. „De menschen moeten maar weten, dat de koning 't te druk heeft, om brieven te lezen, zelfs zijn eigen brieven.” Dit zeggende liet hij zich vermoed achterover vallen op zijn kussens en viel aanstonds in slaap.

Vóór de rozenvingers van den dageraad zich tachtig malen hadden neergelegd op de zwoegende borst van het Oosten stond de satraap van Sogdiana voor zijn koninklijken meester.

„Ik kom uit Thracië, o koning!” sprak hij, het woestijnzand van zijn vest kloppend, „ongewassen en ongekamd, want ik wou geen tijd verliezen aan persoonlijke opschik, alvorens ik voor den troon van den allermildste verscheen.”

„Zoo, kom je uit Thracië,” spotte de groote koning met kwalijk verholten minachting. „Heel aardig oord om vandaan te komen. Heb je ook al eens gedacht aan 't oord, waar je heengaat, als je geen... Je begrijpt me wel! Heb je er een of heb je er geen?” „Verheven uitdeeler van kostbare werelddeelen, ik heb er een!” was het antwoord. „En ik heb hem bij me ook! Hij staat buiten te wachten op uw bevelen.”

„Zeker weer een met 'n muizenstemmetje?” veronderstelde de groote koning sarcastisch.

„U zult zijn kwaliteiten zelf beoordeelen, allerhoogste verhevenheid,” gaf de satraap met een lachje van zelfvertrouwen ten antwoord. „Als er een tweede stem zoo is tusschen de met sterren verlichte polen, mogen uw Cretenzer boogschutters mijn knoken gebruiken, om hun geliefde sport te beoefenen!” „Naar je praten te oordeelen, begin ik werkelijk te

gelooven, dat je iemand gevonden hebt, Araspas,” zei de koning met wat meer hoop. „Maar ik waar-schaw je vooruit — als ik 't woord heraut uitspreek, denk ik aan een heraut, dien wijlen mijn vader, de groote koning, bezat. Dát was tenminste een heraut! Als jongen heb ik dien man, voor de poorten van een plaats, die lang niet min was, zóó'n stevige vermaning tot overgave der stad hooren uiteen, dat de vogels, die er overheen vlogen, tegen den grond sloegen door den schok van dat machtige geluid.” De oogen van den grooten koning blonken bij de herinnering.

„Top der hoogere wereld, machtigste en heerlijkste, volmaakte heerscher! Ik vraag één minuut het woord, aleer ik den knaap voor u leid. Uwe majesteit zal namelijk wel graag hooren, denk ik, hoe ik dezen voortreffelijksten aller herauten ontdekt heb.”

„Spreek op, maar maak het kort, Araspas,” antwoordde de koning. „Ik ben doodelijk benieuwd om dat pronkjuweel te zien en zijn stem te hooren.”

„Nu dan, met uw permissie, o vorst,” begon de satraap. „In 't eerst wist ik geen raad, toen ik uw laatste schrijven ontvingen had. Vele dagen zocht ik zonder resultaat; en op een middag kwam ik moe en hongerig en moedeloos bij een dorpje, waarin een herberg was. En toen ik naderde, hoorde ik zulk een geweld van klank, dat ik aanstonds dacht aan een burgeroorlog, of aan 'n verschrikkelijken storm. Er kwam mij zoo'n ontzettend lawaai van menschenstemmen tegemoet, dat mijn trommelvliezen bijna scheurden.”

„Zeker een twist. De Thraciërs zijn beroemd om hun gekijf.”

„Neen, geen twist, sire. Het was maar één stem. Rhopoperperethros bestelde een verfrisschenden drank.”

„Wie bestelde een verfrisschenden drank?”

„Rhopoperperethros — de man, dien ik uit Thracië voor u mee heb gebracht.”

„In waarheid, een man met zoo'n naam moet wel een stem hebben als een lawine,” zei de koning. „Maar ik houd niet van zulke lastige namen. Zeg hem, dat hij van nu af Harko heet. Dat klinkt milder voor een beschaafd Perzisch oor.”

„Het zal geschieden,” zei Araspas.

„Dus wat u voor een volksmenigte hield, was inderdaad slechts één man, die een koelen drank bestelde!” zei de groote koning met een glimlach. „Dat klinkt niet slecht. Hij kreeg toch wat hij vroeg, en gauw ook?”

„Aangezien u de groote koning bent, kunnen uw veronderstellingen niet anders dan juist zijn,” zei Araspas. „Ja, zijn stem, de nauwe perken van de herberg rondgalmend, sloeg de flesschen van de planken, en dwong eenige minder moedige Thracische klanten, door de ramen te verdwijnen. En nu, o koning, behaagt het u wellicht, den man te bezichtigen?”

Araspas klapte driemaal in de handen, en een rij soldaten, ongewapend, trad binnen, een kolossalen blonden reus van een kerel geleidend, met een langen rossen baard en een wilden haardos, en wiens voornaamste kleedingstuk een mantel van geitenhuid was, aan één schouder opgenomen, zoodat de helft van een machtigen romp bloot bleef. Bij den aanblik van het weelderig vertrek, de kroonjuweelen, de gouden en zilveren beelden, en het kostbare gewaad van den koning, liet de Thraciër zich voorover op den grond vallen en beefde van hals tot hielen.

„Laat den kerel eens flink hard hallo voor me roepen,” beval de monarch.

„Uwe koninklijke goedertierenheid,” sprak Araspas haastig, „ik smeek u, hem niet te laten beginnen met een flink hard hallo! De grenzen van dit vertrek zijn te beperkt en de meubelen zijn te teer. Ook zijn, geloof mij, uw koninklijke ooren te gevoelig.”

„M'n nieuwsgierigheid klimt als de tooverboon uit het sprookje, Araspas,” riep de koning blij. „'t Spijt me, dat ik je hoofd met een galmenden pot vergeleken heb — maar 't was aardig gezegd, dat zul je toe moeten geven. Ik wil den man hooren — laat hem dan maar fluisteren.”

„Wat zal hij fluisteren?”

„Laat hem maar eens zeggen: Woef! Precies zoo zacht!”

Gewillig en dienstvaardig zei Harko woef, nadat Araspas hem terzijde vermaand had, den eersten keer niet te sterk te fluisteren. De muren van het vertrek trilden; een beker wijn, halfvol, die naast des konings rustbed stond, plenste over. En de koning, die juist den nieuwen heraut aankeek, toen het woord woef kwam, raakte zoodanig in den trek, dat zijn mantel over zijn hoofd werd geblazen, hetgeen hem grooten angst aanjoeg, want als een koning een mantel over zijn hoofd heeft, weet hij nooit, wat deze of gene verkleefde onderdaan uitvoert.

„Leid hem weg, Araspas,” riep de groote koning opgetogen. „Wijs hem een aangenaam verblijf aan. Betoon hem alle mogelijke eer, en zet zijn naam op de loonlijst, met het bedrag, dat je billijk lijkt. En wat jezelf betreft, Araspas, ter vergelding voor je groote toewijding jegens mij: zeg tegen mijn koninklijken schatmeester, dat hij je mijn schatkamer eens laat zien. En pak dan maar iets. Ook verleen ik u de heerschappij over Bactrië — gij zult satraap zijn en van Sogdiana en van Bactrië.”

„Maar er is al een satraap van Bactrië!” riep de verheugde Araspas.

„Ja, da's waar.” De koning dacht na. „Goed, ik zal hem dadelijk laten vergiftigen, Araspas. Als een koning eenmaal vriendelijk wordt, laat hij 't niet bij halve maatregelen!”

Die Thraciër Harko nu, die reus van een man met ruige haren en baard, en oogen, die iets uitpilden, en een stem als van den Noordenwind, als die weergalmte door de grotten van Taurus, werd in korten tijd de oogappel van den grooten koning, zoozeer, dat deze door wilde ezels dengene uit elkaar had laten scheuren, die Harko iets aandeed; ofschoon er geen mensch was, die 't in zijn hoofd zou halen, zooiets te doen; want wel was Harko een ongelikte beer en had hij een paar zware knuisten, zoodat de krijgers, die op het sportveld zijn speelsche tikken op de kin ontvingen, gewoonlijk meteen van den koninklijken loonstaat verdwenen, maar hij was er goedgehartig bij en slordig met zijn geld, en erg onhandig met dobbelsteenen, zoodat men in des konings leger placht te schertsen, als een soldaat blijk gaf van plotselingen welstand, dat hij „de steentjes had laten rollen met Harko”.

En het was o zoo schoon, als het leger van den grooten koning uittrok naar Parthië, met de uitgelezen Perzische ruitery op snuivende rossen, gevolgd door de Cariërs met gouden haantjes op hun helmen, en boogschutters van Creta, en zwarte Nubische huurlingen, en Phrygische scherpschutters, en Hyrcaniërs met koperen schilden, fonkelend in de zon — en als zij aan een versterkte stad kwamen, en het leger stelling nam tegenover de poorten, en juist buiten bereik van de slingersaars, dan den schrikwekkenden Harko vooruit te zien stappen, een honderdtal schreden voor de eerste rijen en hem de boodschap te hooren uiteen, die hij geleerd had, in het Perzisch uit te spreken:

„Hoort gij! Hoort gij daar! Ziet de onweerstaanbare machten van den grooten koning, en huivert! Wilt gij uw poorten openen en den veroveraar vreedzaam binnenlaten, in welk geval gij niets verliezen zult dan uw geld? Of verkiest gij de verschrikkingen van den strijd, in welk geval er geen levende ziel zal overblijven, om van onzen ontnebaren moed te verhalen? Wat kiest gij, mannen van Parthië?”

En als die machtige stem de ommuurde steden van 't nabije Parthië binnenrolde, kregen de inwoners rillingen, en dra werden de poorten wijd open ge-goid en kwamen de oudste mannen der stad, om den zoom te kussen van des konings gewaad, en dan was 't gebeurd. Waarop de Chaldeeusche meelopers de ongelukkige vesting begonnen te plunderen.

Die goedkoope successen brachten den koning in een uitstekende luim, zoodat hij Harko steeds meer met geschenken overlaadde en zwoer, dat hij een gouden standbeeld van zijn heraut, tien ellen hoog, in iedere voornaamste marktplaats van zijn koninkrijk zou laten oprichten; hoewel hij later, toen de kosten van dit plan hem werden voorgerekend, van goud op koper overstapte, waarbij hij zei, dat koper duurzamer was.

Maar soms dacht Harko, met overlopende gevoelens, aan het kleine Thracische stadje, waar hij vandaan kwam, en was hij benieuwd, hoe zijn vader en moeder het maakten. Op zekeren dag zei hij tegen den grooten koning (want hij was intusschen met den monarch op een voet van groote vertrouwelijkheid geraakt), dat hij dolgraag een maand of zes verlof zou hebben, om zijn vaderstad in Thracië te bezoeken.

Aangezien de groote koning nooit een Thracische

jongen was geweest, die uit een klein stadje kwam, begreep hij 't niet goed; maar hij kon Harko niets weigeren, en gaf eindelijk met tegenzin zijn toestemming. Maar hij voegde er aan toe: „Op zijn allerhoogst zes maanden, Harko! Ik heb voor begin winter een nieuwen veldtocht in zin. Ga dus meteen, en zorg, dat je op tijd terug bent, anders riskeer je je leven. Want al stel ik je nog zoo hoog op prijs, ik zie je liever dood en begraven in de kelders van m'n paleis, dan te hooren, dat je 't met een of ander klein koninkje aanlegde.”

Harko vertrok dus naar zijn stadje in Thracië, tot de grens begeleid door een bereden wacht; en daar voorbij trok hij, volgens eigen wensch, alleen verder, met slechts enkele dienaren. En ik wou, dat ik tijd had, om te vertellen over zijn entrée in het Thracische stadje, en hoe hij de deur van zijn ouders huis binnenkwam, en hoe zijn moeder hem niet herkende, en hoe zij toen flauw viel, terwijl zijn vader zoo getroffen was door dit geluk voor de familie, dat men hem den volgenden ochtend vroeg door de straten zag dwalen met een flesch in iedere hand, uitroepend, dat hij de koning van Perzië was.

Op die delicate bijzonderheden kan ik niet ingaan, want gezegd moet worden: Harko beleefde veel groter dingen. Hij werd nu door de voornaamste families van zijn geboortestad ontvangen, en werd hevig verliefd, in vijf dagen tijds nadat hij de stad was binnengekomen. De jongedame was Pantheia, de eenige dochter van den plaatselijken bankier. Zij was zeer schoon om te aanschouwen, en had de fijnste voetjes en enkeltjes van heel Thracië, zei men, en als zij op de citer speelde en zong voor Harko, had de groote heraut het deerslijk te pakken. Hij was altijd een beetje suf geweest, maar werd dan nog suffer; hij zat maar op zijn kussens, opgetogen, suikeren balletjes zuigend, die hij op aandrang van den koning mee had genomen, om zijn stem in conditie te houden.

Zoo gingen de dagen heel gelukkig voorbij, met een

vaart als van wilde eenden, en Harko was zoo verliefd op Pantheia, dat hij er droefgeestig van werd, en zelfs zijn moeder medelijden met hem kreeg. Maar wat Pantheia het meeste dwars zat, was, dat zij een verfijnde opvoeding had genoten, terwijl Harko met de grove hand, als een boerenjongen, was grootgebracht. Zijn stem was te luid. Pantheia's vader kreeg er hoofdpijn van, en ze schalde het huis door op een ontzettende manier.

Op zekeren dag vond Pantheia het dan ook maar het beste, openhartig te zijn, en zij sprak Harko als volgt toe: „Ik hou veel van je, Harko, en ik merk best, dat jij ook van mij houdt. Mijn vader is er niet op tegen, dat wij trouwen, maar hij had wel graag, dat je meer kwaliteit en minder kwantiteit had, zegt hij. Je bent een beste jongen, met een hart van goud, dat weet ik; maar je moet geschaafd worden. Duid je mij mijn woorden kwalijk, Harko?”

Harko antwoordde ontkennend; hij gaf zelfs toe, dat hij een ruwe bonk was, niet gewoon aan de verfijndheden van een deftig bestaan, en dat hij niets liever wenschte, dan gevormd te worden tot betere manieren.

„Dat is goed gesproken,” hernam Pantheia, „en ik heb je des te liever om je goedgehartigen eenvoud en je bereidwilligheid, om te leeren. Nu heb ik toevallig een boek in huis, geschreven door een zekeren Aemilius Postus, een autoriteit op het gebied der omgangsvormen. Vind je goed, dat ik je daar een paar hoofdstukken uit voorlees?”

„Ja, graag,” antwoordde Harko.

Nu: de schoone Pantheia haalde het boek, en zij kwam naast Harko zitten (die overveldigd werd door den geur van haar en de bedwelming harer nabijheid) en las hem 't een en ander voor, met haar zachte melodieuze stem, dat hierop neerkwam: een welopgevoed jongmensch moest niet als een wilde-man op zijn eten aanvallen, maar wachten, tot hij bediend werd; hij moest niet gaan zitten, vóór de dames zaten, en dan moest hij een ongedwongen,

maar niet vrijpostige houding aannemen, en wachten tot 't stil was, voor hij begon te spreken; en vooral: zijn stem moest ongedwongen, ingehouden en wel-luidend klinken, en niet aan 't galmen slaan.

„Dat is allemaal heel mooi,” antwoordde Harko eerlijk, „maar ik heb van nature een luide stem. Begrijp je niet, dat ik juist dáaraan mijn haantje bij den grooten koning te danken heb? Hoe zou ik een bekwaam heraut kunnen zijn, als ik niet galmde?”

„Ik begrijp het volkomen,” antwoordde Pantheia, „maar mij dunk, als je echt van me hield, kon je in particulier gezelschap den omvang matigen, en naar hartelust galmen, als je je werk als heraut doet.”

„Ik weet niet, of dat zou kunnen, maar ik wil 't wel probeeren,” zei de eenvoudige knaap. „Als je 't mij leeren kunt, zal ik nog meer van je houden dan ik nu al doe, als dat mogelijk is.”

„Zeg eens pie-piep, Harko, net zoo zacht als ik.” Waarop Pantheia de fluweelen lettergreepjes uitte met de zachte teerheid eener tortelduif.

„Pie-piep,” antwoordde Harko, naar het best vermogen zijn leerares nabootsend; maar hij had zijn stem niet in zijn macht — Pantheia sprong verschromt op bij het resultaat.

Maar Pantheia liet zich niet uit het veld slaan, en met een glimlach van hoop murmelde zij: „Ik zal doorzetten, tot het lukt.”

Terwijl Harko aldus, in dat kleine Thracische stadje, zich overgaf aan het innig spel der eerste liefde, zat de groote koning vol spanning op zijn terugkeer te wachten. Wrevelig korf hij op zijn kalender de dagen af; en eindelijk zond hij een vertrouwden bode naar Thracië, om Harko te bespionneeren, want hij was bang, dat een andere koning den onnoozelen reus zou overhalen, bij hem in dienst te treden. Maar de boodschapper kwam terug en had niets ergers te rapporteeren, dan dat Harko bezig was, zich een vrouw aan te schaffen.

„Pff! Als dat alles is!” lachte de groote koning, geheel opgelucht. „Hij kan voor mijn part zooveel vrouwen nemen als hij wil, als hij maar volgens afspraak hier terugkomt. Een paar lastige vrouwen hebben is zelfs wel goed; dat staalt het karakter, dat weet ik uit ondervinding.” De groote koning had namelijk tweeëntwintig vrouwen, en die konden niet altijd vrede houden onder elkaar.

Nu gebeurde het omstreeks dien tijd, dat de koning van Egypte en de koning van Indië een beleefdheidsbezoek brachten aan den grooten koning van Perzië, en de drie zwoeren elkaar eeuwigdurende vriendschap en toen begonnen zij, volgens koninklijk gebruik, te snoeven op hun bezittingen. De koning van Egypte sprak zoo terloops zijn meening uit, dat hij meer gouden bekens bezat dan eenige andere levende koning, al wou hij natuurlijk niet groot gaan op geld; en toen zei de koning van Indië, dat hij niet zooveel gaf om gouden bekens: zijn specialiteit waren pauwen, en hij dacht werkelijk, dat er nergens zulke fraaie exemplaren bestonden, als hij had. Op zoo'n kans nu had de groote koning van Perzië al geloerd; en opeens zei hij, met een kwasi-onverschillig gezicht: „Ik geef geen zien om uw bekens en uw pauwen, heeren. Zeg me maar liever eens: zit u nogal goed in uw herauten?”

Beide heerschers antwoordden, dat zij in 't bezit waren van buitengemeen puike herauten; zij meenden zelfs, dat hun herauten de hardste stemmen en de kwaadaardigste gezichten hadden van al hun collega's.

„Nou,” zei de koning van Perzië, „ik geloof graag, dat uw herauten best zijn. Wat zou u er van zeggen, om eens een wedstrijdje te houden tusschen onze beste herauten, om te kijken, wie nu feitelijk de stevigste stem bezit? Mijn beste kracht is op 't oogenblik met vacantie, maar als de heeren zin hebben, kunnen we hier vandaag over drie maanden een wedkamp houden. Wat dachten de heeren op hun favorieten te zetten?”

De koning van Indië, een trotsch en naijverig monarch, verdedde drieduizend talenten zilver, drie zijner prachtigste pauwen en een twintigtal olifanten, dat zijn heraut iederen anderen heraut zou overwinnen en overschreeuwen, die tegen hem werd uitgebracht. Waarop de koning van Egypte zei, dat hij een betrekkelijk arm man was, maar toch dorst hij gerust een gelijk aantal talenten, benevens vierduizend slaven en een half dozijn der schoonste slavinnen in te zetten.

Hierop lachte de groote koning een heimelijk lachje, overtuigd, dat hij een aardig stuk vóór had, en hij zei: „U bent mijn gasten, heeren, en als ik menschen ontvang, kijk ik op geen kosten. Wat 't geld betreft, daar doe ik drieduizend talenten bij; vervolgens leg ik duizend Cretenzer boogschutters

EEN SIERAAD VAN DEN ARTISVIJVER

in de schaal, en mijn verzameling zeldzame antieke en halfantieke Perzische kleeden, en twee der Griekse wijsgeeren, die op 't moment aan mijn hof vertoeven, naar keuze."

"Top!" zei de koning van Indië.

"Accoord!" zei de koning van Egypte.

Vroolijk vertelde de groote koning over zijn weddenschap aan Araspas. "Ik heb hun herauten niet hooren praten natuurlijk, maar ik weet vooruit, dat zij in dien wedstrijd wel bange meisjes zullen lijken, of piepkuikens, bij mijn Harko vergeleken. Denk je ook niet?"

"Harko zal ze inderdaad eens wat nieuws aan hun trommelvliezen laten voelen," gaf Araspas toe.

En toen werd de groote koning hoe langer hoe verlangender, om zijn heraut Harko weer te zien; en hij begon te ijsberen, en keepte de dagen niet meer af op zijn kalender, maar ging naar het wateruurwerk zitten turen; en het wachten maakte hem humeurig, en zijn hand kwam zwaar neer op zijn dienaren.

Maar eindelijk kwam Harko terug uit Thracië, en hij bracht de schoone en lieflijke Pantheia mee, en zij was een blondje; en er waren maar weinig blondjes in Perzië in dien tijd, al kwamen er later meer door den vooruitgang der scheikunde; dus werd zij de leidster van alle oogen, die haar aanschouwden, en Harko's eerlijke hart dreigde te bersten van trots.

En te gelegener tijd liet de koning Harko roepen en verleende hij hem een audiëntie. En toen Harko gekomen was, en zich in 't stof had gebogen, en toen hem door den koning gevraagd was, hoe hij 't maakte, en of hij geregeld zijn suikeren balletjes had gebruikt, gelijk hem bevolen was, toen antwoordde Harko zoo beleefd, en gedroeg hij zich zoo keurig, dat de koning er van zat te kijken. Bovendien merkte hij op, dat Harko zijn rossen baard had laten knippen, en zijn haren zaten geplakt.

"Wat is er toch met je gebeurd?" vroeg de koning ongerust. "Je stem klinkt niet natuurlijk, Harko. En die kwasterige manier van je en dat nette gekapte hoofd bevalen me niet. Het is een deel van je taak, er moest uit te zien, en de rest is hard blaffen. Die verandering lijkt me niemendal."

Harko echter zei, dat hij gemeend had, er netjes uit te moeten zien, nu hij pas getrouwd was, al was 't maar voor een weekje; en dat hij van plan was, zijn baard en zijn haar tot den vroegeren toestand te laten terugkeeren, als 't eerste nieuwtje van het getrouwe leven af was. En wat zijn stem aangaat, vertelde hij den grooten koning: hij had nu twee stemmen, een voor privé-gebruik en een voor zijn werk; en hij hoopte, dat dit de goedkeuring van zijn koninklijken meester zou mogen wegdragen.

"Ik weet niet, ik weet niet," piekerde zenuwachtig de groote koning. "Ik heb heel wat geld en goed op je verwed, Harko, meer dan ik kwijt wil." En hij sprak over den wedstrijd, dien hij op touw had gezet.

"O, heb daar maar geen zorg over, koning," antwoordde Harko. "Een man als ik raakt zijn stem niet kwijt, door wat nette manieren aan te leeren. Ik zal zulke forsche klanken uit mijn keel en borst bulderen, als u nog nooit gehoord hebt. Ik zal den grond laten beven onder de voeten van uw gasten. Ik heb me nog nooit heelemaal laten gaan!"

En zoo kwam de groote dag, waarop Harko de beste herauten van Indië en Egypte ontmoeten zou in een strijd der stemmen. Het werd een dag, dien Perzië nooit vergeten zou. Zooveel pronk, zooveel wapenvertoon, zulke weelderige costumes, zoo'n zee van gepolijste schilden en blinkende speren, zoo'n drukte en zoo'n gedrang had men nog nooit meegemaakt. Er was heel het koninkrijk door een vacantedag afgekondigd, en karavanen gaven speciale verbindingen met de hoofdstad, tegen verlaagde prijzen. De concessie tot den verkoop van koele dranken was alleen al het losgeld van een kleineren koning waard.

De kamp was verdeeld in twee deelen, ochtend en middag. Eerst zou de uitgelezen heraut van Indië zijn stem laten hooren; dan de heraut uit Egypte; dan Harko. Later zou er een tweede ronde gebruld worden, en wie in dien kamp overwinnaar werd verklaard, door een jury van onpartijdige scheidsrechters, die zou de winnaar zijn.

Er klonk een hoornsignaal — er volgde hevig gekletter van schilden en toen een stilte. De eerste heraut van Indië trad naar voren. Hij was een donkerbruine krijger, lang niet zoo groot als de andere twee mededingers, maar onberispelijk gebouwd. Toen hij diep adem haalde, zag men de spieren van zijn rug trillen, en de aderen in zijn beenen zetten op. Hij

wierp het hoofd naar achter, en sprak de overeengekomen uitdagsingsformule uit, met een stem, die knetterend uit zijn mond kwam, en zich scheen uit te zetten, naarmate zij zich voortplantte, verder en verder tot den uitersten kring der menschenmassa.

Toen de Indische heraut die ontzettende klanken had uitgestooten, boog hij en stapte hij statig weg. Iedereen was het er over eens, dat 't een pracht van een heraut was.

"Laat je antieke kleedjes maar vast bezorgen, aan mijn particulier adres," zei de koning van Indië genoeglijk tegen den koning van Perzië.

"Even wachten," antwoordde de groote koning, grinnikend binnen zijn middenrif.

Toen kwam naar voren de machtige heraut van Egypte, een zwarte, een ware reus van gestalte, wiens huid de stralen der zon weerkaatste gelijk een goed gepoetste koperen pot. En hij liet de teugels los van zijn machtige stem, die uitrolde gelijk het onweer, dat neerslaat op de Zwarte Zee, zoodat zij verdoofd werden, die nabij hem stonden, en vrouwen bezwijmden. En toen hij klaar was, en wegwandelde, grijnsde de koning van Egypte en fluisterde hij den grooten koning toe: "Doe er nog vijftig Cretenzer boogschutters bij, dan kun je je wijsgeeren houden."

"Je hebt Harko nog niet gehoord," zei de groote koning, en hij trachtte zich in te houden, om niet luidop te lachen. "Je hebt een uitstekende kracht; maar ik vertrouw nog steeds, dat Harko mij niet zal beschamen."

En toen kwam Harko. Hij zag er precies zoo woest uit als oudtijds, voor zijn huwelijk. Er was niets fatterigs meer aan hem. In zijn oude geitenvellen, en ongekamd van haar en baard, leek hij dezelfde als den dag, toen hij in Perzië kwam. Hij kwam met zelfbewusten zwier aanschrijden, hetgeen zijn koninklijken meester zeer behaagde, en toen hij op zijn plaats stond keek hij met een aanmoedigenden blik op naar de loge van den koning.

Op dezelfde manier als vroeger gooide hij zijn kolossale hoofd achteruit; maar helaas, toen zijn stem uitklonk, was het niet de stem van Harko. Harko had er geen benul van, wat de onderwijzingen van Aemilius Postus, omgangsvormen en stembeschaving betreffende, in hem hadden uitgewerkt. Het klonk hard, ongetwijfeld; maar zoo heerschachtig, zoo net! Het knetterde niet en sprong niet, het donderde en daverde niet, gelijk het voorheen placht te doen. Harko scheen zich hiervan bewust. Hij spande zich merkbaar in tot een betere prestatie. En inderdaad nam de omvang van zijn stem toe; maar nog steeds ontbrak er het typeerende herautelijke aan. Het was een tastbare mislukking.

Het gezicht van den grooten koning was aschgrauw. Araspas voelde zich slap in de knieën.

"Aardig stemmetje!" gnuifde Indië.

"Heel aardig voor zoo'n knaap!" grinnikte Egypte.

"Nooit zoo'n lief geluidje gehoord," snaterde Indië.

"Ik geef toe, dat een kind er bang van zou worden," zei Egypte, "als 't tenminste een schrikachtig kind is."

Het zweet druppelde van het voorhoofd van den grooten koning. Maar hij bleef sportief. "Dit was maar een oefeningetje," zei hij. "Mijn heraut wil zijn stem sparen voor de tweede ronde. 't Is een geslepen jongen." Dit zei hij tegen zijn koninklijke gasten; maar tegen Araspas kreunde hij, zacht: "Kun je daar nu niets aan doen? 't Is verschrikkelijk. Mijn geld, mijn antieke kleeden, mijn trots, en nog eens mijn geld. . . Als je 't redt, krijg je. . . krijg je. . . de halve winst!"

"Ik weet niet, hoe ik er mee aan moet; 't is een drama," antwoordde de satraap. "Ik zal eens met Harko gaan praten."

En toen de koningen zich teruggetrokken hadden in het paleis, en gesmuld hadden aan de uitgezochte spijzen, hun door den gastheer aangeboden, en toen de ontzaglijke menigte haar bescheiden lunchmandjes had leeggegeten, toen hield alles zich gereed voor het tweede deel van den wedkamp der herauten. En ditmaal waren de koningen van Indië en Egypte in uitstekende luim, terwijl de groote koning in gelijke mate neerslachtig was, al probeerde hij zich goed te houden. Nu en dan haalde hij uit zijn purperen gewaad een perkamenten kattelbelletje, waarop Araspas geschreven had: "Houd er den moed maar in, o koning. Ik geloof dat we 't nog best winnen." Zenuwachtig betastte en las hij het.

En weer schetterde het hoornsignaal, en kletterden de schilden, en werd het publiek muisstil. En andermaal liet de heraut van Indië zijn stem hooren, zijn prestatie van dien ochtend overtreffend, zoodat

de scheidsrechters elkander aankeken en fluisterden: "Die maakt een mooie kans."

Maar toen de heraut van Egypte aantrad, en bulderde als een koor van duizend woeste stieren, en de menigte trillen deed, was het duidelijk, dat ook hij een troef achter de mouw had gehouden, gelijk de Jonische Grieken zeggen. En de scheidsrechters twijfelden niet, of deze man zou de winnaar worden.

Maar juist toen de menschen op de staanplaatsen zich gereedmaakten, om naar huis te gaan — wijl zij de vernedering niet wenschten te aanschouwen van den favoriet van hun eigen koning — toen kwam Harko de heraut als een orkaan het toneel op. Het was niet de Harko van dien ochtend, die als een dolleman aan kwam stormen, met uitpuilende oogen en golvend rood haar en een baard, die onder 't gaan scheen te knetteren. Het was niet minder dan een duivel, zei het volk, die onverwachts te voorschijn kwam en zulke kreten slaakte, als nog nooit iemand gehoord had. Niemand kon verstaan, wat Harko uitbrulde. Sommigen zeiden, dat het zijn moedertaal, Thracisch, was. Maar de lucht daverde door het geweld der machtige klanken, die de atmosfeer in geslingerd werden. Forsche mannen drukten de handen tegen de ooren om het gehoor niet te verliezen. Honden rukten zich los van de zijden hunner meesters en vluchtten weg naar de bergen, parasangen ver. Er wordt beweerd, dat het ontzettende lawaai de wolken samendreef aan den hemel, zoodat er regendroppels vielen.

"Die meneer Harko is geen mensch," zei de koning van Egypte ontsteld. "Ik ben verwonnen door tooverij."

"Zoo lijkt 't mij ook," piepte het ontdane Indië. "t Is niet eerlijk, bij zoo'n wedstrijd de hulp der goden in te roepen."

Maar de groote koning, bovenmate verheugd, sloeg zijn gasten joviaal op de schouders en riep: "Net wat ik je gezegd heb, heeren — is 't niet zoo? Mijn Harko spelde maar een beetje met die luitjes van jullie vanmorgen. Zullen we maar weggaan en afrekenen? Of willen jullie Harko nog even hooren?"

Maar enkele minuten later, in het paleis, toen de koninklijke gasten droef hun verliezen zaten te tellen, en de groote koning een andere japon aantrok, kwam Araspas, hijgend en met een doodsbang gezicht, het appartement van zijn meester binnenstormen en greep hij den zoom van diens kleed. "Red mij, red mij!" griende hij.

"Je redden, Araspas? Waarvoor? Je hebt je nobel gedragen, welken kunstgreep je dan ook gebruikt moge hebben. Het is je gelukt, het oude vuur weer op te rakelen in Harko. Hoe heb je 't gedaan? Of hield Harko zich maar zoo van ochtend?"

Onderwijl dacht de koning er over na, of hij Araspas wel redden zou, als er iets te redden viel; want aan een geredde Araspas zou hij, billijkerwijze, de helft van zijn winst moeten afdragen.

"Harko is voor het paleis bezig, soldaten neer te slaan, die hem tegen willen houden, heele rijtjes tegelijk!" gilte Araspas. "Hij vernielt er twee tegelijk door hen met hun schedels tegen elkaar te slaan. Hij staat mij naar 't leven. Ik had gedacht, dat ik hem boos moest maken, om hem zijn oude stem terug te laten krijgen, ziet u; dus toen heb ik laten rondstrooien, dat gij Pantheia in uw harem opgesloten had, op mijn inblazing, omdat ze zijn stem had bedorven."

"Schitterend bedacht, Araspas. En 't was niet zoo, hè?"

"Nee heer, ik heb haar hier in 't paleis in de linnenkamer verstopt, onder soliede bewaking."

"Hm," deed de koning, "geen kwaad idee. Maar Harko zal 't je wel een beetje kwalijk nemen. . . en mij misschien ook!"

"Zat ik maar weer in Sogdiana!" kreunde Araspas. "Hoor die verschrikkelijke stem eens! Ze komt dichterbij!"

"We hebben een achterdeurtje hier in 't paleis, Araspas," zei de koning. "Als je daar uit gaat, heb je minstens vijf minuten voorsprong. Misschien is 't maar wijzer, dat je gaat. . . ." Maar over de halve winst zei hij niets, want daar was geen tijd voor.

Uit zijn wachttorens keek de groote koning uit over de groote vlakte, en hij zag, een eind van elkaar, twee stofwolken schuiven, in de richting van Sogdiana. "De voorste wolk zal Araspas zijn," peinsde de koning tevreden. "Maar de achterste haalt hem in. Zoo komt alles een werkelijk grooten koning ten goede." En hij wenkte een boodschapper, die een derde stofwolk vormen moest. "Zeg tegen Harko," beval hij, "dat hij Pantheia hier kan komen afhalen. . . als hij klaar is."

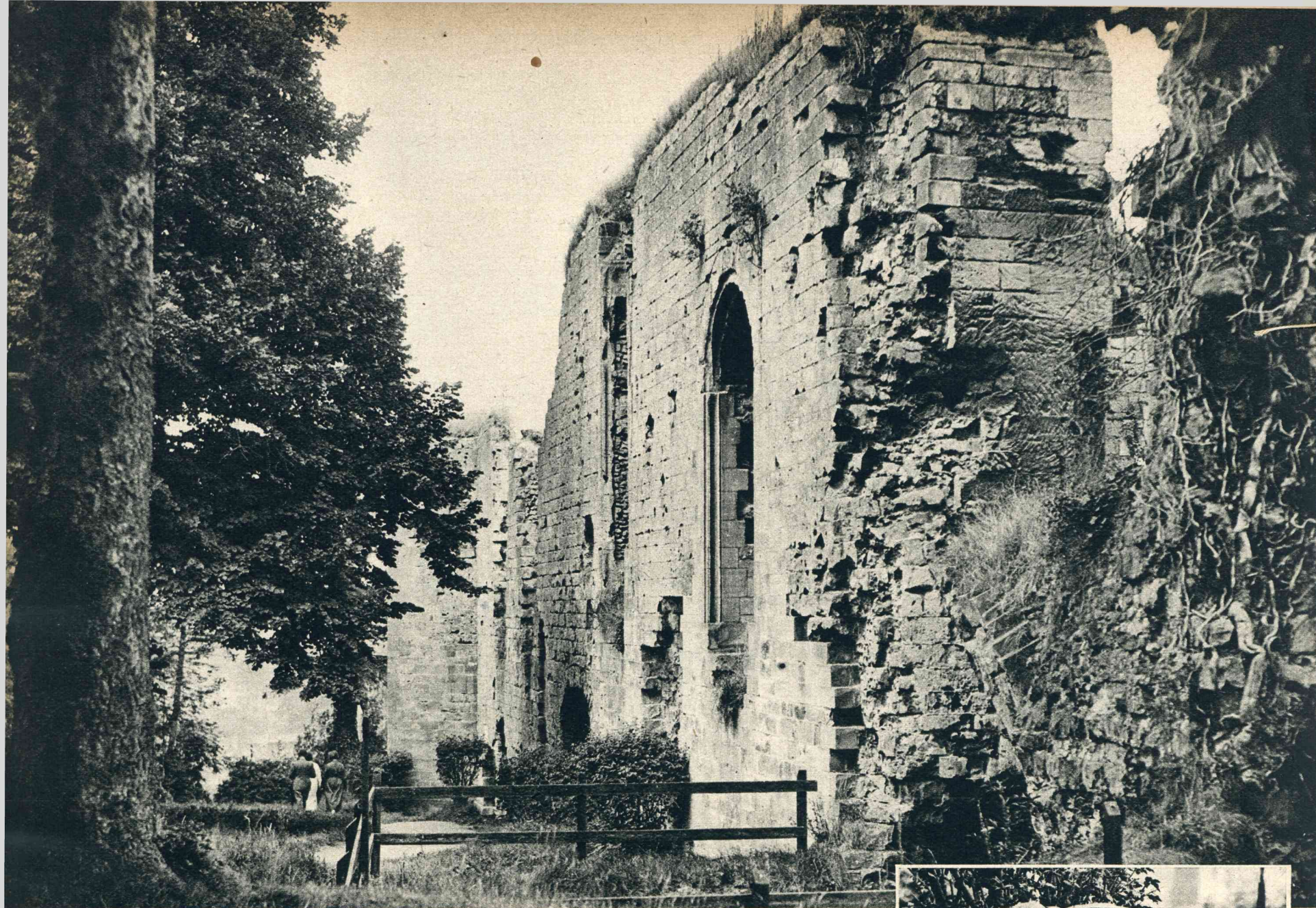

Mooi Engeland

Engelsche troepen marcheeren door Arundel Park. — Op den achtergrond het eeuwenoude kasteel van den hertog van Norfolk.

Een rit door het sprookjesachtige Epping Forest, een heerlijk gelegen bosch in de onmiddellijke nabijheid van Londen.

Een der muren van het vroegere kasteel.

BIJ DE RUÏNE VAN VALKENBURG

Men heeft in ons land merkwaaardige ruïnes. Noemen we b.v. een der oudste, die van het Valkhof te Nijmegen. Niet veel van den ouden luister is er meer overgebleven, doch hoe spreken deze bouwvallen hun historische taal! Men kan daar nog de ruimte der oude kapel betreden en meteen bedenken, dat eens grooten er hunne knieën voor

**OUDE STEENEN
SPREKEN VAN
OUDE TIJDEN**

God gebogen hebben. En bij eenige fantasie rijzen stoere en kleurige beelden voor ons op van kloeke mannen en vrouwen, vol moed en dapperheid, doch ook vol Godsgelooven en -vertrouwen!

Eeuwen vergingen, véél verderde, de zeden werden door den invloed van het Christendom verzacht. De menschen werden

Het herstelde graf van een onbekende.

minder sterk, maar méér intelligent. De ijzeren harnassen gleden, in den loop der tijden, van hunne leden; zij „harnasten” zich op andere wijze tegen de moeilijkheden des levens, met vele technische kunstmiddelen.

Het is wel een geheel andere generatie, die thans een enkelen keer toeft tusschen die oude „herinneringen” van het Valkhof!

We moesten even denken aan dien zéér ouden bouwval, toen we de foto's vóór ons hadden van die andere oude ruïne, van Valkenburg.

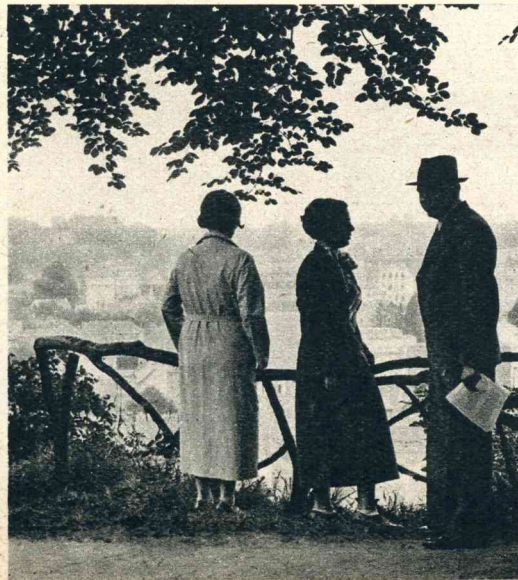
Deze laatste wordt misschien meer bezocht; zij bezit dit „voordeel”, dat ze omvangrijker en vollediger is. Er zullen wel geen toeristen zijn, die het oude stadje bezoeken en die niet eens gaan zien naar de bekende ruïnes.

Zij zijn fraai gelegen, met

Aan den voet van den Couberg.

Een prachtig uitzicht.

De trap wordt bewaakt door grimmige leeuwen.

De smalle gang naar de wapenzaal.

veel natuurschoon in de onmiddellijke omgeving van bosch en plateau, dat heerlijke panorama's te zien geeft.

Onder ons ligt 't lachende land, vol weelde van wuivend koren en met de kleurige, keurige strooken van het bouwland, dat overal versierd is met rijzige, groene boomgroepen.

En ginds zien we, in de laagte, het stadje zelf met de steenen huizekens en de vele hotels en het hooge, indrukwekkende Christus-kruis!

Dicht staan ze geschaard, als trouwe makkers, rond de kerk met haar ranken toren.

In al die huizen wonen menschen, die er hun eigen leventje leiden, met hun vreugde en verdriet, hun moeiten en hun zorgen.

Maar keeren we terug tot de bouwvallen.

Oude muren staan daar nog op, begroeid met gras of mos, massieve brokstukken zijn het, met hier en daar de fraaie ronding van een venster of poortje. We kunnen nog zien waar de ridderzaal zich bevond en

Een duidelijke beeltenis van Th. Dorren, overleden voorzitter van „Het Geuldal”.

de kapel, enz. Er zijn gangen en doorkijkjes en de deskundigen kunnen u heele verhalen vertellen van een verliefde jonkvrouw, die zich uit dat venster neerstortte in de diepte....

We hebben van de oude ruïnes onze nieuwste kicken gemaakt. We kiekten zelfs een der grimmige leeuwen, die den toegang bewa-

ken. Hoe schoon zijn die bouwvallen door het fotografisch oog gezien. De zon hernieuwt als 't ware de oude muren en maakt ze glanzend en helder. En zie toch eens die donkere poortjes met hun wonderlichte openingen. Zie de zuivere bogen, die zich vol sier daarboven buigen. Hoe roepen die oude steenen den ouden tijd terug, dien we zelf niet hebben meegemaakt, maar dien we, met onze historische kennis en onze intuïtie vooral, ons dikwijls zoo goed en levendig voorstellen. Historie-schrijvers en schilders zijn ons daarbij behulpzaam geweest. Het is ons derhalve bekend, hoe de ridders en hun vrouwen gekleed waren, vol gratie en zwier, en óók weten wij het een en ander van hun gewoonten.

Zoo gaarne zouden wij het wonder zich zien

Doorkijkje in de kapel.

voltrekken, dat deze bouwvallen plotseling zichzelf weer aanvulden tot een gaaf geheel, waarin ridders en edelvrouwen zich bewogen op de hun eigene wijze.

We moeten het echter bij deze verbeelding laten, doch willen u nog even attent maken op de foto van het graf van een onbekende, dat vol piëteit in 1925 hersteld werd. Dit is een fijnzinnige daad geweest der Valkenburgers en het kan dan ook niet anders, of het gezicht van het herstelde graf ontroert ons even.

Enkele riante blikken over den wijden omtrek brengen ons weer tot de levenden en tot ons eigen, ondanks alles, op prijs te stellen bestaan terug.

H.

Panorama van Valkenburg.

Boldoot geeft geur.... genot... en... koelie!
Warmte, stof en loomheid worden weggevaagd door enkele druppels Eau de Cologne Boldoot. Adem dien heerlijken, verfrisschenden geur diep in... en voel U een „nieuw“ mensch.
De naam Boldoot op den flacon geeft U zekerheid, dat U de echte, zuivere Eau de Cologne Boldoot heeft.

IMPÉRIALE 25 ct. en hooger
VÉRITABLE 20 ct. en hooger

Eau de Cologne
Boldoot
NEDERLANDSCH FABRIKAAT

DE OUDE EGYPTENAREN

gebruikten reeds de opwekkende bestanddelen van de pepermuntplant. Tegenwoordig gebruikt men ditzelfde middel ter opwekking en verkwikking in verfijnde vorm. Men gebruikt...

KING PEPERMUNT

TONNEMA & CIE · FABR. VAN KING PEPERMUNT · SNEEK

SCHRIJFMACHINELINTEN EN CARBONPAPIER

door John Roy Reeves

Amor bewerkt het terrein van de liefde met de vreemdsoortigste dingen. Zoals bijvoorbeeld in 't geval van Mary Hubson en John Welbeck, die hij tot elkander hoopte te brengen met schrijfmachinelinten en carbonpapier.

Mary Hubson was een aardig meisje. Bovendien bezat zij een aardig kapitaal en dat maakte haar in veler oog nog aantrekkelijker. Zij had echter twee ernstige aanbidders, wien het niet om haar geld, doch uitsluitend om haarzelf te doen was. De een was John Welbeck, een goede jeugdvriend, die zijn adoratie verborg onder een verlegen glimlach en een hakkenden groet. De ander heette Harry Smith, die heelemaal niets verborg en haar met noeste vlijt het hof maakte, zoo vaak en waar hij haar ook ontmoette. Haar eigen voorkeur ging uit naar John Welbeck, maar zij bezat genoeg zelf-respect om die voorkeur verborgen te houden. John Welbeck bezat op zijn beurt genoeg zelfrespect om te blijven zwijgen. Hij was maar een doodarme kantoorbediende, die nauwelijks in zijn eigen levensonderhoud kon voorzien en tot geen prijs ter wereld den schijn op zich zou hebben willen laden, dat het hem om haar geld te doen was. Toen hij bovendien op zekeren dag nog om bezuinigingsredenen ontslagen werd, durfde hij heelemaal niet meer aan Mary te denken en liet hij zich niet meer zien.

„t Is uitsluitend een kwestie van geld,” hield Mary zichzelf op een avond voor. Zij had John Welbeck in geen twee maanden ontmoet en zon op een middel om haar hartsverlangen te bevredigen. „Als hij geld had, of als ik geen geld had, was het gauw genoeg tusschen ons in orde,” ging zij peinzend voort tegen haar spiegelbeeld.

Het was een lastige knoop, dien Amor te ontwarren kreeg, maar hij vond er iets op. „Inderdaad,” vervolgde Mary op wat levendiger toon, „dat is een inval! Zeggen, dat ik al mijn geld kwijt ben en hard moet werken, om in mijn onderhoud te voorzien. Laat 'ns kijken, wat doet een meisje, dat een behoorlijke opvoeding heeft gehad, zoal voor den kost? Op kantoor? Neen, hij weet, dat ik heelemaal geen opleiding heb gehad voor kantoor. Wat dan? Dienstbode, gezelschapsjuffrouw, reizigster...?”

Dat laatste leek haar een goede inval. Reizigster dus. Maar waarmee? Wat verkochten vrouwelijke vertegenwoordigers? Thee en koffie, boter, meubilair? Neen, dat vereischte waren- of vakkennis. Wacht eens, schrijfbehoeften? Welja, schrijfmachinelinten en carbonpapier bijvoorbeeld. Een actentasch onder den arm, de groote kantoren af, behoorlijk te woord gestaan, natuurlijk, dat was het...!

Drie dagen later dwaalde Mary met een spiksplinternieuwe actentasch de buurt in, waar John Welbeck woonde. Zij had twaalf schrijfmachinelinten gekocht in alle kleuren van den regenboog en genoeg carbonpapier om tien groote kantoren voor een maand van voorraad te voorzien. Alles om John Welbeck zand in de oogen te strooien.

Zij had omstreeks het middaguur een tiental straten doorgeslenterd, toen ze hem eindelijk tegenkwam. Haar hart popelde, toen ze hem aan zag komen. Hij droeg een koffertje en nam héél diep zijn hoed af, toen ze elkander naderden.

„Hoe gaat het, Johnny?” vroeg ze zenuwachtig. „Je hebt zeker al van de ramp gehoord?”

De gelaatskleur van John Welbeck wisselde in een seconde tijds van rood tot doodsbлек en van doodsbлек tot paars. „Nee... nee... wat bedoel je?” stotterde hij.

„Nou, dat ik al mijn geld verloren heb,” jekte Mary. „Ik had het verkeerd belegd,” zuchtte ze. „En nu is het met mijn onbezorgd leventje gedaan. Ik moet hard werken om aan den kost te komen.”

„Wa... wa... wat zeg je?” hakte John Welbeck. „Arme... ik bedoel... wat doe je nu?”

Mary hield zich prachtig. „Ik ga de groote kantoren af met schrijfmachinelinten en carbonpapier.” Het volgend oogenblik had zij kunnen wenschen, dat zij de comédie niet had gespeeld. John Welbeck werd akelig bleek, zóó diep scheen hij onder den indruk van die verandering in haar omstandigheden.

„Schr... schrijfmachi... chine...” bracht hij stotterend uit.

„Ja, maar 't gaat heel goed,” stelde zij hem terstond gerust. „Ik verkoop reusachtig. 'k Ben pas een week aan den gang en ik heb King & Co. al — weet je wel, dat groote kantoor in Berling Street — en... en de Bethlehem Steel en... en...”

Zij zag John een paar groote, verbijsterde oogen zetten en begon te vreezen, dat zij zich vergaloppeerd had. „Maar ik ben ook fabelachtig goedkoop,” vervolgde zij vlug. „Ik reken maar een kwartje voor een lint, zie je. Ik verdien er dan wel haast niets aan, maar de omzet hè,....?”

„Natuurlijk, de omzet,” gaf John Welbeck hoofdknikkend toe. Zijn stem klonk plotseling wat gereserveerd en hij maakte een beweging om verder te gaan.

„Nu... eh, het beste...” zei ze plotseling. „Ik hoop, dat het je goed gaat...”

Zij wachtte al geen antwoord meer af en liep meteen door. Een schlemiel was het, hoe had zij eigenlijk ooit kunnen denken, dat hij van haar hield, maar niet durfde te spreken? Dan liever met Harry Smith...

Dien avond ging Mary met Harry Smith naar de bioscoop.

„Lieveling,” bad hij in het donker, „komt het nu eindelijk in orde tusschen ons...?”

„Ja...” zuchtte Mary.

„En... en...” stamelde hij tusschen twee vlugge kussen door en zonder op het geginnik acht te slaan, dat achter hen opging, „houd je dan werkelijk tóch van me?”

Er knaagde iets aan Mary's hart en zij bekende hem eerlijk, dat zij in John Welbeck teleurgesteld was. „Maar als je 't met me probeeren wilt, boy,” eindigde zij haar bekentenis met een benepen stem.

„Probeeren, liefste?” jubelde hij. „Wel, je maakt me tot den gelukkigste van alle stervelingen...”

Amor juichte: hij had wéér twee zielen aan elkander gesmeed. Maar hij zou beslist geen rustigen nacht hebben gehad, als hij had kunnen hooren, wat John Welbeck op dat oogenblik zei. „En ik dacht nog wel, dat ze 'n beetje van me hield! Schrijfmachinelinten voor een kwartje! Ik moet zelf vijftig cent betalen en ze heeft me mijn beste klanten afgesnoept...”

VRIJ VAN BENAUWDHEID

Na het gebruik van één ADOZO Tablet was ik vrij van benauwdheid.

„Hierdoor deel ik U mede, dat de werking der ADOZO Tabletten wonderbaarlijk is geweest. Na het gebruik van één tablet was ik in enkele minuten geheel vrij van benauwdheid en kwam de slijm gemakkelijk los. Nadat ik gedurende 7 dagen iederen dag één tablet genomen had, had ik geen last meer van asthma-aanvallen en natuurlijk ben ik toen met het gebruik opgehouden. Zoodra zich echter weder asthmaverschijnselen zouden voordoen, zal ik natuurlijk U w heerlijk middel direct weer gebruiken.”

Dit is een brief van een asthma-lidder uit Hilversum. Dagelijks ontvangen wij uit alle deelen van het land bewijzen van de groote verlichting door en de doeltreffendheid van de ADOZO Asthma-Tabletten, bij een opkomende crisis. Nooit tevoren hebben asthma-lidder's zoo'n snelle verlichting kunnen krijgen.

Om iederen lidder in de gelegenheid te stellen van zijn asthma-aanvallen verlost te worden, werd de prijs zoo laag mogelijk gesteld. Alle apothekers en goede drogisten verkoopen de ADOZO Tabletten tegen f 1.- voor 9 tabletten en f 2.50 voor 27 tabletten. Het is het beste middel dat ge voor Uw geld kunt kopen.

Wij vernemen, dat de fabrikant gedurende een paar dagen aan alle asthma-lidder's, lezers van dit blad, op aanvraag 'n kosteloze proef ADOZO Tabletten zal laten toezenden. Stuurt een briefkaart met uw naam en adres aan BOROMAG, Ald. 70, Keizersgracht 6, Amsterdam-C.

Mijn Lichaam mag geen Voorraadschuur voor Vet worden!

Spijzen dienen voor den opbouwen voor het krachtig houden van het lichaam. Wat daarvoor niet gebruikt wordt, moet het lichaam afscheiden.

Dikwijls gebeurt dit niet, maar dan vormen zich storende vetmassa's. De bekende Professor Dr. med. Hans Mûch heeft na grondige onderzoekingen een speciaal praeparaat samengesteld, dat de darmfunctie weder in gezonde banen leidt en daarmee de abnormale vetafzetting tegengaat. Dit speciale praeparaat is onder den naam

Dragees „Negentien”

in den laatsten tijd algemeen bekendgeworden. Een zuivernatuurproduct.

Prijs:

Flac. à 40 stuks f1.25

Te verkrijgen bij Apoth.

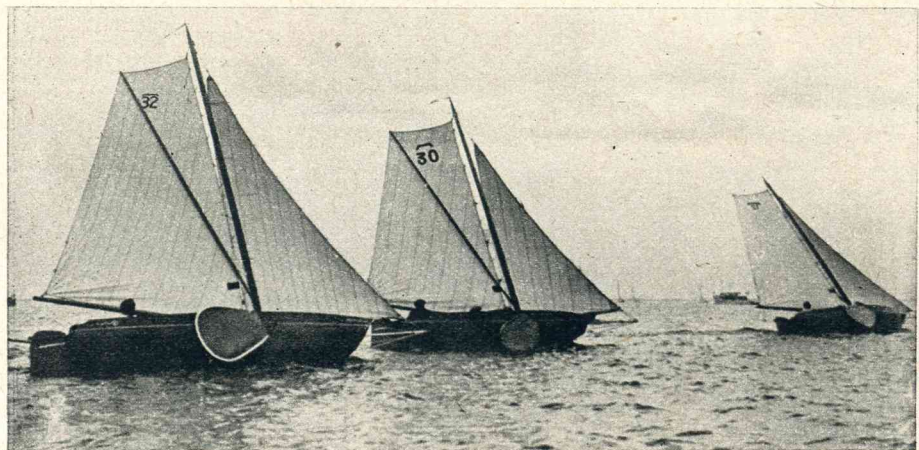
en Drog. Hoofdepôt: Den Haag, Dr. H. Nanning, Korte Poten 7a.

De Europeesche Roeikampioenschappen op de Boschbaan te Amsterdam. De achten naderen de finish. Voorop de Italianen, die het hoofdnummer wonnen.

SPORT VAN DE WEEK

De jaarlijksche zeilwedstrijden in Friesland, bekend onder den naam van „Sneek Week”. Een felle strijd van de Schouwen, die opvallen door hun eigenaardige zeilen.

Op initiatief van „De Trekvogels” werd Zaterdagmiddag te 's-Gravenhage de z.g. „Avia Estafette” gelopen. De twee korte-afstand-cracks, Osendarp en Baumgarten, liepen ook mee. Osendarp wisselt met laatstgenoemde op een der laatste stukken.

Ondanks den stroomenden regen vond het Criterium van Bergen op Zoom Zondag doorgang. Kiekje van den start voor de 140 km.

De Duitschers wonnen op de Europeesche Roeikampioenschappen o.a. het nummer „vier zonder stuurman”. Prins Bernhard wenscht de ploeg geluk na haar fraaie zege.

In de Schie te Rotterdam heeft de Rotterdamsche Vrijwillige Brigade tot het redden van drenkelingen Zaterdag een nationalen zwemwedstrijd over 600 m. (gekleed) gehouden om den „Groot Rotterdam”-Beker. De deelnemers be-geven zich te water.

Rechts: De athletiekwedstrijden te Deventer leden Zondag ook al onder het slechte weer. Kiekje van Petit, tijdens het door hem gewonnen nummer 3000 m. hardloopen.

De wereld in vogelvlucht - Jones Beach, de beroemde

es Beach, de beroemde badplaats op Long Island N.Y.

DE MAN MET HET BLAUWE MASKER

door

ANTHONIE MORTON

*Winnaar van den Lippincott-
prijs van 7500 dollar*

De inspecteur had 'n gevoel alsof hij een stomp in zijn maag kreeg. Het duizelde hem voor de oogen. Hij hoorde het zachte ademen van den ouden man en het tikken van een half dozijn klokken.

„Ik vind, dat je nieuwtjes genoeg aan vrind Bristow verkocht hebt, Levy,” zei de man met de sportpet, ruw de stilte verbrekend.

Levy mompelde verward. De inspecteur voelde een eigenaardige spiertrekking in zijn maagkuil en een kou, die in den winkel scheen te hangen, ondanks de hitte van den dag. Hij huiverde. . . .

„Je gaat een heel erg lange reis ondernemen, als Bristow niet te voorschijn komt,” hernam de man met de sportpet. „Dus. . . .”

Bristow slikte een brok in zijn keel weg en trad vooruit. Levy stond tegen den muur te beven en de man met de sportpet had iets in zijn rechterhand, iets, dat hij losjes vasthield en naar den politiemann liet wijzen; hij scheen op Levy niet meer te letten.

De man hief de revolver hooger. Een oogenblik kneep Bristow zijn oogen half dicht. Toen vloog er iets zoetigs, iets weegs door den winkel, iets dat Bristow deed hijgen en naar adem snakken. Hij hoorde

de den dief lachen, een schor, onaangenaam, knarsend geluid. Hij zag Levy op den vloer zakken. De hand van den ouden man greep in de lucht, zijn mond ging vertrokken open. Er doemde een vage schaduw voor Bristow's oogen op, hij worstelde even, om op de been te komen, toen verloor hij het bewustzijn.

De man met de sportpet doorzocht snel de zakken van den detective, vond de Kenton-broche en stopte die in zijn eigen zak. Hij repte zich den winkel uit, met gebogen schouders, zijn hoofd in den kraag van een havelooze regenjas.

John Mannering grinnikte zachtjes.

Bristow en de pandjesbaas werden gevonden door een vrouw, die een paar schoenen wou beleenen. Zij zag de twee bewusteloze mannen liggen en daar zij aan zulke blijken van geweldpleging niet gewend was, zelfs in 't Oosten van Londen niet, holde zij schreeuwend de straat op, waar zij een paar minuten later door een politieagent werd opgevangen en ondervraagd.

De agent ging op onderzoek uit. Hij herkende den inspecteur en wist, dat hij om de minste fout een leelijken tik op zijn vingers krijgen zou. Bristow werd bij kennis gebracht en de agent ontdekte met opluchting, dat zijn meerdere niet ernstig gegast was.

„Baron!” mompelde de woedende Bristow, een twee uur later. „Baron! 't Zal een heelen tijd duren, voor ik dien naam vergeet. Heb je iets gevonden, Tank?”

Sergeant Jacob Tring, bijgenaamd Tank wegens zijn langzamen, zwaarwichtigen, maargewoonlijk toch zeer afdoenden arbeid, schudde het hoofd en keek somber in het bleke gezicht van zijn chef.

„Niets. Ik zou nog maar niet rooken, chef,” ging Tank voort. „Je ingewanden kunnen 't eene hebben en 't andere niet.”

„Loop naar den bliksem,” snauwde Bristow. „Enfin, we wéten nu tenminste iets. Laat alle bureaux oproepen voor den baron — D. Baron — laat dat lommerbriefje nakijken op vingerafdrukken. . . .”

„Er is geen lommerbriefje,” zei Tank. Hij klaarde aanmerkelijk op, toen hij die verklaring aflegde, want hij was iemand, die van slecht nieuws opknapt en van goede tijding bedrukt werd. „Heeft ie meegenomen?”

Bristow ging te keer, zooals Tank hem nog maar zelden had hooren doen.

„Wacht maar, ik zal. . . .” momperde hij; toen schoot hij opeens, dwaas, in den lach.

Tank kende zijn meerdere reeds lang en was op alles voorbereid. De sergeant haalde zijn smalle schouders op en keek uit het raam van Bristow's bureaukamertje op de Yard. De sergeant was een lange,

KORTE INHOUD VAN HET VOORAFGAANDE

John Mannering doet een huwelijksaanzoek aan de liefstallige Marie Overdon, maar wordt afgewezen, omdat zijn financiële omstandigheden niet bepaald gunstig zijn. Na deze teleurstelling begeeft hij zich naar Londen, waar hij door spelen en fuiven vergetelheid tracht te zoeken. Het restant van zijn kapitaal smelt nu weg als sneeuw voor de zon. Lord Fauntley, die in de meening verkeert, dat John Mannering zeer rijk is, noodigt hem te zijnen huize en stelt zijn dochter Lorna, een kunstschilderes, aan hem voor. John toont warme belangstelling voor de ongeëvenaarde collectie edelsteenen, welke lord Fauntley bezit, en die in een speciale kluis is opgeborgen. Hij slaagt erin het geheim van de safe te vernemen en langzaam rijpt het plan in hem de kostbare juwelen te stelen. Bij deze inbraak wordt hij op heeterdaad betrapt door Lorna. Hij neemt ijlings de vlucht en laat de sieraden achter. Mannering gelooft niet, dat zij hem herkend heeft. Alsof er niets gebeurd is, noodigt hij haar den volgende avond uit te gaan dansen. Inspecteur Bristow van Scotland Yard wordt belast met de opsporing van een Kenton-broche, welke op zonderlinge wijze in een dancing bij een der gasten ontvreemd werd. Hij wendt zich tot een Londenschen opkoper, die het juweel inderdaad in zijn bezit heeft, en ontmoet daar toevallig John Mannering.

✱

magere man met een verdrietig voorkomen. Hij droeg een glimmend blauw pak, gelapte, maar goedgepoetste schoenen en, zelfs op 't bureau, een bolhoed, die hem twee maten te groot was; de hoed van Tank was een beroemd stuk op de Yard.

„Levy zei, dat u de broche in uw zak had, chef, dus we hebben maar even gekeken. De broche was weg natuurlijk.”

De lach week van Bristow's gezicht. De gewaagtheid van den zet had even zijn gevoel voor humor gepakt, maar de plicht, te rapporteeren, dat hij in 't bezit van de Kenton-broche was geweest, ontuchtterde hem. Als de donairière dat te weten kwam, zou ze heel wat last en opschudding veroorzaken. Hij moest aanpakken. . . .

Hij haalde diep adem en ging naar 't bureau van hoofdinspecteur Lynch. Bristow bracht mondeling rapport uit. Lynch, groot, rood, vreedzaam en vrolijk, glimlachte langzaam.

„Je hebt je laten beetnemen, Bristow,” zei hij. „Maar wat zou de vent willen met die vertooning?”

„Als ik dat wist,” momperde Bristow.

„Had je 'm wel eens gezien of iemand, die op hem lijkt?” vroeg Lynch, die zelden tijd verkwistte.

„Er loopen er zoo tien in iedere drukke straat van Londen-Oost.”

„Oogen? Huid? Haar?”

„Oogen en haar bedekt, huid donker.”

„Stem?”

„Grof, scherp; zou ik direct herkennen, als ik 'm weer hoorde.”

„Je zegt zóu. Wat bedoel je?” vroeg Lynch kalm.

„Hij heeft z'n stem net zoo handig verdraaid als zijn schrift,” zei Bristow, „en hij heeft ze allebei meegepikt, toen hij wegging.”

„Natuurlijk,” zei Lynch. „Je hebt je wel eens beter gehouden. Hoe heette hij zoogenaamd, zei je?”

„Baron. D. Baron,” zei Bristow.

De lijntjes om de oogen van den hoofdinspecteur trokken plotseling strakker, zijn volle lippen kwamen iets naar voren.

„Da's buitengewoon grappig,” zei hij.

„Dat vond Levy ook,” zei Bristow.

„Maar hij dacht niet wat ik denk,” zei Lynch langzaam. „Voel je je weer in orde?”

De glimlach kwam terug om den mond van ouden Wim. Hij begreep, dat Lynch een idee had.

„J-ja. Waarom?”

Lynch stond op en nam zijn hoed van den haak aan de deur. Hij duwde Bristow de gang in. Toen zij naast elkaar liepen — Watt en Half Watt, zeiden die leden der maatschappij, die voor Bristow den naam ouden Wim gevonden hadden —

zei Lynch, met zijn merkwaardig zachte stem:

„'t Is vreemd, buitengewoon vreemd, dat we vanmorgen Charlie Dray geknipt hebben, omdat hij den Kia-armband van de hand wou doen. Wel eens van den Kia-armband gehoord?”

„Jawel,” zei Bristow. Hij kon zich echter niet herinneren, hoe 't zaakje precies in elkaar zat, maar de naam klonk bekend.

„In Februari op 't bal in Portland-house aan mevrouw Chunnley ontfoetseld,” zei Lynch. „'t Licht ging uit, mevrouw Chunnley voelde den armband van haar pols schuiven, en meteen ging 't licht weer aan.”

„Dus u denkt,” zei Bristow, „dat er verband is tusschen den Kia-armband en de Kenton-broche?”

De hoofdinspecteur knikte. „We gaan nu naar Charlie Dray — hij zit op 't moment in de Bow Street. Vanmorgen probeerde hij een paar groote steenen uit den Kia-armband te verkoopen. Hij zei iets, dat nogal raar klonk voor meneer Baron.”

Lynch zei verder niets meer, tot zij voor Charlie Dray stonden, in een kamer in de Bow Street, een minuut of twintig later.

Charlie Dray was spichtig en bleek. Hij had rood haar. Eéns was hij befaamd als een inbreker van uitzonderlijke bekwaamheid. Geen slot was te ingewikkeld geweest voor zijn kunst, slechts door verraad was hij tegen de lamp gelopen. Na vijf jaar brommen had hij aan zijn beroep verzaakt, zijn kost verdiend door 's winters pepermuntjes te verkoopen bij 't voetbal en 's zomers ijswafels bij de wedrennen. In de drie jaren, dat hij op vrije voeten was, had hij zich niet éénmaal tegen de wet bezondigd, voorzover hoofdinspecteur Lynch wist. Maar dien ochtend. . . .

„Charlie,” zei Lynch vriendschappelijk, „ik zie je niet graag weer in uniform, dus verzoek ik je, compléet je verhaal te vertellen, aan ouden Wim en aan mij. . . . Lach niet, Charlie!”

Dray grinnikte; hij was een bekende grapjas.

„U wil me d'r tusschen nemen, niet? Ik laat me hangen als ik de waarheid zeg. . . .”

„Pardon?” zei Lynch beleefd.

Charlie gnuifde.

„Zonder gekheid, meneer, wat ik gezegd heb is de volle waarheid, al moet ik er voor hangen, hoofdinspecteur. Een maand geleden komt er een vent bij me en die zegt: „Charlie, ik heb gehoord dat je nogal bekend bent met sloten. . . .”

„Dan heb je zeker in 'n erg oud boekje gekeken, vader,” zeg ik. „Nou wil ik geen schade doen aan je moraal,” zegt ie. . . .”

„Zei hij moraal?” vroeg Lynch streng.

„Ik heb toch gezegd, dat ik de volle waarheid spreek?” zei Charlie gekwetst. „Moraal zei ie, en ik zeg óók moraal, want als je 't zoo bekijkt is 't een mop. Ik vroeg hoezoo. „Voor geen geld van de wereld,” zegt ie, „maar ik heb 'n stelletje ouwe brandkasten opgekocht, en daar zijn d'r een paar van op slot, en die wil ik open hebben.” „Gelijk opdeelen?” zeg ik. „Dan doe ik 't.” „Gelijk opdeelen,” zegt ie, dus toen gingen we naar 'n adres in de Brick Street.”

„Zou je dat adres terug kunnen vinden?” vroeg Lynch.

„Oogen dicht en 'n doek ervoor,” zei Charlie, „en naar dien George, waar ie de kastjes van gekocht had. „Daar staan ze,” zegt ie, „dan kan je zien, dat ik ze gekocht heb. Nou neem ik ze mee naar 'n adresje in Lambeth, en jou ook, dan kun je ze voor me openmaken.”

„Weet je dat adres in Lambeth nog?” vroeg Lynch.

„Weet ik m'n móeder nog! Dus we gingen d'r heen. Ik maakte die kasten open en hij haalde de sloten d'r uit. . . .”

„D'r uit?” herhaalde Bristow, die met een

groeënd gevoel van verbazing 'en verwarring geluisterd had.

„U bent vast niet gewend om met heeren om te gaan, inspecteur,” zei Charlie hooghartig. „Ze waren toch zeker van hem? Hij kon er mee doen wat ie wou. Hoe doe je dat nou, zei hij, en ik liet 't 'm zien, en toen ging ie zelf eens proberen, en hij had 't wát gauw te pakken.”

„Dus je hebt hem geleerd om sloten open te breken, niet?” zei Bristow.

De oogen van Charlie Dray waren vijvers van onschuld.

„Z'n eigen sloten, meneer Bristow.”

„Welk soort?” vroeg Lynch.

„Ja,” zei Charlie opgewekt, „'t was nogal een sorteering. Acht stuks, geloof ik. Er was een Chubb Major bij en 'n Yale 20, en 'n stuk of zes lettersloten. Hij kon d'r op 't best reuzen mee overweg. Nou. Hij gaf me twee pop en dat dingetje, dat u me vanmorgen af heb genomen, meneer Lynch.”

„Gáf hij je dat?” vroeg Lynch.

Charlie snoof, maar er glinsterde list in zijn oogen.

„De heele waarheid en niks dan de waarheid, meneer. 'n Aardigheidje, zei ie, en misschien komt er nog meer. Hoe kon ik nou weten, ik als eerlijk mensch zijnde....”

„Charlie,” zei Lynch goedmoedig, „je bent een gemeene leugenaar, en als je niet snapt, wat dat zeggen wil, zul je 't gauw merken.”

De man kneep zijn oogen half dicht.

„Ik heb 't echt niet gegapt, meneer,” zei hij ongemakkelijk. „ik heb niks meer gedaan sinds ik loskwam.”

„Zeven jaar,” zei Lynch droomerig, „voor den Kia-armband. Minder kon je er niet af. Maar ik zal mijn best voor je doen, Charlie, als je ons naar dat adres brengt, waar hij die kasten kocht, en naar 't adres, waar je ze voor hem open hebt gemaakt.”

„Nou zeg,” zei Charlie ernstig, „dat doe ik toch zóó voor zoo'n goeien vriend als u?”

Lynch sprak een sergeant van het bureau aan.

„Kun je even een mannetje missen, om dat heer te helpen vervoeren?” zei hij. De sergeant ging, en Lynch grijsde tegen Bristow. „Snap je waar ik heen wil?” vroeg hij.

Bristow knikte en haalde een koker uit zijn zak.

Lynch dankte. „Geef Charlie d'r een, geef Charlie d'r een.”

Uren later keerden een moede Bristow en een afgematte Lynch naar Scotland Yard terug. De temperatuur was dien middag over de tachtig geklommen en de twee mannen waren heet, stoffig, dorstig en teleurgesteld. Charlie Dray's verhaal was bevestigd, tot op zekere hoogte. De tweedehands-brandkastenhandelaar had de kasten inderdaad aan een zekeren meneer D. Baron verkocht; diens signalement klopte met den man met de sportpet in den winkel van Levy.

Het kantoorgebouw, waar de kasten geopend waren en de inbraaklessen gegeven, was in sloepershanden, en de makelaar, die de kamers aan een zekeren Baron verhuurd had, kon zich den man best herinneren, maar alleen bij naam. De heele zaak was per post en per telefoon beklonken.

Lynch en Bristow waren beiden ervan overtuigd, dat D. Baron een inbreker was, waar men terdege rekening mee moest houden. Hij had het bewijs geleverd slim te zijn, koelbloedig en zeer ontwikkeld.

John Mannering vond, dat hij ruimschoots reden had om tevreden te zijn met den gang van zaken. De betrekkelijke mishikking van den inval in Faunt-

ley's kluis behoorde nu tot het verleden. De diefstal van den Kia-armband en 't Kenton-snuisterijtje waren keurig voer-; andere ondernemingen waren even goed geslaagd, en als soms zijn geweten prikte, omdat hij mannen en vrouwen bestal, wier gezelschap en vertrouwen hij genoot, dan zette hij 't met geweld van zich af. 't Gevaar, dat hij waagde, woog royaal op tegen de manier, waarop hij zijn dubbele rol speelde.

Zeker voelde hij geen zweem van verlegenheid als hij de douairière gravin van Kenton ontmoette. Hij vond zelfs, dat hij die dame zóóveel stof tot klagen en praten had gegeven, dat ze nog bij hem in 't krijt stond.

Op een der diners bij Fauntley vond lady Kenton hem even alleen, en klampte zij hem aan; zij vond niets zoo heerlijk als aandachtig mannelijk gehoor. Mannering was in dat opzicht volmaakt.

„De politie staat zoo machteloos, meneer Mannering,” jammerde zij. „Die meneer Bristow — ik weet zeker, dat hij binnensmonds iets zei, toen ik hem vanmiddag sprak.”

„Dat verwondert me niets,” zei Mannering glimlachend, „maar hij zal wel doen, wat hij kan. Hij heeft met een slimmen klant te doen, en....”

„Slim,” smaalde lady Kenton, „slim! Een stiekeme laffe insluiper, die een arme, hulpeloze vrouw besteeft. Slim! De schurk — als ik hem vinden kon, meneer Mannering, ik zou 'm.... ik zou 'm....”

Lady Kenton hief haar glas naar Mannering en merkte op, dat zij nog nooit iemand ontmoet had met zoo'n innemenden lach. Die Lorna Fauntley mocht van geluk spreken — als ze 't maar besefte!

Lorna kwam bij een groepje menschen vandaan, die om het televisie-apparaat in een hoek van de kamer stonden. Haar donkere haar was nog een beetje wanordelijk, haar oogen waren nog opstandig en vorschend, al klaarden ze op, toen zij de douairière en Mannering naderde.

„Ik zei juist....” begon de douairière. „Ik geloof, dat ik 't haast kan raden, als u me een beetje helpt,” lachte Lorna. „Was 't niet iets over diefstal?”

Lady Kenton keek beleedigd. John Mannering lachte, tot het gezicht der gravin opklaarde. Lorna gaf de oudere vrouw een handdrukje en nam een cocktail.

SEPTIMUS LEE

Tallooze geruchten over den man, die zichzelf Baron noemde, bereikten Scotland Yard. Een ervaren brandkaskraker, wiens vingers nog leug waren, maar die het einde van zijn loopbaan naderde, gaf de inlichting, dat een man met sportpet en een lange regenjas lessen had gevraagd in de inbreekkunst. Hij was natuurlijk aan 't verkeerde kantoor geweest, zei de oude gevangenis-klant deugdzaam; maar Bristow betwijfelde het. Toen bekende Rooie Flannagan, die de moderne methode van brandkastenbreuk met behulp van geligniet prefereerde, dat een man met een zwart pak en een grooten slapen hoed over zijn oogen bij hem op visite was geweest en over les nemen was begonnen. „En waarachtig, niet op 'n koopie,” zei de Rooie. „Ik heb gezegd dat ie opvliegen kon, Wim.”

„Niet zoo familiaar,” snauwde Bristow; „als je 't niet deed en zijn geld niet aan hebt gepakt, waarom heb je dan niet eerder gelekt?”

„Je ken niks bewijzen,” smaalde de Rooie.

„Dat zegt me genoeg,” antwoordde Bristow nadenkend.

Vervolg op pag. 26

BRIEVEN VAN DEN DRÉ

Ulyenhout, 18 Aug. 1937.

Amico,

Schoone dagen, deuze van Oogst. Maar mennigt geel blaaike dwerlt al deur de locht. Den erf ligt er vol van.

't Najaar, den saffranen herfst, begint al te schemeren deur 't dichte, 't zware loof. D'n notenleer is begonnen te bronzen. Z'nen blarenkroon lijkt geschroeid deur 'n laaiende zonnevlam.

Den wilden wingert, teugen m'nen achtergevel aan, begint aan te gloeien in vurig karmozijn. En in d'eiken-dreven beieren al brandende lampionnekies in 't loof.

Ja — langzaamaan gaat 't herfsttij den buiten illumineeren mee de rosse kleuren, die al zwakskes beginnen op te vlammen teugen den levensavond van den zomer.

'n Nieuw tij — andere kleuren.

Rijp tij — rijpe kleuren. Zwaar trosselt de lijsterbes in 't donker loover en 't is, of de vrucht gegloeid is, mee den rossen top der vlam.

Fel blinkt den groenen eekel tussechen 't bronzen gebaart. Gloeit den rozebottel in tomaat-rood deur 't wilde struikgewas.

't Is of den bloei, de vrucht, den heelen buiten beklats is mee de verven en 't goud uit d'avondzon, lijk ze denzen tijd aan 't Westen smeult.

Zooals gisterenavond.

Laag hing den koperen zonnebol aan den hemel. Lange schaduws streepten peers over d'aarde. Maar in de bladkroonen van 't wiegend geboomt, daar klodderden nog dotten zonnegoud in spulsch beweeg.

Rosse gloeiing gloorde over ons dorpke. In 't Zuien blonk den hemel in zijen glanzings, als zilverig peerlmoer.

't Was lekker zitten, veur den huis. De leste vacantiendrukte van den dag ging over den steenweg, teugen den gloei van d'avondzon, die dieper en dieper neeg, lijk 'n te zware blom aan den ranken steel. Maar ook als 'n uitdoovend vuur, zoo smolt ze deur den hemel. Zoo schroeiende ze den westerkim tot vurig purper.

Acht klokslagen gahnden uit den kerktoeren langs den blanken Zuierhemel mee de grijze vegen, zooals die wel veurkomen in witten peerlmoer.

Trui en ik — we kwamen op den schoonen avond nie

Het najaar, „den saffranen herfst” zegt d'n Dré, begint al te schemeren door het loof. D'n Dré en zijn Trui zitten voor hun huis, de klok slaat acht en in de verte bespeelt den Blauwe zijn harmonica. En zoo, terwijl de schemering valt, zitten ze daar stil en bewonderen de schoonheid van den Augustusmaand. Tot het te kil wordt en ze de plattebuis opzoeken, waar d'n Dré op een rare manier met z'n plavuizen kennis maakt.

uitgetuurd. Stillekens fratten wij 'm op, mee kleine bietjes.

Klam streck 'n windeke langs onzen kop. Ver droeg 't den smoor uit m'n pijp, die zachtekens knetterde in den rossen avond, waarin 't herfsttij te bespeuren viel uit de klamme koelte, die woog op oew vel. Toen zonk de zon, bloedrood nou, in 'n peerse kimbank.

Maar lang nog bleef ze heuren rossen gloei teugen de lochten spreien, zoo schoon, zoo fel, dat ge de plakken bladgoud van den hemel kost scheuren.

Toen zee Trui: „Dré...”

En ik antwoordde: „Ja...”

Onzenlievenheer was aan 't tooveren, amico. Hij tooverde

'n rosgouwen apotheose achter den rijpgebloeiden dag.

Van den ender tot boven ons dak stond 't vurige

goud in machtige vegen teugen den hemel geboersteld. En al dat goud blonk zijen glans naar ons dorpke, dat als 'n geverniste kleurenprent in de schepping hing.

Toen vezelde Trui: „Hoe is 't meugelijk...”

En ik antwoordde: „Lijk ge zegt.”

Langen tijd, ja wel 'n half uur lang, smeulde deuze pracht weg. Bluschten de kleuren uit.

Zeegroene glanzings, teer als zij, klèer als 't water in de velden, blonken tusschen 't smeulend goud.

De vacantiendrukte verstierf in den avondschemer. Naar den kant van de stad begosten witte lichtjes, klèer als daanwdroppen te „kijken” uit 't avondduister, dat dikker dwerlde en wemelde over de weareld. Den Noordwester veegde drukker deur 't geboomt. Blaaikes flierden uit de kroonen en 't was daarmee, of er schilfers goud van den avondhemel bluisterden. Trui begost over heur bovenarmen te wrijven.

„Killekes, Dré.”

„We zouden 't pakken, Trui.”

Toen gingen we naar binnen. Trui nam de stoelen op. Ik sloot de blinden.

En verweg zat den Blauwe te peinzen op zijen trezkak. 't Windeke droeg zijen muzikale gedachten de warte bosschen in. Binnen hing de zoelte nog van de plattebuis, waarop Trui 's middags gekookt had. En als olie in vloeiopapier, zoo drong die luwte in m'n vel.

„Lekker hier, Toeteloeris!”

„Herfstig buiten, Dré.”

Toen porde ze de plattebuis op, brokte 'nen turf in 't vuurgat en zette den avondpap ten kook.

Onwillekeurig kropen we allebei in ons „wintersehe” hoekske, ter weerskanten van de plattebuis, halvelings in den schaduw an d' hooge schouw, 't lampelicht op d' handen.

En als ik daar mee mijnen kop in den slagschaduw zat van den schouwluifel, dan wemelden weer die vegen van den avondhemel deur m'nen kop. 't Was of die blinkings van avondgoud aan m'n harsens zaten vastgekleefd. 'k Sloot moei m'n oogen en meteen zat ik aan den oever van 'n karmozijnen meer, waarin groene eilanden glansden onder gouwen nevels.

Drie zilverige reigers rezen op, in sierlijk-luinen wiekslag, van die eilanden. Ik hóorde de vlerken klappen. Ten leste kwamen ze uit, die fieren vengels, boven den gouwen schemer en zeilden ze statig langs 't blanke peerlmoer, verder, verder en verdwenen ze daarachter.

Toen was de stilte volkomen. Begost ze te zingen als kokend water, begost ze te snizen in 't diepste van m'nen kop.

Den goudwemel dwerlde, dwerlde als zonnestof dichter en dichter en ik lachte en danste zoo locht als 'n blommephuis deur die flonkerende werling van gouwen Niks.

Ik dreef in de lichtende nevels, die warm waren als hooi. Ik dook! Dook naar de stengels van peerlmoeren lies, die daar dreven op deurzichtige, smaragden schottels in den goudbeschenen vijver. Ik dook deur 't vloeiend goud, zonk, dieper en dieper, 'k kost ginnen asem meer krijgen en toen stiet ik m'nen kop teugen den bojem van den vijver en... dieën bojem was hard als marmer! In ieder geval zoo hard als m'n plavuzen!

Toen wierd ik wakker en lee op den vloer....!

Trui, die sjuust uit 't achterhuis kwam, stond geschrokken.

Ik wreef, suf van den dut, over m'nen kop en scheen daarbij zo'n gezicht te trekken, dat Trui in den lach schoot.

„Is da schrikken,” zee Trui. „Ik docht efkens da ge iets gekregen hadt, Dré.”

Dat was genogt! Ik sprong rap op.

„'k Zal den pap 'ns opscheppen,” zee Trui. Toen begost m'n maag te juuken en was den gouwen droom m'nen kop uit.

'k Vond 'm schoon genogt, amico, om 'm 'ns op te schrijven veur oe.

Veul groeten van Trui en als altij geen horke minder van oewen

t.a.v.

DRÉ

De Jonge Moeders van Odiliënberg op den dag van het één-jarig bestaan van het Consultatiebureau voor Zuigelingen aldaar, dat zooveel nuttig werk verricht.

UIT ONS GEWEST

De heer Semmeling vierde zijn gouden jubileum in dienst der Philips-Tabakfabriek te Maastricht. De jubilaris, die van Hare Majesteit een zilveren eere-teeken ontring, op den feestdag temidden van directie en personeel.

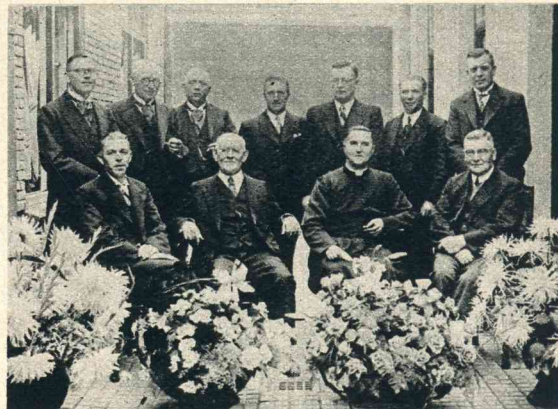

Onder groote belangstelling vierde heden de hoofd-opzichter van de electriciteits-bedrijven der Staatsmijn Wilhelmina te Terwinselen, de heer L. G. Fox, zijn zilveren ambtsjubilé. Wij fotografeerden den jubilaris temidden van de directie der Wilhelmina en het personeel van zijn afdeeling.

De R. K. Boerinnenbond te Beegden (L.) met het nieuwe vaandel, dat Zondag j.l. plechtig werd ingewijd.

„MIJ IS HET KONINKRIJK” Bij het ter perse gaan van dit nummer bereikt ons de mededeeling, dat van het eerste boek uit de „Kennemer Serie”: „Mij is het Koninkrijk” alle gebonden exemplaren reeds zijn uitverkocht. Van de ingenaalde exemplaren à f 0.30 is nog een beperkt aantal bij onze agenten, bezorgers of kantoren aanwezig.

De directeur van den keuringsdienst van den L. T. B., de heer Houben, temidden van de bestuursleden van den bond gekiekt bij gelegenheid van zijn zilveren jubileum.

De begrafenisplechtigheid van den heer J. W. Debije, den vader van prof. Debije, Nobelprijs-winnaar voor scheikunde, dien men op onze foto de lijkkar van zijn overleden vader ziet volgen door de straten van Maastricht. Er was veel belangstelling voor den droeven stoet.

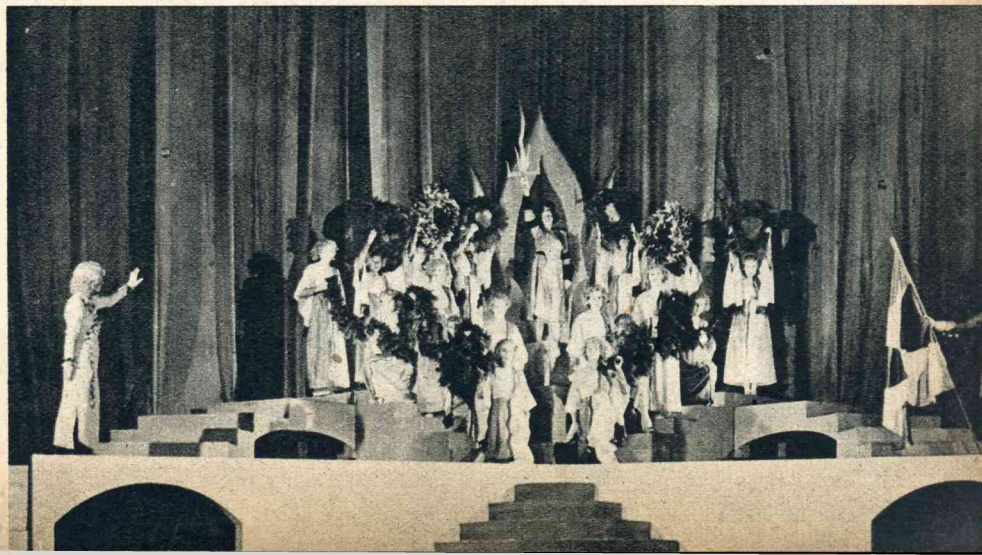

In het klooster der Missionarissen van het H. Hart te Stein (L.) werd door mgr. Lemmens aan een twintigtal fraters de H. Priesterwijding toegediend. Wij fotografeerden mgr. temidden der wijdelingen.

Rechts: De Fransche padvindders, die de Jamboree te Vogelenzang meemaakten, brachten vorige week een bezoek aan Den Bosch. Een foto van het defilé voor mgr. A. F. Diepen, die aan de Fransche scouts den padvindergroet brengt.

Als onderdeel der Vondelherdenkingsfeesten te Eindhoven werd met groot succes Vondel's „Lucifer” in het openluchttheater opgevoerd onder leiding van den eminenten Vlaamschen kunstenaar Anton v. d. Velden. De slotscène uit het stuk „Geloofd zij God! De Staat hierboren is veranderd”.

Lijders aan suikerziekte en allen, die suiker moeten mijden

prijzen **Hermesetas**

tabletten uit zuivere kristal-saccharine,

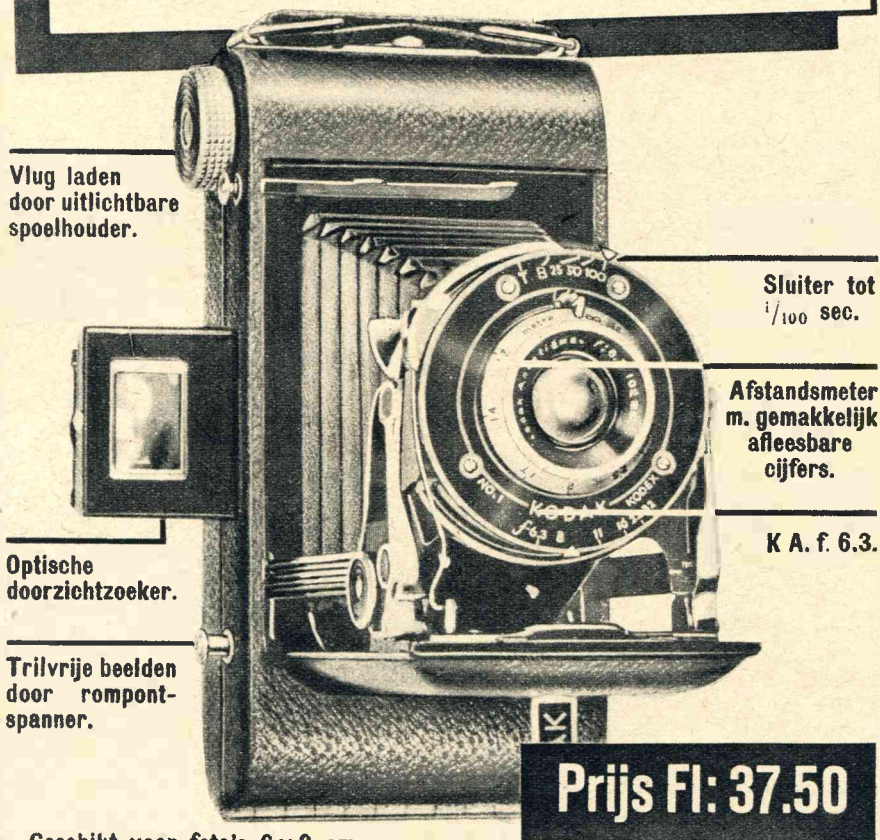
zonder eenigen bij- of nasmaak. Zij zijn gemakkelijk oplosbaar en kunnen uitstekend bij het koken en bakken gebruikt worden. Gegarandeerd onschadelijk, zelfs voor de gevoeligste maag.

Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten in handige schuifdoosjes à 43 cts. inhoudende 500 tabletten.

A. G. „Hermes“ Zürich 2, Zwitserland

ZWITSERSCH FABRIKAAT

DE KODAK REGULAR DE CAMERA VOOR HET SEIZOEN 1937!

Vlug laden
door uitlichtbare
spiegelhouder.

Optische
doorzichtzoeker.

Trilvrije beelden
door rompont-
spanner.

Sluiter tot
1/100 sec.

Afstandsmeter
m. gemakkelijk
afleesbare
cijfers.

K A. f. 6.3.

Prijs Fl: 37.50

Geschikt voor foto's 6x9 cm.

VERKRIJGBAAR BIJ ALLE KODAK-HANDELAREN

WRIGLEY'S
P.K. KAUGOM
PEPERMUNT - SMAAK

ZUIVERT DEN MOND

PER PAKJE 5 CENT

H. R. 11

DE MAN MET HET BLAUWE MASKER

Vervolg van pag. 23

Hij kwam Baron een beetje nader, toen Spat Leverson betrapt werd op een poging, een pakje edelsteen en het land uit te smokkelen. Het was allemaal gestolen goed en Bristow wist, dat Spat een heler in groot formaat was. Hij was opgetogen, toen hij ontdekte, dat de grootste steenen van den Kia-armband en de Kenton-broche óók in het pakje van Spat zaten.

„Je komt er beter af,” zei Bristow den heler, „als je me een beschrijving kunt geven van den man, waar je die dingetjes van gekocht hebt... en me alles vertelt, wat je van hem weet.”

„Dus kom ik er niet beter af,” zei Spat wijsgeurig. „Hij had 'n masker voor, 'n sportpet op, 'n lange regenjas aan en schoenen met rubber zolen. Ik had 'm nog nooit gezien. Ik weet niet waar hij vandaan kwam.”

„Wat voor soort masker?” vroeg Bristow.

„Een zakdoek over zijn mond en zijn neus.”

„Kleur?”

„Blauw of zwart. Ik zag hem na donker.”

„Hoe kende hij je?”

„Weet ik niet,” zei Leverson. Bristow voelde, dat de man niet veel uit zou laten.

„Stem?” snauwde hij.

„'n Heel end in de hoogte,” zei Spat.

Of 't dezelfde man was met 'n andere stem of dat Baron de twee sieraden aan iemand anders had gegeven om van de hand te doen, oude Wim wist het niet. Maar hij wist wel, dat Baron hem zwaar op de maag begon te liggen.

Herhaaldelijk kwam er rapport op de Yard binnen van kleine juweelendiefstallen in verschillende streken. De Londensche groote wereld had aanmerkelijk last van hetzelfde euvel. Als er iets opmerkelijks was aan die diefstallen, dacht Bristow, dan was het, dat ze allemaal plaats vonden tijdens een bal, diner of een andere feestelijkheid. Toen hij ze, met hoofdinspecteur Lynch, wat oplettender naging, ontdekte hij twee dingen van belang:

De diefstallen *sekenen* de familie Fauntley te volgen het land door. Lord en lady Fauntley, Lorna, John Mannering, de gravin van Kenton en nog een zestal personen van denzelfden kring waren altijd onder de aanwezigen.

Iederen keer werd er een sieraad van betrekkelijk geringe waarde ontvreemd. Er werd geen poging gedaan, kostbaarder steenen weg te halen, zooals de Liska-diamant van lady Fauntley.

„Ga 't personeel maar zooveel mogelijk na,” zei Lynch. „'t Begint op binnenwerk te lijken.”

„Maar er is altijd afdoend bewijs, dat de man van buiten kwam,” zei Bristow.

„Tè afdoend,” zei Lynch.

Bristow zette een man of zes aan het werk om de geschiedenis der verschillende leden van het personeel te bestudeeren, maar die nasporingen leverden niets op. Er was er niet één bij de groep met een slechten of ook maar een verdachten staat van dienst.

„We moeten wachten tot hij iets groots begint,” zei Bristow.

„Dat is precies wat ik doe,” gaf Lynch ten antwoord.

Mannering genoot.

Hij had niets tegen inspecteur William Bristow; de geruchten, die hij had verkregen uit hulpbronnen als Rooie

Flannagan, Spat Leverson, Levy Schmidt en anderen, waren zelfs gunstig voor den politiemann. Maar een zekere roekeloosheid had hem aangedreven tot den streek in het pandjeshuis, waarbij Levy graag geholpen had, want hij zag een kans, om zijn goed voor een zacht prijsje te koopen en tegelijk zijn eerlijke trouw tegenover de politie te toonen. Levy was, zooals Mannering ontdekt had, een heler van de bovenste plank, door hem was hij met andere mannen van 't vak in aanraking gekomen. Hij had die relatie noodig. Niet het minst moeilijke deel van zijn nieuwe leven was de verkoop der edelsteen. Na die geschiedenis van Fauntley's kluis was hij gaan inzien, dat hij 'n meer dan oppervlakkige kennis van brandkasten en sloten moest hebben. Hij ging er prat op, dat hij vlug leerde, maar met het succes van de pandjeshuis-onderneming was hij even ingenomen als met het welslagen der rooverijtjes, die hij ten nadeele van sommige leden der society had bedreven.

Het dobbelen had Mannering in het bloed gezeten bijna van het moment af, dat hij zijn oogen had opengedaan. De betrekkelijk rustige jaren in Somerset lokten nu een fantastische droom. Spelen, dat was zijn leven.

Een zekere som gelds inzetten op een paard of het draaien van een wiel had iets aantrekkelijks, maar 't zette geen gang in zijn bloed; hij had er zelf niets bij te doen — alleen chèques teekenen. In deze nieuwe sport echter zat opwindende over. Zijn vrijheid was afhankelijk van zijn eigen vlugheid, zijn levensonderhoud was afhankelijk van zijn eigen nauwgezetheid. Zijn slinheid stond tegenover die van de politie.

Mannering had alles bekeken, voor hij begon; de hindernissen waren ernstig, maar de verdienste was groot. Hij kreeg geld in overvloed, als hij moed en hersens genoeg bezat, om uit politieheden te blijven; maar hij begreep best, dat hij tegen de justitie niet makkelijk op zou kunnen. Tenzij...

Tenzij hij de politie aan 't vechten kon krijgen tegen een schim; tenzij hij twee of drie verschillende persoonlijkheden in 't leven kon roepen, de politie voor twee of drie problemen zetten, op 't eerste gezicht verschillend, maar allemaal samenhangend met dien zoogenaamden Baron. Kon dat? Was 't mogelijk de politie — Bristow en Lynch speciaal — achter schimmen aan te krijgen, terwijl hij werkte?

Dat was mogelijk, meende Mannering.

Hij schatte toen vrij juist, hoeveel de politie wist. Hij vermoedde, dat er argwaan was gewekt door de gelijkenis tussehen de fuifdiefstallen, hij begreep, dat de justitie verband zou zoeken tussehen den geheimzinnigen D. Baron en de Kia-en Kenton-juweelen. Hij vermoedde zelfs, dat er overal, waar de kring Fauntley kwam, iemand van de recherche meeding; 't werd nu gevaarlijk, dezelfde methode te gebruiken — snel de lichten dooven, stelen, en het licht weer aandraaien, met de daaropvolgende verwarring. Hij moest 't nu anders aanpakken, begreep hij, al was 't maar tijdelijk. Hij zag in, dat de politie die fuifdiefstallen heel nauwgezet zou gaan onderzoeken, en vroeg of laat achter de waarheid zou komen, als hij er mee doorging.

Eén ding gaf Mannering zorg. Dat was Lorna.

ONTSIERENDE VETPUISTJES VOOR ALTIJD VERDWENEN

„Mijn dochter had erg last van vetpuistjes. Zij waren buitengewoon ontsierend en ik probeerde allerlei middeltjes zonder resultaat. Toen zag ik in een pakje Radox Uw aanwijzing hoe vetpuistjes behandeld moeten worden. Ik volgde dezen wenken en het resultaat was wonderlijk. Ik nam een schoon lapje, gedoopt in een wijnglas met water, zoo heet als men verdragen kan en waar een halve theelepel Radox in opgelost is, legde dat voor enkele minuten op de bewuste plek en de meest hardnekkige vetpuistjes werden verwijderd.”

Mevr. H. V. E. te O.
Wanneer gij last hebt van ontsierende vetpuistjes, doe dan als deze dame: Koop een pakje Radox, volg de aanwijzingen daarin vermeld en U zult verbaasd staan over het buitengewone resultaat. De zuiverende zuurstof, die Radox in het water vrijmaakt, reinigt de verstopte poriën volkomen, terwijl door de zouten, die Radox bevat, bovendien de onderhuidse klieren gevoed en versterkt worden, zoodat Uw huid weer normaal zal functioneeren. Als gij er nu nog voor zorgt dat er in Uw waschwater voortdurend 'n weinig Radox aanwezig is, behoeft gij niet bang te zijn dat de vetpuistjes nog ooit zullen terugkomen en Uw huid zal er altijd fris en jeugdig blijven uitzien. Radox is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à f 0.90 per pak. onzetsbelasting inbegrepen. en in kleine pakjes à f 0.15.

't Wapen
om harten
te veroveren!

DROSTE PASTILLES

ALTIJD WELKOM!

Spaart plaatjes voor onze albums.

Manningering wist niet hoe hij over het meisje dacht. Van het begin af aan had ze hem sterk aangetrokken. Maar hij was bitter. Hij dacht haast niet meer aan Marie Overndon, maar cynisch was hij gebleven sinds het geval in Somerset. Wat er ook gebeurde, Marie had hem ongeschikt gemaakt voor ernstige gevoelens in de toekomst, meende hij.

Lorna was... anders.

De familie Fauntley zou zijn steunpunt blijven. Uitgesproken was er niets, maar er werd algemeen verondersteld, dat er „iets bestond” tusschen Lorna en hem. Fauntley vond dat prettig. Lorna was onbegrijpelijk, zonderling, volgens haar vader had ze 't een of andere malle idee van zichzelf, dat haar bellette, Manningering vierkant antwoord te geven; maar aangezien Manningering niet klaagde, liet lord Fauntley de dingen op hun beloop.

De faam van rijkdom, die Manningering zoo handig in de wereld had gebracht, vermocht veel. Geen mensch vermoedde, dat zijn fantastische winsten op de renbaan tot het rijk der sprookjes behoorden: Hij keek de toekomst in met een koele kalnte, waar hij soms hardop om lachen moest. De spelregels waren eenvoudig. Hij zou grijpen wat hij kon en waar hij kon, van iedereen, die niet veel narigheid zou hebben van 't verlies. De gravin-weduwe van Kenton, die twee mannen had overleefd, was fabelachtig rijk. De eigenaar van den Kia-armband had zonder blikken of blozen juweelen tot de tienvoudige waarde kunnen kopen. Anderen, die bijdragen tot zijn bankrekening hadden geleverd, waren rijk genoeg en kregen bovendien vergoeding van de verzekering! Geen mensch had er leed van, redeneerde Manningering telkens weer, tenzij misschien Bristow in zijn trots.

In de eerste maanden van dit nieuwe bestaan had Manningering een paar fouten begaan, die hem licht zijn vrijheid hadden kunnen kosten, maar zijn nauwlettende zorg voor zijn kleeding en zijn stem had hem gered. Toen hij Charlie Dray geëngageerd had, om hem de beginselen der slotenbehandeling te onderwijzen, had hij de mogelijkheid niet voorzien, dat Charlie een bekware zakkenroller kon zijn. Hij had den Kia-armband keurig „gemoerd”.

Het was onvermijdelijk dat Manningering, in zijn vermoming als D. Baron, met tal van vreemde lui samenkwam. De meesten hunner waren op de een of andere wijze „beroepslui”. Tegen sommigen kon hij volkomen betrouwbaar spreken; anderen maakten den indruk, dat zij zonder 't minste gewetensbezwaar als kroongetuigen zouden optreden, als zij daartoe voldoende gegevens machtig werden. Met hen moest Manningering voorzichtig omgaan, maar wijl hij nooit een adres opgaf en de heeren zelden vaker dan één- of tweemaal sprak, maakte hij zich geen zorg.

Het was eind Juli, toen hij voor 't eerst hoorde spreken over de Rosa-parels.

Een jaar of drie tevoren waren de Rosa-parels hun wettigen eigenaar in Amerika ontstolen, nadien was er geen spoor meer van hun verblijfplaats bekend. Randenberg, de bestolene, was door verzekering ruim gedekt, maar hij

betreurde de Rosa-parels als den pronk van een collectie, die de verzameling Fauntley in Engeland naar de kroon stak. Manningering had dit al maanden geweten, vóór hij gedacht had aan de inbrekerij als middel van bestaan, want de Randenbergs hadden twee seizoenen in Engeland doorgebracht en hij had hen meermalen ontmoet.

Hij kreeg een flauw gerucht over de parels te hooren, toen hij een ringetje van de hand trachtte te doen, dat hij gestolen had van menschen in Essex, bij wie hij logeerde. De heler, dien hij voor heel klein goed gebruikte, grinnikte, toen hij den ring zag; 't was beter spul, dan hij gewoonlijk in handen kreeg.

„Je gaat zeker vandaag of morgen op de Rosa's af, hè broer?” zei hij, vlot uitbetalend.

„Wat zijn dat?” vroeg Manningering schor.

„Hij kent ze niet eens!” De heler keek loerend, er kwam even iets listigs in zijn trekken. „Sep Lee weet er méér van, geloof ik. Hij en z'n zaak. Bah!”

Manningering hield zich onnoozel. De Rosa-parels moesten een kolossaal bedrag waard zijn, zelfs als onregelmatig goed; die Sep Lee, hem al oppervlakkig bekend, kon interessant worden. Hij stak hier en daar zijn licht op, en hoe meer hij te weten kwam, hoe aannemelijker 't hem leek, dat de heler gelijk had.

Op een ochtend in de Augustusmaand van dien smoorheeten zomer begaf Manningering zich naar de kantoren van de Sevrell-trust, een financieele onderneming, die zowat overal de hand in had. Hij vroeg naar den heer Septimus Lee. Manningering werd door de twee bedienden, die hem te woord stonden, herkend en behandeld met het ontzag, waarop een man van zijn stand en fortuin recht had. Er kwamen wel meer rijke lui bij Septimus Lee, ofschoon niemand buiten Lee zelf en nog één persoon het doel van die bezoeken kende.

Lee was een klein, schraal mannetje met een snavelneus en sluk zwart haar. Zijn sluwe oogen gluurden Manningering aan.

„Kent u me, meneer Lee?”

„Natuurlijk, wie zou u niet kennen?” Lee lachte zelvend.

„Hebt u eenig idee, waar ik voor kom?” vroeg hij kalm.

„Nou...” Lee haalde zijn schouders op en stak zijn handen omhoog. „Hoe zou ik dat weten, meneer Manningering? Er komen hier zooveel beroemde lui, om allerlei redenen.”

Manningering glimlachte.

„Gewoonlijk om geld te leenen, niet?”

„Nou...” Er gleed een lachje over het oude gezicht, de kleine oogjes glommen. „Ik spring wel eens een keertje in de bres... Had u misschien zooiets op uw hart, meneer Manningering?”

Manningering schudde nadrukkelijk het hoofd.

„Nee, ik kom geen geld leenen, meneer Lee. Ik kom even praten over zekere... geruchten zal ik maar zeggen.”

Manningering sprak nonchalant, maar er zat een haakje in de woorden. Lee voelde het, zijn oogspleet werd kleiner.

Wordt vervolgd

*Uw haar
wordt door allen bewonderd!*

De natuurlijke glans, de soepele, sierlijke golven, de groote duurzaamheid van het kapsel, wekken de bewondering van Uwe vriendinnen op.

Zulk mooi haar krijgt U na het wasschen met het moderne haarwaschmiddel Zwartkop „Shampodor”. Het ontwikkelt geen lastige kalkzeep, welke het haar leelijk en dof maakt, doch laat zijn glans ten volle tot uiting komen! Reeds na de eerste proef bemerkt U het verschil! „Shampodor” voor iedere haarsoort en „Blond-Speciaal” per pakje 20 cent. Beide soorten ook „vloeibaar” in flacons van Fl. 0,35, 0,85 en 1,25!

Verlangt bij Uw kapper een haarwasching met „Zwartkop Non-Alkali”, de geconcentreerde Shampodor!

ZWARTKOP „SHAMPODOR”

gegarandeerd alkali-vrij.

*Een lachende
mond... - met
blanke tanden*

is een charme die iedere vrouw moet bezitten! Ook U moet deze bijzondere charme behouden... en beschermen door Uw tanden regelmatig te borstelen - minstens tweemaal per dag - met het krachtige, aromatische schuim van Colgate's Tandpasta. Het geeft de tanden een hagelblanke glans, zonder het tandglazuur aan te tasten. Bovendien verwijdert het de gevaarlijke voedselresten, die na elken maaltijd in tandscheurtjes en -spleetjes achterblijven.

Zóó voorkomt U tandbederf en bent zeker van een zuiveren, aangename geurenden adem.

COLGATE

In tubes van 25, 40 en 65 cents.

PANORAMA, Geïllustreerd weekblad. Verschijnt Donderdags. T'zamen met een der periodieken De Stad Amsterdam, Groot Rotterdam, 's Gravenhage in Beeld, Ons Land, Ons Zuiden of Ons Zeeland — f 1,62½ per kwartaal of f 0,12½ per week. Franco per post f 1,75 per kwartaal bij vooruitbetaling. Koloniën f 7,65 per jaar bij vooruitbetaling. Voor postabonnementen en adreswijzigingen van postabonnementen gelieve men zich uitsluitend te wenden tot het bureau te Haarlem. — Bureaux: HAARLEM, Nassaulaan 51. Tel. Int. 13866. Giro nr. 142700. AMSTERDAM, N.Z. Voorburgwal 262. Telefoon Interc. 53170. Giro nr. 97946. ROTTERDAM, Stationsweg 24. Telefoon Interc. 50540. Giro nr. 101981. 's GRAVENHAGE, Stationsweg 95. Tel. Interc. 111666. Giro nr. 43141. UTRECHT, Biltstraat 142. Telefoon Interc. 13473. Giro nr. 149597. 's HERTOGENBOSCH, Stationsweg 27. Telefoon Interc. 1215. Giro nr. 129790. MAASTRICHT, Stationsstraat 20. Telefoon Interc. 5851. Giro nr. 124690. VLISSINGEN, Badhuisstraat 5. Tel. 81. — De voorwaarden van onze gratis ongevalverzekering zijn op aanvraag verkrijgbaar.

Zonder dat zij hun naam gezegd hadden, werden zij overal ontvangen als Sherlock Holmes en dr. Watson. Wie zou hen echter in deze kleedij niet hebben herkend? (Heinz Rühmann en Hans Albers.)

SHERLOCK HOLMES

Nee, men behoeft niet bang te zijn — al gaat het er nog zoo hard van langs. Sherlock Holmes, alias Hans Albers, brengt het er ook dezen keer weer levend af in zijn strijd met de bandieten. Het is werkelijk ongelooflijk wat die vent presteert, wanneer het op vechten aankomt. Heele bosschen staatsvijanden nummer 1 kapt hij met zijn vuisten om. In een week tijds zou hij heel Chicago van het bandietisme verlost hebben, al gelooven we wel, dat zij daar in die regionen radicaler met hun tegenpartij omspringen dan in deze allergenoeglijkste film. Want het is zonder twijfel een verbazend gegeven. Alles wat men den geheelen duur van de handeling van de hoofdpersonen weet, is, dat zij Sherlock Holmes en dr. Watson voorstellen, den

Hoewel hij nooit bestaan heeft, zoo kent toch iedereen Sherlock Holmes, den detective met den onfeilbaren geest en 'n uitmuntend combinatievermogen. Zijn geestelijke vader, Conan Doyle, heeft hem bij de wereld geïntroduceerd en het is moeilijk een figuur aan te wijzen, die de populariteit van hem evenaarde. In deze geslaagde UFA-film leert men hem kennen zooals hij had kunnen zijn.

hem loopt dr. Watson, bescheiden, onzeker en verbazend komisch. Dat is Heinz Rühmann, de beminlijke acteur, die altijd goed is en die ook nu weer een pracht-creatie te aanschouwen geeft.

Dit is dan ook een film van

vermaarden detective en zijn helper, ten leven gewekt door den beroemden schrijver Conan Doyle. Het eigenaardige is echter, dat men er ook dadelijk mee bekend wordt gemaakt, dat zij het niet „echt” zijn, maar voor de rest blijft men in het volmaakt onzekere aangaande hun eigenlijke identiteit.

Vanzelfsprekend trekt Hans ook nu weer met een geweldigen bravuur van leer en beheerscht hij het geheele witte doek. Naast

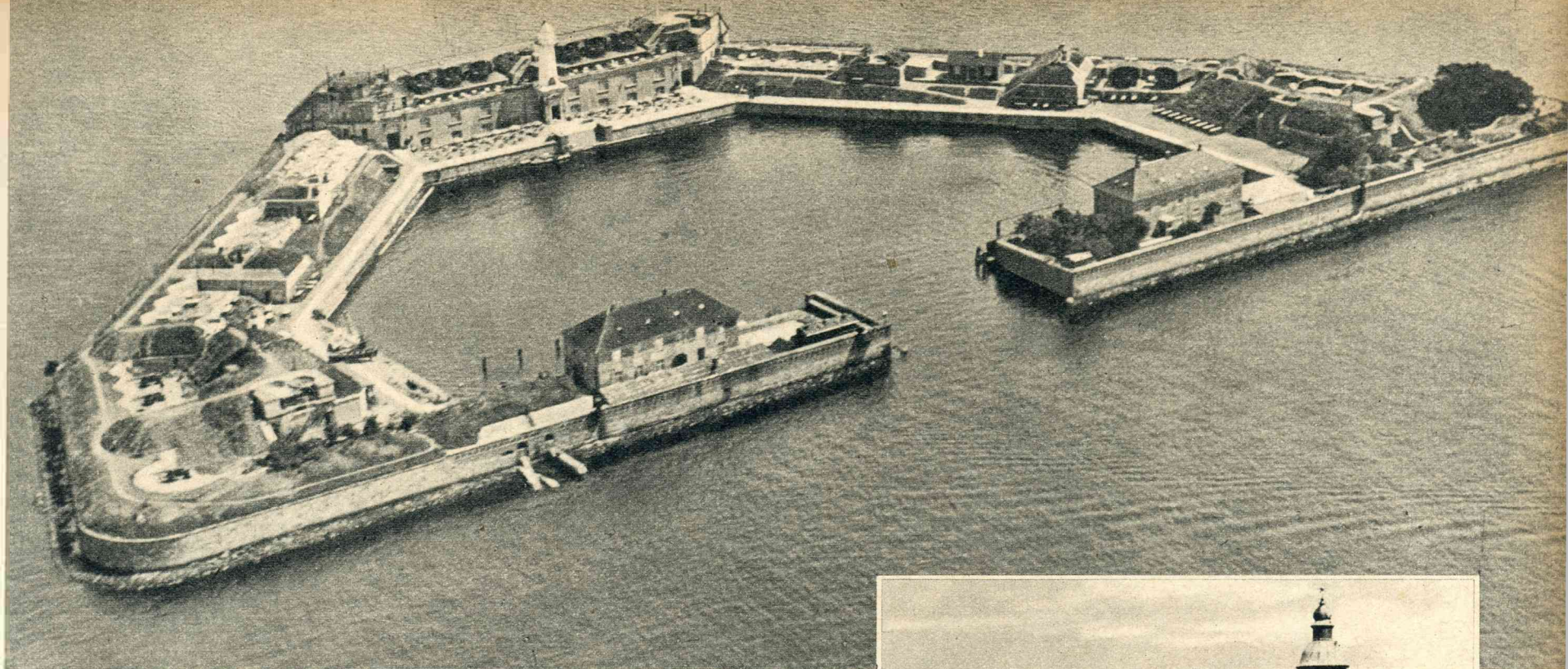
het soort, waarvan men er in den laatsten tijd heelaas maar al te weinig ziet. Geestig, origineel, goede vondsten en met een rijk gevarieerde handeling. Van dit laatste kunnen of willen we liever gezegd niets vertellen, want gelijk het met alle detective-films 't geval is, zoo gaat 't ook hierbij: de intrige is een zeer belangrijke en niet te versmaden factor voor het succes.

Wie dan ook een prettige, vermakelijke en zeer onderhoudende sensatiefilm wil zien, moet zeker niet verzuimen eens naar dit bekoorlijke drama te gaan kijken.

Het tweetal heeft 't hok, waarin de bandieten hen hadden opgesloten, gebarricadeerd, zoodat de boeven met man en macht de celdoor gaan forceeren.

Zoo en niet anders zou Sherlock Holmes er in werkelijkheid uitgezien hebben. Nu is het slechts Hans Albers, de gerenommeerde filmfavoriet.

„Tre Kroner”, eens onderdeel van Kopenhagens vestinggordel te water, thans plaats des vermaaks.

Waar de vuurmonden verstomden

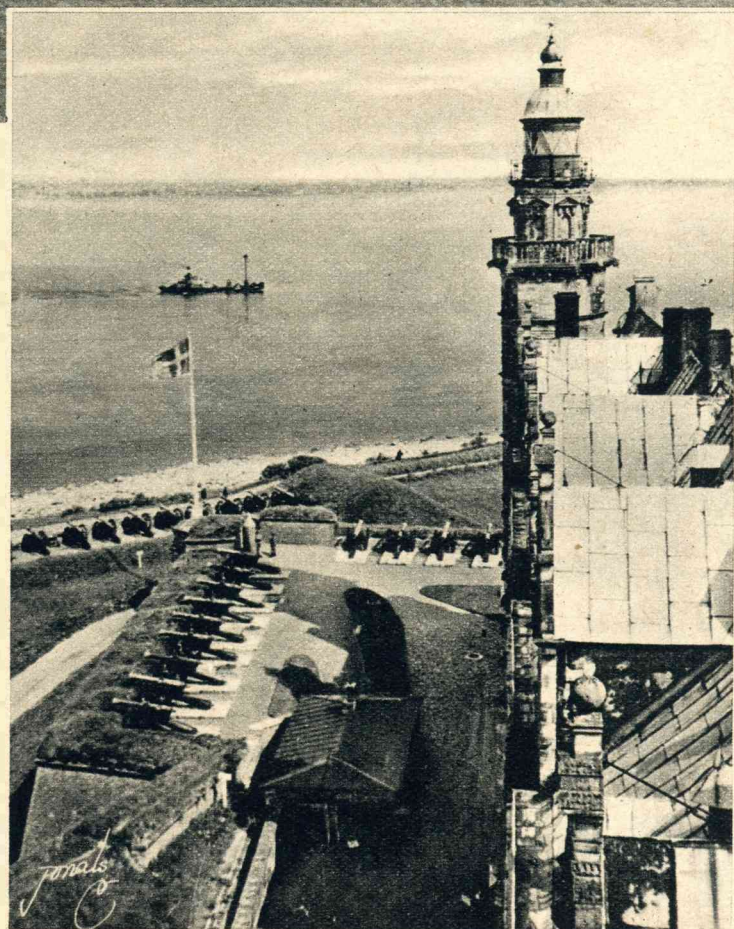
Er gaat haast geen minuut voorbij of van de Langeliinië Promenade te Kopenhagen stuift een kwiek motorbootje naar één der hoeken van het uitgestrekte havengebied. Het elegante paviljoen der Koninklijke Deensche Jachtclub ziet onverstoord naar op 't druk gedoe der honderden, die van hieruit de zon en het water plegen op te zoeken.

Vol staat het van de liefhebbers op den steiger voor „Tre Kroner”, het fort in de Sont, dat als populair openlucht-restaurant een nieuwe bestemming heeft gevonden. Z'n vervaarlijke kanonnen, ze werden tot klim-apparaten voor de speelsche jeugd, z'n stoere zeeweringen tot wandelpaadjes, z'n trotsche muren tot picknick-plekjes voor den gaanden en komenden man.

Waar eens een stoere wachter troonde, op den uitkijk naar 's vijands schepen, daar flapperen nu de tentzeilen van een minuscule revue-theatertje in de koele bries. Vroolijke muziek klinkt uit „s werelds kleinste bioscoop”, in een der kazematten neergestreken, en vanuit de onderaardsche gewelven stijgt nog slechts geknars der tanden op, als een brave toerist bij z'n rondgang langs de tientallen automaten en kermispetletjes te veel naar zijn smaak door pech achtervolgd wordt.

Hoog boven deze welhaast kinderlijke pret ligt rustig 't zonterraas, waar 't uit Deensche keukens en kelders goed eten en drinken is. Wat hier ook moge vloeien — 't zij dan de befaamde Akvavit of 't kruidige inheemsche bier — zeker geen bloed meer. „Tre Kroner” en „Charlottenlund”, broertje en zusje in den thans vreedzamen gordel rond de Deensche hoofdstad, zijn daarvoor niet langer te vinden!

v. B.

De vuurmonden van slot Kronborg spreken slechts, als den Deenschen koning bij het opvaren van de Sont het saluut gebracht wordt.

Holger Danske zal ontwaken, als ooit de Denen tot de zege gevoerd moeten worden, zegt de sage. Nog zwijgt het geschut rond zijn standbeeld bij Helsingør.

Op Charlottenlund, een ander fort-café in de Kopenhagense wateren, wordt het onheilspellendste kanon door kinderhand vermeerderd.

Groot was de verwoesting, die werd aangericht tijdens den opstand van Kozakken en lijfeigenen onder aanvoering van den pseudo-Czaar Emeljan Pugatschow. Een oude plaat van de stad Kazan, die door de verbitterde opstandelingen in brand werd gestoken.

HEERSCHERS OVER RUSLAND

250 JAREN RUSSISCHE GESCHIEDENIS

door

E. J. Smetanic-Klinsky

2

KATHARINA DE GROOTE

TIENDE VERVOLG

Behalve aan de garde heeft Katharina haar troonsbestijging voor een groot gedeelte ook aan den adel te danken, dien zij nu gaat beloonen. Tijdens de eerste tien jaren van haar heerschappij worden door haar in totaal zeventig duizend boeren aan leden van den adel ten geschenke gegeven. Zeventig duizend staatsboeren werden hierdoor tot slaven van hun nieuwe meesters!

De lijfeigenen

Men schat het aantal boeren, die door Katharina tijdens haar regeering als lijfeigenen werden weggeschonken, op ongeveer één miljoen. De goede voornemens, waarmede zij in 't begin bezielde was, stranden een voor een op het onwrikbare, natuurlijk gegroeide staatshuishouden van het Russische rijk. Katharina, die haar kracht geenszins overschat, laat weldra de lijfeigenschap een onopgelost probleem.

De humane leer van Montesquieu blijkt niet door te voeren. En hoe kan zij er ook anders over denken, als zelfs Derschawin, de grootste dichter van haar tijd, het iets vanzelfsprekends acht, dat lijfeigenen

drukke boeren een veel grooter gevaar zal groeien, daarvan is Katharina zich voorloopig in 't geheel niet bewust. Dit zal haar eerst over enkele jaren duidelijk worden.

Toch is Katharina het lot der boeren uit den grond van haar hart toegedaan.

Zij schreef eens: „Ik houd van ongecultiveerde volkeren.

Ik behoor aan Rusland.”

Zij houdt inderdaad van 't gewone volk, maar zij is niet sterk genoeg om 't lot te doen veranderen. Het zal nog jaren duren, voordat in Rusland een boer 't recht heeft zich vrij te noemen. De eer der boerenbevrijding zal niet aan Katharina, maar pas aan een harer afstammelingen toekomen. Het is haar voorbestemd, den vollen haat der vertoornde boeren aan den lijve te moeten voelen.

De opstand van den pseudo-Czaar

Emeljan Pugatschow

Het naar mysticisme overheellende Russische volk, dat nog niet zoo lang geleden de nieuwe heerscheres heeft toegejuicht, begint — zooals zulks

gestraft worden met den knoet, dat men hen ketent, verhandelt en uithongert?

De hoop der boeren op bevrijding uit de lijfeigenschap gaat spoedig verloren. Niet op de laatste plaats ziet Katharina in deze bevrijding een gevaar voor den troon. Dat echter uit de ontevredenheid der onder-

vroeger reeds zoo vaak gebeurde — te gelooven, dat de rechtmatige Czaar, vaderlijke Peter Feodorowitsch, niet dood zou zijn, maar dat hij zich onder het volk verborgen zou houden, om te zijner tijd zijn rechten tegenover Katharina te laten gelden.

Onverantwoordelijke avonturiers en rebellen weten deze situatie te benutten. Steunend op de ontevredenheid onder de lijfeigenen slagen zij erin door mooie beloften de massa tot zich over te halen, zij weten de driften van 't volk wakker te roepen en zetten aan tot opstand en anarchie.

Twaalf maal verscheen een nieuwe Czaar Peter, die te Ropscha vermoord was, onder 't volk. Twaalf maal kwam hij in verzet tegen de bestaande regering en, zooals ten tijde der Strelitzenoproeren, richt zich ook thans de ontembare haat van het opgezweepte volk tegen den troon.

Twaalf avonturiers na elkaar probeeren onder den naam van Peter III den strijd tegen de regering op te nemen. Een van hen lukt het werkelijk gevaarlijk te worden. De Don-Kozak Emeljan Pugatschow slaagt erin als 'n tweede Stenka Rasin, die 't Russische rijk onder Alexej Michailowitsch in opstand bracht, een groot gedeelte der Kozakken aan 't muiten te brengen, terwijl zich vele lijfeigenen, misdadigers en de nomadenstammen van Orenburg bij hen aansluiten.

Hij duikt 't eerst als Peter III op in den Oeral. Zijn parool luidt: afschaffing der belastingen en de strijd tegen de grootgrondbezitters.

Emeljan Pugatschow kent de ziel van het volk door en door. Omringd door een hofstoet is hij in de oogen van de massa niet de rebel, maar de echte Russische Czaar, die recht heeft op onderdanigheid en aanbidding.

Gezeten op zijn troon geeft hij z'n bevelen en weet hij 't volk te boeien door zijn ongewoon redenaars-talent.

Steden en dorpen gaan in vlammen op

Het oproer neemt een geweldigen omvang aan. Orenburg wordt stormenderhand genomen. Samara valt en reeds slaat 't oproer over naar den

rechter Wolga-oever. Kazan wordt in brand gestoken en tot den grond verwoest. Vele dorpen en nederzettingen sluiten zich bij den pseudo-Czaar aan.

Men begint de grootgrondbezitters en hun huisgenooten op onbarmhartige wijze te vermoorden. Alleen reeds in Samaransk worden driehonderd grootgrondbezitters, leden van den adel, opgehangen of doodgemarteld.

Zoo wreken zich de lijfeigenen op hun meesters! Het is niet gemakkelijk de rebellen te overwinnen, daar het Russische leger zich juist op dat tijdstip in oorlog bevindt met Turkije. Eindelijk, in Augustus 1774, slaagt Peter Panin erin de opstandelingen bij Zarizyn te verslaan en, zooals dat in de Russische geschiedenis zoo vaak gebeurde, werd de held van gisteren door de zijnen verraden en aan de overheersende troepen uitgeleverd.

Bloedige tegenmaatregelen

Kort daarna wordt Emeljan Pugatschow, de afgod der verdrukten, te Moskou onthoofd. Precies zooals vóór zesenzeventig jaren, toen Peter de Grootte de oproerige Strelitzen liet onthoofden, begint ook nu een bloedbad, zóo verschrikkelijk, dat Rusland daardoor in zijn ontwikkeling een volle eeuw achteruitgaat.

Men bepaalt zich niet ertoe de schuldigen te doden. Zij worden op een rad gebonden, of levend aan een der ribben opgehangen, terwijl allen, die hen steunden, gegeeseld worden en gefolterd. In plaatsen, waar de medeplichtigen tijd hadden gehad zich te verbergen, werd volgens 't lot iedere derde opgeknoopt, terwijl de anderen gegeeseld werden en met afgesneden ooren — het teken der misdadigers — weer in vrijheid gesteld.

Rusland is het oude, gruwelijke Rusland gebleven. Katharina, de leerlinge van Voltaire, zij met de idealen van Montesquieu, heeft geen kans gezien zich tot het volk neer te buigen.

Toen zij den troon beklom, was zij bezielde van hoope idealen, zij was zelfs degene, die de bevrijding der boeren warm verdedigde. Maar tegelijkertijd zocht zij haar steun bij den adel, die in 't geheel niet sympathiek stond tegenover de bevrijding der boeren.

Een poging tot opstand van Pugatschow had haar een waarschuwing moeten zijn. ... echter — er werd geen enkele maatregel getroffen, waardoor het leven der lijfeigenen ook maar 't minst zou worden verlicht en 't onderling verkoopen van boeren bloeide even weelderig als vroeger. Deze boeren moesten zooals vroeger dwangarbeid verrichten voor hun meesters en waren geheel overgeleverd aan hun nukken en willekeur.

Grigorij Orlow

Het was Grigorij Orlow, die de garde had overgehaald de zijde van Katharina te kiezen, en over hem voerde de weg, die leidde tot de vermoord van den Czaar.

Na den dood van Peter den Grooten werd de Russische troon bezet door vrouwen, alleen Peter II en Peter III vormden 'n onderbreking. Na Katharina I volgden Anna Iwanowna, Anna Leopoldowna en Elisabeth.

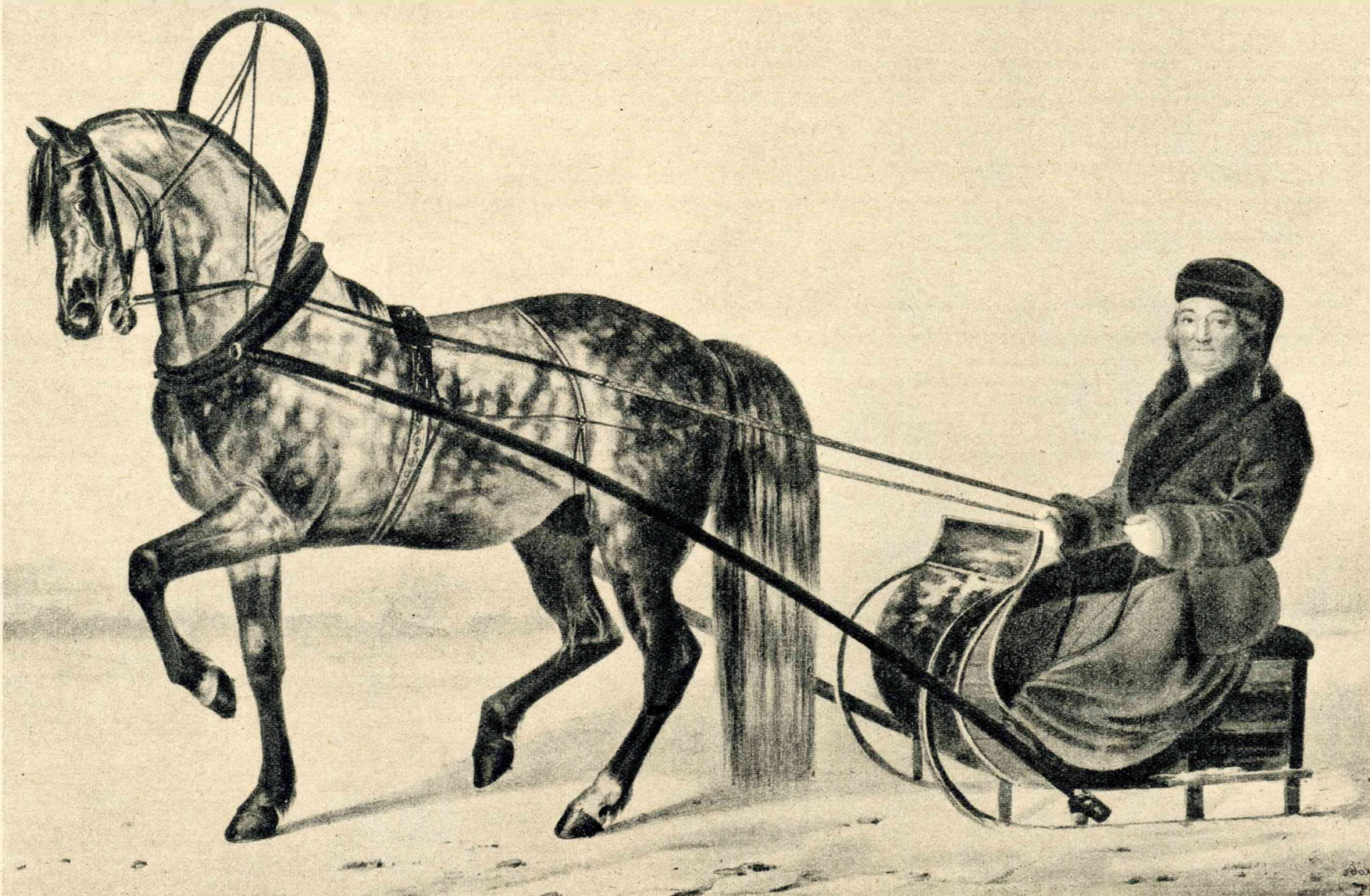
Dit tijdperk — vooral dat der gouden Rococo — had een verweekt, passief mannentype in 't leven geroepen. Vandaar, dat het niet te verwonderen valt, dat de moedige, energieke gebroeders Orlow en hun handjevol medewerkers zoo gemakkelijk slaagden in den maar half voorbereiden staatsgreep.

Grigorij Orlow's beste hoedanigheden waren zijn groote persoonlijke moed en zijn soldatentrouw. Hieraan had Katharina haar troon te danken, terwijl er bovendien nog iets was, dat deze beide menschen bond: de gewelddadige dood van Czaar Peter te Ropscha, waarvan Grigorij Orlow de medeplichtige was en Katharina de ingewijde.

Nadat Grigorij Orlow tegelijk met zijn broeders in den adelstand verheven was, werd hij naar 't voorbeeld van Katharina's voorgangsters aan 't hof voorgesteld als de bijzondere gunsteling van de kroon. Wat kon de verarmde officier, die diep in de speelschulden zat, meer verlangen?

Dat hij echter hiermede lang niet tevreden was, moest Katharina zeer spoedig ondervinden!

Orlow was niet tevreden met den rang van kamerheer, noch met zijn graventitel, de orde van den heiligen Alexander Newsky, den rang van generaal-

Graaf Alexej Orlow, stalmeester der Ozarina. Voor de slede is een der beroemde Orlow-drawers gespannen.

adjutant der Czarina, noch met de eer van eersten generaal aller vestingen. Hij toonde zich niet tevreden, toen hij bovendien nog generaal van de artillerie werd en de eenige was, die het recht had 't portret van de keizerin te dragen, dat gesierd was met een brillant van ongewone grootte, geslepen in den vorm van 'n hart.

Orlow wenschte méér.

Hij werd overladen met rijkdommen. Zijn vermogen liep in de millioenen. Hij kreeg een slot te St. Petersburg ten geschenke en de keizerlijke landgoederen Gatschina en Ropscha. Landgoederen in Lijf-land, Estland, in verschillende deelen van Rusland. Hij kreeg volmachten, die gelijk waren aan die van den Czaar.

De ruwe Orlow voelde zich niet gelijkwaardig aan de groote Czarina. Van den eenen kant zag hij haar grenzeloos geestelijk overwicht, waartegenover hij slechts brute kracht en voorgewende onverschilligheid kon plaatsen, van den anderen kant leed hij zeer onder zijn trots, want wat was hij meer dan een betaalde gunsteling?

Orlow dingt naar de hand van de Czarina. De ongekroonde Czaar

Orlow wilde voor 't oog der wereld niet langer deze gunsteling zijn. Alles of niets! Hij moest de echtgenoot van de keizerin worden en zodoende tevens heerscher over Rusland.

De oude kanselier Bestuchew, die door Katharina na haar troonsbestijging uit zijn ballingschap was teruggeroepen, steunde Grigorij Orlow in zijn plannen. Hij legde de Czarina een schrijven voor, dat door een aantal geestelijke en militaire hoogwaardigheidsbekleeders was ondertekend. In dit schrijven werd Katharina zeer onderdanig gebeden aan 't welzijn van het volk te denken en met 't oog op de zwakke gezondheid van den troonopvolger Paul zich voor de tweede maal in den echt te laten verbinden met een waardigen vertegenwoordiger van den adel om zodoende de toekomst van het Russische rijk te verzekeren.

De bekwame en voorzichtige graaf Nikita Panin, die tot de vertrouwdste medewerkers der Czarina

behoort, weet 't plan van Bestuchew te verijdelen. Hij zag maar al te duidelijk het gevaar, dat voor 't rijk zou schuilen in 't huwelijk der keizerin met den heerschezuchtigen, teugelloozen Orlow.

Katharina wou aanvankelijk niet inzien, waarom zij niet met Orlow in 't huwelijk zou kunnen treden. Zij wierp op, dat Elisabeth ten slotte ook met Alexej Rasumowsky gehuwd was. Zóó spreekt zij met haar mond... want in haar hart denkt zij er allerm minst aan de macht met Orlow te deelen. Daartoe kwam Orlow haar te gevaarlijk voor.

Op aandringen van Katharina begeeft zich kanselier Woronzow naar 't huis van Rasumowsky om hem te ondervragen omtrent zijn verhouding tot Elisabeth. Het is diep in den nacht als de kanselier de woning betreedt. De grijze Rasumowsky begrijpt meteen wat er van hem verlangd wordt. Met bevende hand haalt hij uit 'n kistje enkele brieven te voorschijn, drukt deze eerbiedig aan zijn lippen en werpt ze in 't haardvuur.

„Bericht aan hare majesteit, dat ik nooit anders was dan de trouwste, onderdanigste dienaar der overleden Czarina.” Zoo luidt 't antwoord van den man, die in de oogen der wereld voor echtgenoot van Elisabeth doorging. Het is tevens 't veelzeggende antwoord aan Orlow, 't categorische „neen” van Katharina.

Katharina zendt graaf Orlow naar Moskou

De opdringerige Orlow begint de Czarina werkelijk tot last te worden. Zij tracht hem zoo veel mogelijk op een afstand te houden. Moskou wordt geteisterd door 'n pestepidemie en Katharina zendt hem erheen om deze te bestrijden, terwijl zij nog niet lang geleden weigerde hem in den Turkschen oorlog te sturen!

Graaf Orlow bewijst voor den eersten keer zijn bruikbaarheid. Hij bestrijdt de epidemie met heldenmoed en slaagt erin met ware doodsverachting de pest te bedwingen. Met nieuwe hoop in 't hart snelt hij naar de Czarina terug. Katharina echter legt hem een quarantaine op. Orlow ziet hierin de eerste verdachte teekenen.

Vlak daarna krijgt hij bevel zich naar Fokschanj te begeven, 'n stadje in Walachije, om daar de leiding te nemen bij de vredes- onderhandelingen met de Turken.

Met een ongeloofelijke staatsie, omgeven door maarschalken, kamerheeren en kamerjonkers, begeeft Orlow, Ruslands ongekroonde Czaar, zich op reis. Zijn hoogmoed en arrogantie echter doen de onderhandelingen mislukken. En terwijl hij tegenover de vertegenwoordigers van Turkije nog bezig was te bluffen... was 't met zijn loopbaan als gunsteling van Katharina ten einde!

De Czarina heeft en siddert

Het bericht van zijn val maakt Orlow razend. Hals over kop verlaat hij de plaats der onderhandelingen om onverwachts te St. Petersburg te verschijnen. Maar het kwam niet zoo ver. Een koerier kruist hem den weg met het bevel van Katharina zich naar Gatschina te begeven. Intusschen liet de keizerin, die voor niets ter wereld zóó sidderte als voor den toorn van haar gewezen gunsteling, haar vertrekken zoo goed mogelijk beveiligen. Haar kamer-

dienaar Sacharow kreeg 't bevel met getrokken pistool voor haar deur de wacht te houden.

„Gij kent hem niet,” gaf zij Panin ten antwoord, toen deze zich over haar houding ongerust maakte; „hij is er toe in staat mij en den troonopvolger te doodden.”

Katharina gedroeg zich haast onbegrijpelijk. Zij zond haar geheimraad Adam Olsufiew naar Orlow en liet dezen den nog steeds van woede onzinnigen gewezen gunsteling één millioen roebel overhandigen, met de verontschuldiging, dat Katharina op dat oogenblik niet over meer geld geschikte.

Orlow nam 't geld aan en liet zeggen, dat hij begreep, dat 'n grootere som den staat te zeer zou belasten. Hij stak 't geld bij zich en ging voort met razen.

Drie maanden lang leefde Katharina in angst en vrees voor den wraakzuchtigen Orlow. Zij liet hem alle titels en zijn hoogen rang behouden, zij eischte alleen haar beeltenis terug, die hij op z'n rok droeg. Zij kreeg wel den edelsteen, waarmede 't portret getooid was, de beeltenis zelf echter won Orlow haar persoonlijk overhandigen. Katharina zag onder deze omstandigheden gaarne van de teruggave van dit geschenk af!

Zij, voor wie de vijanden van Rusland beefden, zij, die zelf voor geen enkelen vijand terugschrok, vermeer in panische vrees de ontmoeting met haar vertoornden gewezen gunsteling.

Het hielp niet, dat Zarskoje Selo, de plek die Orlow aangewezen was om te wonen, door spionnen bewaakt werd. Het hielp niet, dat de kamerdienaer Sacharow met getrokken pistool op wacht stond. Het hielp niet, dat de vertrekken der Czarina extra met zware grenzels op alle deuren beveiligd waren. Want plotseling stond hij vóór haar, Orlow, de gevallen kamerheer der keizerin, en hij zag, hoe Katharina bij zijn aanblik het bewustzijn dreigde te verliezen.

De verzoening. De dood van Orlow

Orlow echter maakte haar geen verwijten, er volgde geen heftige scène. Hij knielde rouwmoedig neder en bad om vergeving en verzoening.

De verzoening volgde en een nieuwe goudregen stroomde op den teruggekeerde neder. Zesduizend boeren, honderdvijftig duizend roebel pensioen, een in Frankrijk vervaardigd zilveren servies ter waarde van tweehonderdvijftig duizend roebel en 't pronkvolle marmerslot te St. Petersburg moesten den machtigsten gunsteling schadeloos stellen. Maar dan ook slechts schadeloos stellen, want met de gunst der Czarina was 't gedaan.

„Ik heb vernomen, dat 't met uw gezondheid niet goed gaat en ik geef u den raad en 't verlof om een reis te maken voor verandering van lucht,” schrijft de Czarina aan Orlow en de afgewezenen begrijpt, dat alle hoop vervlogen is. Maar hij is op haar, aan wie hij zoo veel te danken heeft, niet meer ontstemd. Ten teken der verzoening schenkt hij de keizerin den beroemden brillant, die nog heden als de „Orlow-brillant” in de gansche wereld bekend is. Hij betaalde den bezitter ervan, een Indischen maharadja, vierhonderdzestig duizend roebel.

Hij bouwte te St. Petersburg een voorbeeldig arsenaal en geeft dit zijn weldoenster ten geschenke, hetgeen hem den dank bezorgt van Katharina en 't heele Russische rijk.

Orlow heeft zich naar 't buitenland begeven, maar hij keert spoedig met nieuwe hoop in 't hart naar St. Petersburg terug.

Het zal echter tevens zijn laatste hoop worden. Katharina ontvangt hem weliswaar, maar een ander, 'n sterker en bekwamer man, is in zijn plaats getreden en tegenover hem heeft Orlow geen enkele kans meer. Orlow ziet zulks meteen in. De nieuwe gunsteling is voor hem geen onbekende. Had hij zelf niet de bijzondere hoedanigheden van den toenmaals onbekenden Grigorij Potemkin voor de Czarina geroemd?

't Verlies van de gunst van Katharina kan Orlow nog te boven komen, maar niet 't verlies van zijn macht. Er openbaren zich bij hem teekenen van geestesstoringsen. Visioenen van den vermoorden Czaar achtervolgen hem in zijn eenzaamheid en als 'n volslagen gebroken man geeft Orlow in April 1783 den geest.

Zoo eindigde 't leven van 'n man, wiens loopbaan aan 't hof begonnen was met den rang van luitenant, die vervolgens tien jaren lang 't leven van een ongekroonden keizer leidde en daarna, van zijn macht beroofd, verviel in geestelijke onmacht.

Graaf Grigorij Orlow, de machtige gunsteling van de Czarina.

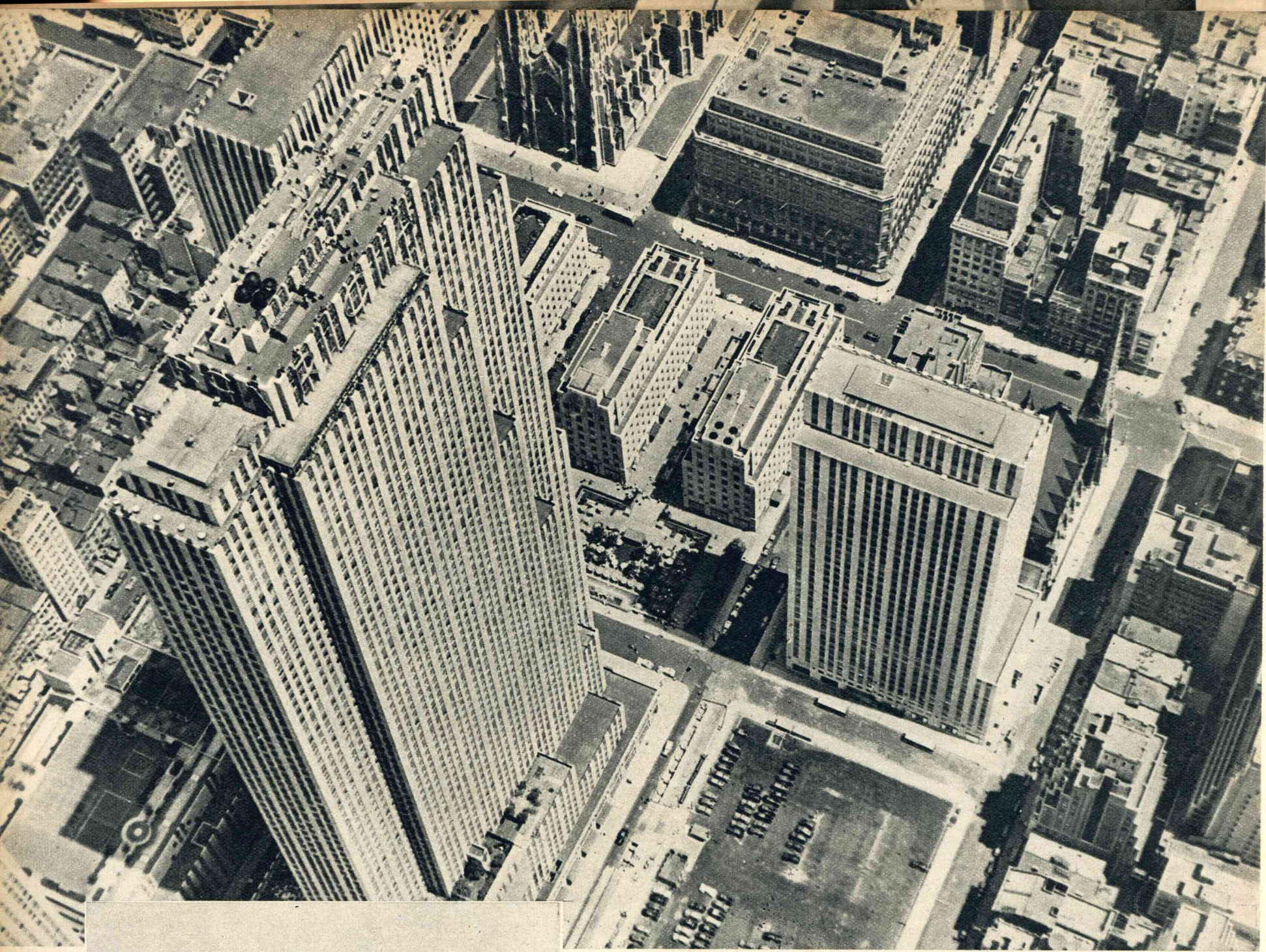
Wordt vervolgd

HET LAVENDELMEISJE

Naar een schilderij uit de bekende „Old cries of London series” van F. Wheatley.

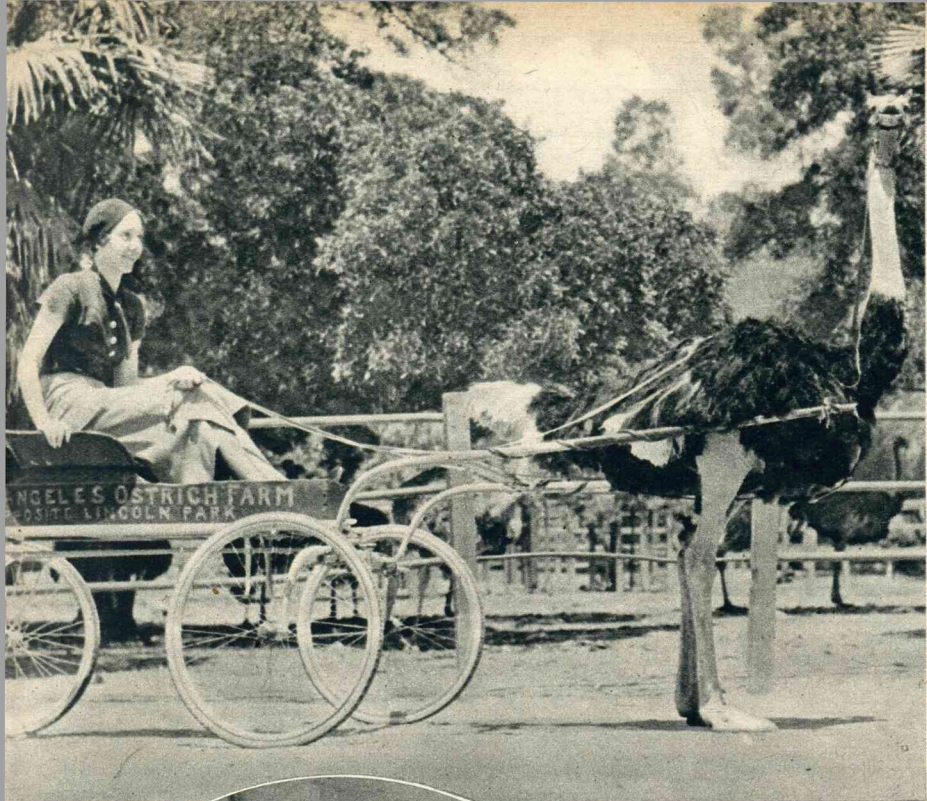
New York heeft zooals alle jaren weer te lijden van 'n verschrikkelijke hittegolf — sommige bewoners zoeken verkoeling op het dak van Radio City. Links boven de St. Patrick-kathedraal aan de Vijfde Avenue.

Americania

De boeren van Estevan in Canada zijn geruïneerd door een ontzettenden sandstorm, welke de vruchtbare akkers in een ware woestijn heeft herschape.

Een reclame-zuil van versleten autobanden voor een garage te Hollywood.

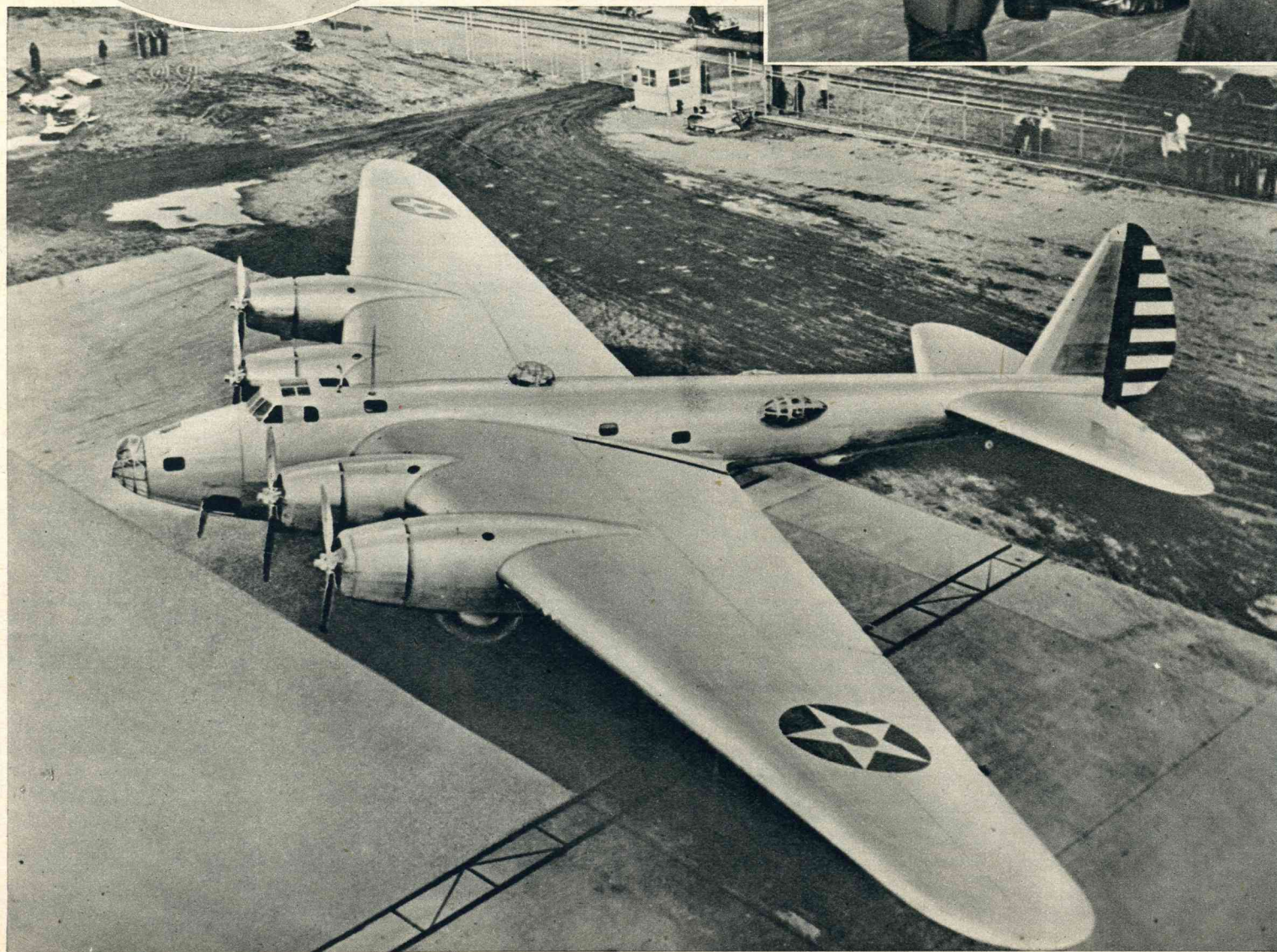
Een bezoeker aan een struisvogel-farm te Los Angeles maakt een tochtje in de omgeving.

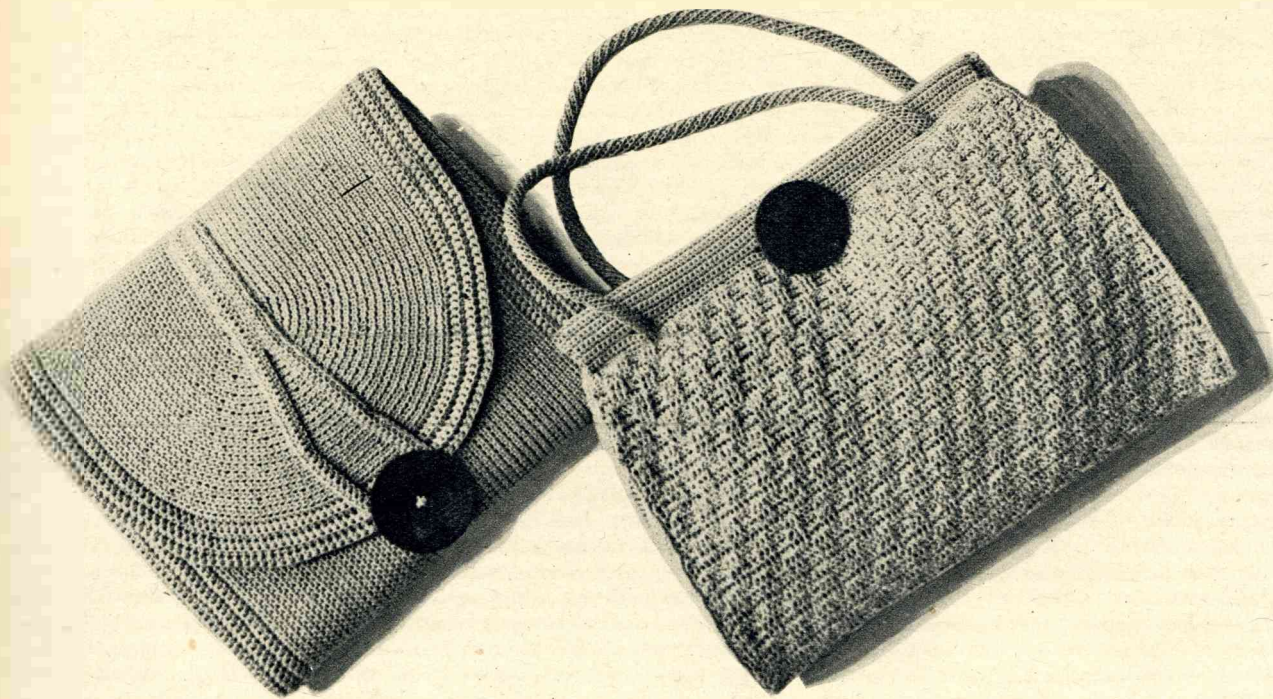
☆
'n Zwaar gewonde of bevreesd voor de camera? Neen, geachte lezer, de meneer op onze linksche foto stelt mr. James A. Farley voor, minister van Posten der Vereenigde Staten, voorzitter der Democratische partij en persoonlijk vriend van president Roosevelt, terwijl hij zich in den trein op weg naar Washington laat scheren!

De vroegere filmster Jean Ackers, de echtgenoot van wijlen Rudolph Valentino, tracht weer een engagement te krijgen van een der filmmaatschappijen te Hollywood. Men ziet haar op onze foto met den bekenden acteur Frederic March tijdens een bezoek aan een der studio's.

☆
Een van de vier reusachtige bombardementsvliegtuigen die momenteel voor het Amerikaanse leger vervaardigd worden. Deze machine is voorzien van de laatste verbeteringen op luchtvaartgebied en kan terecht 'n „vliegende vesting” genoemd worden.

TASSCHEN DIE WIJ ZELF MAKEN

Hoe prettig, wanneer we bij een bepaalden mantel steeds een bijpassende tasch hebben! Deze weelde kunnen we ons gewoonlijk alleen maar veroorloven, wanneer we zelf eens een tasch gaan maken, waarvoor we wellicht heel goed een keuze uit een der twee geplaatste modelletjes kunnen doen.

GEHAAKTE TASCH MET RONDEN OVERSLAG (18 × 20 cm.)

Voor deze tasch neemt men: 130 gram naturelkleurig geordonneerd haakgaren nr. 0 en een stalen haaknaald no. 6.

De tasch wordt in de rondte, in vastentoeren gehaakt. Men begint middenin met een opzetrand van 113 lossen en haakt in iedere losse, bij de 2e losse te beginnen, 1 vaste. In de laatste losse van den opzetrand worden 4 vasten gewerkt, dan aan de andere zijde van den opzetrand de vasten in de lossen haken.

Bovenaan haakt men in de laatste losse weer 4 vasten en werkt dan verder in spiraalvorm, waarbij men vanaf dezen toer alleen de achterste lus opneemt.

Bij den 2en toer worden in de 1e en 4e vaste van de 4 vasten, die in 1 steek gehaakt werden (op het hoekje), telkens 3 vasten gehaakt en in de 2e en 3e van deze 4 vasten slechts 1 vaste.

Bij alle volgende toeren worden steeds weer 3 vasten in de middelste steken der meerderingen gehaakt, zoodat daartusschen een regelmatige driehoek gevormd wordt.

Boven aan het einde wordt een ronding gevormd.

Men haakt daartoe op het einde van den 2en toer in de 1en, 3en, en 5en steek, die in den laatsten steek gehaakt zijn, telkens 2 steken; bij den daarop volgende toer haakt men in de 2 steken van de meerdering en nog 3× in de 2 volgende steken ook weer 2 steken en meerdert bij de toeren, die nu nog volgen, telkens op onregelmatige wijze, hier en daar een steek.

Na den 23en toer haakt men tot aan de 1e meerdering onderaan, keert om en haakt boven de langste zijden en boven de ronding nog 6 heen- en teruggaande toeren.

Nu is het eerste gedeelte af. Boven de laatste 32 cm. van de tasch (ongeveer 110 steken) worden voor de stukjes opzij aan weerszijden 8 toeren vasten gehaakt, die slechts uit heengaande toeren bestaan.

Vervolgens wordt het eerste gedeelte aan den verkeerden kant met een stukje linnen bekleed en tegengevoerd met roestkleurige shantung. Dan wordt de voorkant omgeslagen en worden de naden opzij overhands met elkaar verbonden.

De tasch omkeeren en de stukjes, die opzij er-

tusschen gehaakt werden, naar binnen duwen. Voor de sluiting haakt men een bandje, dat bestaat uit 2 toeren vasten boven een opzetrand van 120 lossen. Het begin en einde van dit bandje worden aan elkaar genaaid en de randen, die naast elkaar komen te liggen, worden ter breedte van 6 cm. aan elkaar genaaid. Dit stukje naait men nu zóó op het midden van den overslag, dat het gespleten einde een stukje oversteekt. Vanaf het punt, waar het bandje uit elkaar gaat, naait men dit nog ter lengte van 6 cm. op de tasch, waarbij men de uiteinden schuin naar buiten omvouwt. Ten slotte naait men tegenover het knoopsgat een bruinen knoop.

GEHAAKTE TASCH MET BLOKJESPATROON (24 × 18 cm.)

Als materiaal voor deze tasch nemen we 150 gram naturelkleurig haakgaren nr. 10 en een stalen haaknaald nr. 6.

Men haakt vóór- en achterkant van de tasch in blokjespatroon (zie afbeelding), dat ontstaat door telkens afwisselend 3 stokjes van voren naar achteren om de stokjes van den vorigen toer te haken en 3 stokjes van achteren naar voren om deze stokjes te werken.

Na 3 toeren, waarbij hetzelfde patroontje telkens boven elkaar wordt gehaakt, wordt het werk versprongen, nl. door nu boven de stokjes, die men van voren naar achteren heeft ingestoken, nu van achteren naar voren in te steken en omgekeerd.

Men begint de tasch met een opzetrand van 101 lossen en haakt voor den 1en toer telkens 1 stokje in de op 4 na de laatste en vervolgens alle volgende lossen, zoodat men 99 stokjes heeft.

Bij den 2en en alle volgende toeren keert men om met 3 lossen, die in plaats van het 1e stokje worden gehaakt; dan haakt men bij den 2en toer telkens 1 stokje om de 2 volgende stokjes, terwijl men van achteren insteekt; daarna afw. 3 stokjes vóór en 3 stokjes achter insteken.

Zooals het werkproefje laat zien, steekt men steeds rechts van het stokje in, en komt

aan den linkerkant weer uit, terwijl men den draad om den „kop” van het stokje haalt.

Vanaf den 3en toer haakt men regelmatig volgens patroon verder. De groepjes worden bij den 4en en iederen 3en volgende toer versprongen. Na 78 toeren is het 1e gedeelte af, en nu haakt men hierbij aansluitend den bovensten rand in vastentoeren.

Bij den 1en toer wordt telkens 1 vaste in ieder stokje gehaakt. Bij den 2en toer worden de 5e en 6e steek 16× te zamen afgehaakt, zoodat men nog 83 steken over heeft.

Bij den 4en toer worden 2 splitjes gevormd door den 12en tot 16en steek en den op 16 na den laatsten tot op 12 na den laatsten steek over te slaan en hierboven 5 lossen te haken.

In deze 5 lossen worden bij den 5en toer weer vasten gehaakt. Nu nog 16 toeren vasten haken. Aan den opzetrand wordt dezelfde bies gehaakt, waarbij tegelijkertijd, behalve de beide splitjes, ook nog een knoopsgat wordt gevormd, waarvoor men de middelste 13 vasten met 13 lossen overslaat. De vasten toeren worden aan weerszijden ter breedte van 8 toeren naar den binnenkant omgeslagen en gezoomd, zoodat ze precies boven de splitjes dubbel komen te liggen.

Dan schuift men tusschen de dubbel omgeslagen randen metalen of beenen staafjes ter breedte van 15 mm. en naait nu de randen opzij dicht.

Vervolgens haakt men aan weerskanten voor de gedeelten opzij in den rand 1 toer vasten, waarbij om ieder stokje en in iederen „kop” van een stokje 1 vaste wordt gehaakt.

Daarboven haakt men 4× afwisselend 1 toer stokjes en 1 toer vasten, waarbij men bij den vasten toer telkens den 5en en 6en steek te zamen haakt.

Zijn ook deze zijstukjes af, dan de tasch met roestkleurige shantung voeren. Nu de tasch aan den verkeerden kant met overhandsche steken in elkaar naaien, omkeeren en de hoeken onderaan naar binnen duwen. Voor de handvatten haakt men een koord uit vasten.

Men begint met 6 vasten, haakt telkens 1 vaste in den op één na den laatsten en alle volgende steken, en haakt dan in spiraaltoeren verder. Men steekt hierbij steeds in het dwarsliggende lusje, dat aan den achterkant ligt (zie werkproefje).

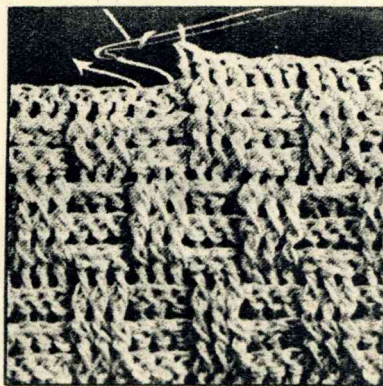
Het koord moet 75 cm. lang zijn. Dan trekt men het door de splitjes van de tasch (zie afb.) en daartusschen door 2 beenen ringetjes, die men in het midden aan de zijstukjes bevestigt.

De uiteinden van het koord worden aan elkaar genaaid. Nu nog 'n grooten knoop aan den binnenkant der achterzijde naaien, en dezen door het knoopsgat halen.

Aan den buitenkant wordt een tweede gelijke knoop genaaid.

Werkproefje

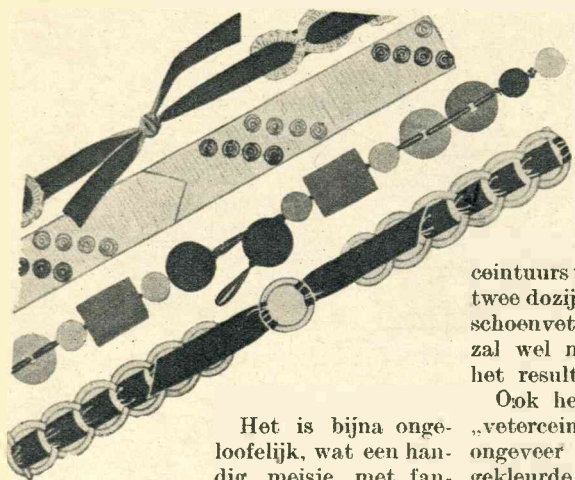

WAT ZULLEN WE ETEN?

<i>Zondag :</i>	Pouletsoep.
Roastbeef.
Slaboonen.
Aardappelen.
Appelsneeuw.
<i>Maandag :</i>	Koude roastbeef.
Postelein.
Aardappelen.
Rijst met krenten.
<i>Dinsdag :</i>	Posteleinsoep.
Gebakken spek.
Sla.
Aardappelen.
Rijstkoekjes.
<i>Woensdag :</i>	Varkenslapjes.
Gestoofde komkommer.
Aardappelen.
Deensche vla.
<i>Donderdag :</i>	Runderrib.
Andijvie.
Aardappelen.
Broodschotel met amandelen.
<i>Vrijdag :</i>	Tomatensoep.
Gekookte griet.
Worteltjes.
Aardappelen.
Fruit.
<i>Zaterdag :</i>	Runderrolletjes.
Witte boonen.
Aardappelen.
Gort met rozijnen.

MET EEN WEINIG FANTASIE

ALLERLEI ZELFGEMAAKTE CEINTUURS

werd weer smal lint genomen, dat door gewone beenen ringen werd gehaald en wel zóó, dat de ringen een eindje over elkaar gaan, zooals de afbeelding duidelijk laat zien. In totaal hebben we vier dozijn van deze ringen nodig.

Dat het materiaal voor de eerste van ons tweede viertal ceintuurs uit niets anders bestaat dan uit twee dozijn platte houten knopen en... schoenvetertjes in twee contrastkleuren zal wel niemand vermoed hebben. Is het resultaat niet alleraardigst?

Het is bijna ongelofelijk, wat een handig meisje met fantasie, smaak en slechts een weinig materiaal weet te bereiken wanneer het er om gaat, haar garderobe op de een of andere wijze te completeren.

Zoo bijvoorbeeld op het gebied van aardige ceintuurs, die een eenvoudig japonnetje zoo gezellig weten op te fleuren. Als materiaal kan werkelijk van alles en nog wat dienen: lint, knopen, kralen, wol, pomponnetjes, rokband, koord, schoenveters enz. enz.!

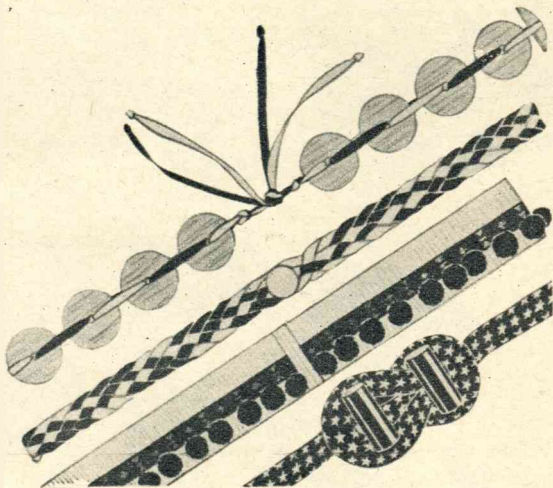
Wie het niet gelooven wil, bekijkt onze afbeeldingen maar eens, die alle ceintuurs laten zien, die uit dergelijke „ingrediënten” zijn samengesteld.

Om met de bovenste te beginnen, deze bestaat uit een smal gekleurd lint, dat op-en-neer door gehaakte rondjes wordt gehaald. Deze rondjes, die b.v. van haakkatoen in contrast met de kleur van het lint kunnen worden genomen, zijn alle aan elkaar bevestigd, zoodat één geheel verkregen wordt.

Als materiaal voor de tweede ceintuur diende eenvoudig een stuk rokband, dat met platte knoopjes in twee kleuren werd gegarneerd.

No. 3 is eveneens al zeer eenvoudig: allerlei platte houten knopen uit de kinderkamer, die met behulp van soutachekoord aan elkaar zijn geregen.

Voor de vierde ceintuur

GEZONDE KINDEREN DOOR GEZOND VOEDSEL

Hoeveel kinderen zouden er fleuriger uitzien en niet als kasplantjes opgroeien, wanneer zij van jongsaf er aan gewend waren, flink en krachtig voedsel tot zich te nemen.

De meeste kinderen leggen op jeugdigen leeftijd tegen een of ander voedsel reeds een zekeren afkeer aan den dag en drukke, gejaagde moeders met te veel huishoudelijke besommeringen komen er dan al spoedig toe, hun kind maar te laten begaan, in plaats dat zij er op staan, dat het zijn bordje leeg eet.

Bij ziekte uitgezonderd, kan en moet een kind alles eten, wat de pot schaft. Zou het een bepaald voedsel niet kunnen verdragen, dan wordt, tenminste in ernstige gevallen, een dokter geraadpleegt, maar voor het overige moeten wij van onze kinderen eischen, dat zij eten, wat hun wordt opgediend.

Hiermee willen wij nog niet beweren, dat alle voedsel de gezondheid in even grote mate bevordert.

Veel vleesch en prikkelende stoffen bij voorbeeld moet men kinderen nooit geven; daarentegen zijn rauwe vruchten en groenten zeer gezond, want zij bevatten de waardevolle vitaminen, die vooral onze schoolgaande, groeiende jeugd zoo buitengewoon ten goede komen.

Laat daarom gerust die groote hoeveelheden vleesch achterwege en geef uw kind liever een flinke portie boter met een geschaafden appel of iets dergelijks op zijn boterham.

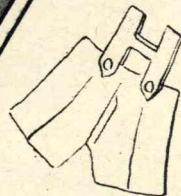
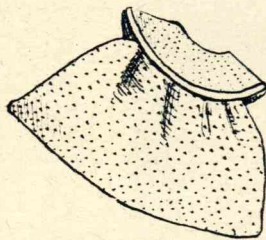
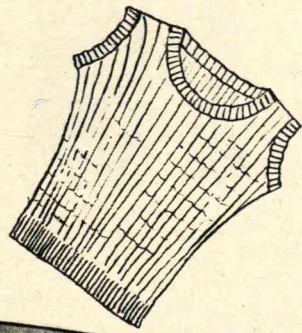
Niet te veel snoeperijtjes, die den eetlust bederven!

Beter kan men er een smakelijk melk-kostje als havermout, griesmeel, maizena of Corn Flakes voor in de plaats geven. Zoo'n dagelijks bordje van die heerlijke, geroosterde graanvlokken zal niet alleen de gezondheid van uw kind ten goede komen, maar het telkens ook weer opnieuw doen smullen, waardoor het ontbijt in een minimum van tijd is verorberd!

Spaar Geld en
bescherm Uw tanden

met **ERASMIC**
TANDZEEP

XET-447-0268A

...! is ook gemakkelijk

U opent een pakje Lux en U vindt een leuk patroon voor een meisjesblouse! Er staat precies bij, hoeveel wol U nodig heeft en hoe U breien moet om hetzelfde aardige resultaat te krijgen als het plaatje aangeeft. In andere Lux pakjes vind U b.v. weer een patroon van een damesjasje of een theemuts, alles de nieuwste Parijse modellen, speciaal en alléén gecreëerd voor de Lever's Zeep Maatschappij. Als U iets zelf gebreid heeft, is U er natuurlijk zuinig op! Was het daarom alléén in Lux, dat thans zelfs in koud water oplosbaar is! Door de gekrulde vorm lost Lux nu nog veel sneller op dan vroeger! De nieuwe gekrulde Lux is werkelijk het ideale wasmiddel voor wol, zijde, kant en kousen.

STANDAARDPAK 12 1/2 CTS. - REUZENPAK 25 CTS.

GEKRULDE LUX

LX 59-0100 H

VOOR HET LAATST: ZOMERMODE

Foto links: Op 'n eenvoudige witte jurkje wordt een donkerblauwe mantel van gehaakte kant gedragen, die niet alleen praktisch is en alleraardigst staat, doch ook heel makkelijk in een koffer mee op reis genomen kan worden.

Foto rechts: Fluweel wordt weer meer en meer gebruikt voor ceintuurs en verdere garnering. Grootte touffes bloemen zijn 'n gezochte versiering voor gekleurde japonnen.

Kant wordt dit seizoen met vele motieven gebracht zoodat het geschikt is voor jong en oud. Ook hier weer bloemen en wel de zoo lang in het vergeetboekje geraakte margariet.

Uitstekend geschikt om minder geslaagde jurkjes toch met plezier op te dragen is de complet-mantel, die slank afkleedt en van voren precies genoeg van de japon laat zien om daarmee geregeld variatie aan te brengen.

'n Japon van witte zijden crêpe met groote bloemen in frissche kleuren. De ceintuur is van handfluweel in dezelfde tinten als het bloemmotief.

VOOR ONZE BAKVISCHJES

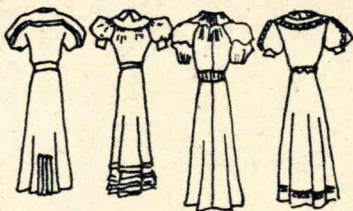
570a. Kimonojapon van gebloemde zijde met geplooid voorbaan, borenstuk gegarneerd met effen hiesje. Benodigde stof: 4 m. à 96 cm. breed.

571a. Raglanjapon van gespikkelde zijde, korte wijde mouw, plastron met kraagje, rok met schuine gladde rollants. Benodigde stof: 3,50 m. à 96 cm. breed.

572a. Japon van zijde imprimé, raglanmodel, ingestikte plooijs in taille, manchet en kraag, rok met voorbaan. Benodigde stof: 3,50 m. à 96 cm. breed.

573a. Japon van linnen, gegarneerd met galon, korte mouw, klokkende rok met voorbaan. Benodigde stof: 4,50 m. à 80 cm. breed.

Verkrijgbaar in de maten 40, 42.

Van alle in deze rubriek afgebeelde genummerde kostuums, die ontleend zijn aan het modaalbum „Zomerpracht”, zijn patronen verkrijgbaar tegen den prijs van 50 cts. voor complets, 35 cts. voor mantels en japansen en 20 cts. voor rokken, blouses, kleine avondjassjes en kinderkleeding. Bij bestelling vooral opgeven het gewenschte maatnummer. Bestellingen kunnen geschieden bij uw agent of bezorger; door girostorting op No. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels (alleen van 5 en 6 ct.) aan het PATRONENKANTOOR „PANORA” — NASSAUPLEIN 1, HAARLEM waarbij 5 cts. extra voor bestelkosten verschuldigd is. Men kan echter de patronen ook afhalen aan het bureau van dit blad.

ZE ZIJN NOG ZOO KLEIN....

Ze zijn nog zoo klein... hooren we dikwijls zeggen, en met deze woorden praat moeder den een of anderen ondeugenden streek van haar lieveling goed.

Ze zijn nog zoo klein... en moeder stopt haar kleinen boy het koekje of chocolaatje toe, waar hij om vraagt, maar... dat ze aan de grootten weigert.

Ze zijn nog zoo klein en dientengevolge nog zoo lief en onweerstaanbaar, en het is dus zoo heel begrijpelijk, dat moeder er zoo licht toe geneigd is, om wat van haar allerkleinste kleuters door de vingers te zien.

En toch is dit niet heelemaal verstandig, en moet ze zelfs voor haar kleintjes streng en zelfs onverbiddelijk kunnen zijn. Natuurlijk mag ze rekening houden met hun leeftijd, en kan ze hun dingen, die ze in hun jeugdige onwetendheid verkeerd doen, niet kwalijk nemen. Maar wel moeten ook de allerkleinsten leeren gehoorzamen, moeten ze leeren op het eerste woord van vader of moeder te luisteren. Wennen ze daar in hun prille jeugd niet aan, dan zal het zeer moeilijk, zoo al haast niet onmogelijk zijn, om ze later nog aan orde en tucht te wennen. Door uw jongens en meisjes in hun vroegste kinderjaren maar hun gang te laten gaan, omdat ze nog zoo klein zijn, kweekt u ongezeglijke en onhandelbare kinderen die later iedereen en zichzelf misschien nog wel het allermeest tot last zijn.

Jong geleerd is oud gedaan.

Daarom moeten ook heel kleine kleuters al leeren, zich iets te ontfeggen, en is het zoo heel verkeerd om ze alles maar te geven waar ze om vragen.

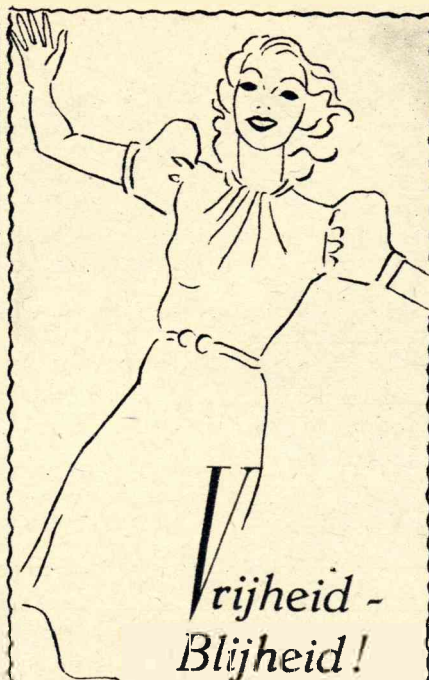
Zeker, 't is zoo moeilijk om te weigeren als ze met hun kleine knuistjes naar 't koektrommeltje wijzen, en een of ander snoeperijtje is ook dikwijls zoo'n gemakkelijk middelje om een huilpartijtje te bezweren. Maar u bewijst er uw kinderen heusch geen dienst mee. Wanneer zij in hun jeugd al niet leeren zich kleine dingen te ontfeggen, kunnen ze het later zeker niet. Nu moet u onverbiddelijk neen kunnen zeggen, wanneer ze dwingen om een of andere lekkernij, want wanneer u het niet doet, en ze maar in alles toegeeft, willen ze ook als ze grooter zijn al hun wenschen, al hun luimen en grillen bevredigd zien.

En per slot van rekening worden het dan zwakke, futloze karakters, die ook later tot zichzelf geen „neen” kunnen zeggen, wanneer plicht of geweten dit eischt.

NUTTIGE WENKEN

Om het strijkijzer glad te maken kunnen we gebruik maken van stompjes stearinekaars, die we daartoe zorgvuldig bewaren.

Knoopen van galaliet moeten steeds afgetornd worden, wanneer we 'n kleedingstuk willen wasschen. Ze kunnen namelijk slecht tegen water en zeep.

Vrijheid - Blijheid!
Dat is het ideaal van de moderne vrouw. Nefa zal U helpen dit ideaal te verwezenlijken. Nefa - het ideale damesverband. Wonderzacht, veilig, practisch en hygiënisch. Volkomen onzichtbaar bij elke kleeding.

Nefa

NEDERLANDSCH FABRIKAAT
25 ct. 35 ct. 50 ct. p. 10 stuka

Voorkomt schade aan Uw japansen.

Transpireeren bederft Uw japansen en veroorzaakt U ongenoegen. Daarom gebruikt de practische huisvrouw Odo-Ro-No.
Ook doktoren adviseeren en bevelen Odo-Ro-No aan.

Odo-Ro-No wordt in 2 sterkten in den handel gebracht.
„Regular” voor normaal gebruik.
„Instant” voor menschen met een gevoelige huid.

ODO-RO-NO

Na het gebruik zegt U gewis

Dat een Kant-en-Klaar veel beter is!

Dit bewijzen ons de talrijke tevredenheidsbetuigingen, welke wij ontvangen.

Heden schreef ons nog een cliënt:

„Ik moet U zeggen dat de japon, gemaakt naar een Kant-en-Klaar-patroon, prachtig zit en erg gemakkelijk te maken is, de japon is in één woord af.”

Probeert U het ook eens met de hiernaast afgebeelde blouse: U zult dan zelf ondervinden hoe gemakkelijk en vlug de patronen in de bewerking zijn.

Bestellingen kunnen als volgt geschieden: door bemiddeling van Uw agent of bezorger; door girostorting op no. 293631; door toezending van het bedrag per postwissel of in postzegels aan

PATRONENKANTOOR PANORA

NASSAUPLEIN 1 — HAARLEM

Van dit model kunt U patronen bestellen in de maten 40-42-44-46 en 48 à 20 ct. plus 5 ct. portokosten

